

Financieel Jaarverslag 2019
Stichting Christelijk Voortgezet
Onderwijs in Apeldoorn en
omgeving

23 juni 2020

INHOUD

Inhoud	0
Ontwikkeling van het resultaat	2
Bestuursverslag 2019.....	8
Voorwoord	8
Organisatieprofiel	9
Missie.....	9
Visie.....	9
Kernwaarden.....	9
Identiteit	10
Besturingsfilosofie.....	10
Kernactiviteiten	11
Strategie	11
Juridische structuur.....	11
Organisatiestructuur.....	13
Personele bezetting	13
Profiel college van bestuur	13
Profiel Centraal ManagementTeam	14
Samenwerking veluwse onderwijsgroep en apeldoorns voortgezet onderwijs (avoo)	14
Actuele ontwikkelingen binnen de veluwse onderwijsgroep.....	14
Strategie en beleid.....	17
Personeel.....	23
Financiën	33
Governance.....	44
Interne controle en beheersing	46
Versterking bestuurskracht	47
Verslag raad van toezicht.....	48
Medezeggenschap.....	54

Continuïteitsparagraaf	56
Leerlingaantallen	57
Personele bezetting	58
Meerjarenbegroting: balans	60
Meerjarenbegroting: Baten en Lasten	64
Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.....	68
Gebeurtenis na balansdatum	69
Belangrijkste risico's en onzekerheden	70
Balans per 31 december 2019	74
Staat van baten en lasten	75
Kasstroomoverzicht over 2019	76
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling.....	77
Toelichting behorende tot de jaarrekening	81
Overige gegevens	97
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	98

ONTWIKKELING VAN HET RESULTAAT

Exploitatierekening (x EUR 1.000)

	R2019	%	R2018	%
Baten				
Rijksbijdrage	32.401	96	31.525	98
Overige overheidsbijdragen en subsidies	53	0	31	0
Overige baten	1.142	3	560	2
	33.597	100	32.116	100
Lasten				
Personeelslasten	26.274	80	24.877	82
Afschrijvingslasten	1.208	4	1.357	4
Huisvestingslasten	1.406	4	1.253	4
Overige lasten	3.785	12	3.024	10
	32.673	100	30.511	100
Saldo baten en lasten	924		1.605	
Financiële baten en lasten	7-		8-	
Exploitatiesaldo	917		1.597	

Per 1/1/2019 wordt de XBRL indeling van het ministerie gevolgd. Dit leidt tot enkele verschuivingen in de presentatie in vergelijking met de jaarrekening 2018. De vergelijkende cijfers zijn hierop aangepast.

TOELICHTING

Rijksbijdrage OCW

De rijksbijdragen zijn ten opzichte van 2018 met € 876.000 toegenomen naar € 32.401.000. Dit heeft betrekking op personele en materiële bekostiging en overige subsidies.

De personele bekostiging is met € 571.000 toegenomen naar € 24.670.000. Dit wordt veroorzaakt door een stijging van het totaal aantal leerlingen (+ € 94.000, een daling van de LWOO leerlingen (- € 295.000) en een GPL verhoging van 3,13% (+ € 772.000). Het totaal aantal bekostigde leerlingen (excl. Nieuwkomers) is met 13 gestegen naar 3.640 leerlingen in 2019, het aantal LWOO leerlingen is met 68 gedaald naar 414 leerlingen in 2019.

De materiele bekostiging daalt licht met € 14.000 door de daling van LWOO leerlingen, de subsidie gratis lesmiddelen stijgt licht (+ € 5.000) door de stijging van het totaal aantal leerlingen.

Eind 2019 is een bijzondere en aanvullende bekostiging van € 564.000 ontvangen voor de aanpak van het lerarentekort.

De overige subsidies zijn toegenomen met € 254.000 naar € 1.882.000. Dit komt door de stijging van de prestatiebox € 107.000 en de inzet van de subsidie Technisch VMBO € 143.000. De overige subsidies zijn gestegen met € 25.000. De eerste opvang nieuwkomers/maatwerkbekostiging is gedaald met € 21.000.

De bijdrage van het Samenwerkingsverband is gedaald met € 173.000.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

De overige overheidsbijdragen zijn met € 22.000 toegenomen naar € 53.000. Deze stijging wordt veroorzaakt door de bijdrage van de Gemeente Apeldoorn (€ 21.000) voor een geplaatste portocabin voor het huisvesten van meer leerlingen op een locatie.

Overige baten

De overige baten zijn met € 582.000 toegenomen naar € 1.142.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de ontvangsten met betrekking tot reizen en excursies zijn toegenomen met € 592.000. In de voorafgaande jaren werd de opbrengst gesaldeerd met de kosten. Aangezien de kosten de baten overstegen werd dit saldo onder de overige leerling activiteiten opgenomen. Met ingang van 2019 worden de baten en de lasten separaat geadministreerd.

De overige baten zijn gestegen met € 42.000. Deze stijging wordt deels veroorzaakt door het aandeel in het resultaat van Onze Wereld (€ 88.000), zij hebben het jaar wederom positief afgesloten.

De inkomsten voor detacheringen zijn toegenomen met € 34.000.

Personele lasten

De personele lasten zijn ten opzichte van 2018 toegenomen met € 1.397.000 naar € 26.274.000 in 2019. Het gemiddelde aantal fte's neemt t.o.v. 2018 toe met 5,6 fte tot 317,73 fte in 2019. De totale loonkosten per fte stegen ten opzichte van 2018 met € 2.307 naar € 74.005.

De pensioenpremies lagen in 2019 0,99% (in procenten van de brutolonen) hoger dan in 2018 en komt daarmee uit op 20,38%. De sociale lasten zijn in 2019 0,25% gestegen ten opzichte van 2018.

De dotaties personele voorzieningen zijn met € 83.000 afgenomen tot € 1.000 in 2019. Dit wordt onder meer veroorzaakt een aanpassing in de berekening van de voorziening duurzame inzetbaarheid. Dit levert een vrijval op van € 166.000. Door het aantal langdurig zieken is de voorziening opgehoogd. Dit levert in totaal een mutatie op van + € 191.000. De inhuur van personeel niet in loondienst is gestegen met € 458.000. De grootste verschillen t.o.v. 2018 betreft externe inhuur (+€ 308.000) en doorbelasting van Stichting VOG + € 136.000.

De overige personele lasten zijn gestegen met € 70.000. De verschillen zitten voornamelijk op scholingskosten.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten zijn in 2019 afgenomen met € 149.000. Dit komt met name door de afschrijvingskosten op afwerking (- € 71.000) en inventaris en apparatuur (- € 95.000).

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn toegenomen met € 153.000 ten opzichte van het jaar 2018. De huren zijn toegenomen met € 73.000. Een deel hiervan is te verklaren door het in gebruik nemen van portocabins. De onderhoudskosten zijn toegenomen met € 12.000. De lasten ten aanzien van energie en water zijn toegenomen met € 14.000. De toename wordt vooral veroorzaakt door de kosten van elektriciteit. De schoonmaakkosten zijn gestegen met € 27.000. De overige huisvestingskosten zijn toegenomen met € 24.000, dit komt voornamelijk door de beveiligingskosten (+ € 21.000).

Overige lasten

De overige lasten zijn met € 761.000 toegenomen naar € 3.785.000 in 2019. De grootste verandering heeft te maken met de kosten van de reizen en excursies die nu, in tegenstelling tot voorgaande jaren, niet gesaldeerd worden geboekt, maar gesplitst in baten en lasten. Deze kosten bedragen in 2019 € 613.000. De advieskosten zijn ten opzichte van 2018 gestegen met € 110.000. Onder deze post zijn kosten verwerkt van versterkt VMBO, hiertegenover staan subsidie opbrengsten technisch VMBO. Verder is een deel van de voorziening SLAR (€ -74.000) vrijgefallen door de herverdeling van de totale post binnen de drie VO Stichtingen, deze is verwerkt ten gunste van de bijzondere lasten. De contributies en abonnementen zijn gestegen met € 14.000 en hard- en software met € 53.000, dit betreft met name de licenties. De kosten voor inventaris en apparatuur zijn met € 23.000 toegenomen en de kosten van het boekenfonds zijn gestegen met € 72.000. Ook de begeleidingskosten voor leerlingen ten aanzien van passend onderwijs zijn met € 50.000 gestegen ten opzichte van 2018.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten zijn met € 1.000 afgenomen tot € 7.000 door lagere bankkosten.

WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Balans (x EUR 1.000)				
	Ultimo 2019	%	Ultimo 2018	%
Vaste activa:				
Materiële vaste activa	7.295	54	6.766	54
	7.295	54	6.766	54
Vlottende activa:				
Vorraden	44	0	42	0
Debiteuren	25	0	32	0
Overige vorderingen en overlopende activa	922	7	1.278	10
Liquide middelen	5.335	39	4.507	36
	6.326	46	5.859	46
Balans debet	13.621	100	12.625	100
Eigen Vermogen:				
Reserves	7.248	53	5.651	45
Resultaat boekjaar	917	7	1.597	13
	8.165	60	7.248	57
Voorzieningen:				
Personeel	1.486	11	1.561	12
	1.486	11	1.561	12
Kortlopende Schulden:				
Crediteuren	433	3	375	3
Ministerie OCW	493	4	240	2
Belastingen en sociale verzekeringen	1.113	8	1.074	9
Pensioenen	331	2	307	2
Overige kortlopende schulden	1.600	12	1.820	14
	3.970	29	3.816	30
Balans credit	13.621	100	12.625	100

VERMOGENS- EN LIQUIDITEITSPOSITIE

Eigen vermogen en financiering (x EUR 1.000)

	Ultimo R2019	%	Ultimo R2018	%
Op lange termijn beschikbaar vermogen				
Algemene reserves	6.794	70	6.593	75
Bestemmingsreserves	1.371	14	656	7
Subtotaal	8.165	85	7.249	82
Voorzieningen	1.486	15	1.561	18
Totaal lang vermogen	9.651	100	8.810	100
Vastgelegd in:				
Materiële vaste activa	7.295	100	6.766	100
Totaal vaste activa	7.295	100	6.766	100
Werkkapitaal	2.356		2.044	

Werkkapitaal (x EUR 1.000)

	Ultimo R2019	%	Ultimo R2018	%
Vorderingen	991	16	1.351	23
Liquide middelen	5.335	84	4.508	77
	6.326	100	5.859	100
Kortlopende schulden	3.970		3.815	
Werkkapitaal	2.356		2.044	
Liquideiteitsratio	1,59		1,54	

Vermogenspositie (x EUR 1.000)

	Ultimo R2019	%	Ultimo R2018	%
Eigen vermogen	8.165	60	7.248	57
Voorzieningen	1.486	11	1.561	12
Kortlopende schulden	3.970	29	3.815	30
Totaal vermogen	13.621	100	12.624	100

Materiële vaste activa

In het jaar 2019 is een bedrag van € 1.737.000 (2018: € 1.226.000) geïnvesteerd. De afschrijvingen over het jaar 2019 bedragen € 1.209.000. De materiële vaste activa zijn vooral gestegen door de investering in ICT, investeringen in touchscreens, renovatie Binask lokalen Sprengeloo en renovatie E-vleugel Christelijk Lyceum. Verder is er geïnvesteerd in kluisjes, schoolmeubilair en overige inventaris.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn met € 360.000 afgenomen naar € 991.000 ultimo 2019. Deze daling wordt veroorzaakt door een daling van de nog te ontvangen bedragen ad € 458.000. In 2018 stond een hoge post te vorderen van St. SWV 2505 (€ 491.000). Een aantal posten met betrekking tot AVOO zijn intern hergerubriceerd naar vorderingen op groepsmaatschappijen, op totaalniveau heeft dit geen effect. De vooruitbetaalde kosten en overlopende activa zijn afgenomen met € 60.000.

Liquide middelen

Voor een toelichting op de liquide middelen wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is in het jaar 2019 toegenomen met € 917.000 tot € 8.165.000 ultimo 2019. De toename wordt veroorzaakt door de toevoeging van het positieve resultaat van 2019. De algemene reserve is toegenomen met € 201.000. In verband met de besteding van Herfstakkoord middelen en Passend Onderwijs is de bestemmingsreserve Onderwijskwaliteit afgenomen met € 158.000 en de bestemmingsreserve Impulsgebieden Passend Onderwijs is afgenomen met € 24.000. Vervolgens wordt € 87.000 van het resultaat ten gunste gebracht van de bestemmingsreserve Impulsgebieden Passend Onderwijs. Ook worden er twee nieuwe bestemmingsreserves gevormd, nl. reserve bijzondere en aanvullende bekostiging en reserve aanvullende rijksbijdrage t.b.v. CAO voor een bedrag van achtereenvolgens € 564.000 en € 246.000.

Voorzieningen

De voorzieningen personeel zijn afgenomen met € 75.000 tot € 1.486.000 ultimo 2019. De voorziening duurzame inzetbaarheid is afgenomen met € 178.000. Voor de duurzame inzetbaarheid is sprake van wijziging in de grondslag wat leidt tot een lagere voorziening. De voorziening jubileum-uitkering is gemuteerd voor € 19.000. De voorziening langdurig zieken is gestegen met € 191.000. Dit betreffen medewerkers die langer dan 1 jaar ziek zijn en waarvan de herstellkans 25% of minder is. De voorziening spaarverlof neemt jaarlijks af door opnames, dit jaar is de voorziening met € 33.000 afgenomen. De voorziening SLAR is afgenomen met € 74.000 door de herverdeling van de totale post binnen de drie VO Stichtingen.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn in het jaar 2019 toegenomen met € 154.000 tot € 3.970.000 ultimo 2019. Deze toename wordt met name veroorzaakt door:

- Toename van de crediteuren met € 58.000
- Toename van de schuld belastingen en premies sociale verzekeringen € 39.000
- Toename van de schulden ter zake van pensioenen € 24.000
- Toename van nog te betalen vakantiegeld/vakantiedagen met € 25.000
- Toename overige subsidies OC&W geormerkt € 240.000
- Afname van de nog te betalen bedragen € 315.000
- Toename van de vooruit-ontvangen bedragen € 89.000
- Afname rekening courant € 6.000

Bovenstaande mutaties resulteren in een stijging van het werkkapitaal van € 312.000 en een verbetering van de liquiditeitsratio van 1,54 naar 1,59.

VOORWOORD

In het bestuursverslag kijken we terug op het jaar 2019. Als maatschappelijke organisatie vinden wij het belangrijk ons te verantwoorden voor de resultaten van ons beleid en de ingezette middelen. Daarbij leggen wij de link tussen onze strategische doelstellingen en de (tussentijdse) resultaten ervan op onze scholen en het servicebureau.

We zijn in 2019 met een nieuwe beleidscyclus en een nieuw strategisch perspectief begonnen: Samen meer waarde maken (2019-2023). In dit strategisch perspectief gaan we door op de ingeslagen weg.

2019 was het eerste jaar waarin AVOO bij de personele unie van de Veluwe Onderwijsgroep is aangesloten. We hebben met elkaar een mooi jaar gehad waarin kennismaken, van elkaar leren en samenwerken centraal stonden. Met de toevoeging van AVOO aan de Veluwe Onderwijsgroep kunnen we een nog breder onderwijsaanbod bieden en dat in gezamenlijkheid borgen en daar zijn we als organisatie dan ook erg trots op.

Ook in het jaar 2019 hebben we de nodige aandacht gevraagd voor het toenemende lerarentekort en de daardoor oplopende werkdruk. Er is actie gevoerd voor een fatsoenlijk salaris, voldoende collega's en minder werkdruk. Het bestuur van de Veluwe Onderwijsgroep heeft het standpunt dat we het doel van de acties ondersteunen maar dat een staking (op dat moment) niet het juiste middel bij het doel was. We hebben alle medewerkers wel de mogelijkheid geboden om een manifestatie bij te wonen en daarvoor bijzonder verlof aan te vragen en daarnaast heeft iedere medewerker natuurlijk gewoon het recht om te staken. Wij blijven ons doorlopend inzetten om op andere manieren de thema's van de staking zoals werkdruk, salaris en personeelstekorten op alle relevante agenda's te krijgen en uiteraard achten wij het van het grootste belang dat de overheid meer investeert in het onderwijs.

Dit bestuursverslag richt zich met name op organisatieniveau. In de jaarverslagen van de scholen zien we nog concreter hoe het onderwijs zich steeds verder ontwikkelt. Met het jaarverslag verantwoorden scholen zich sinds dit jaar horizontaal en verticaal over uitgevoerde activiteiten, ingezette middelen en behaalde resultaten. De financiële resultaten van de verschillende onderdelen van de Veluwe Onderwijsgroep zijn in orde. We hebben een gezonde financiële basis om ook het komende jaar te werken aan onze missie om eigentijds en vooruitstrevend onderwijs ondersteund door vooruitstrevende bedrijfsvoering te bieden.

Mijn bijzondere dank aan alle ouders en leerlingen die constructief meedenken in ouderraden en medezeggenschap en aan alle medewerkers voor hun inzet. Hun betrokkenheid en bijdragen zijn essentieel om verder te kunnen blijven bouwen aan onderwijs van en voor de toekomst.

Drs. W.D. Hoetmer
College van bestuur

ORGANISATIEPROFIEL

De Veluwe Onderwijsgroep is een door talent en ambitie gedreven organisatie, die er in de eerste plaats is voor de leerling. Wij geven leerlingen de ruimte en de mogelijkheden hun talenten te ontdekken en zichzelf zodanig te ontwikkelen dat zij daar nu en later zo optimaal mogelijk gebruik van kunnen maken. Medewerkers zullen zich daarvoor ook als professional moeten blijven ontwikkelen. Onderwijs is onze kerntaak en is gericht op het heden en de toekomst van de leerlingen. Ons onderwijs verbindt hen met de samenleving.

Met een breed onderwijsaanbod dat verzorgd wordt op onze vijftien katholieke basisscholen, een school voor speciaal basisonderwijs, vier katholieke scholen voor voortgezet onderwijs en drie scholen voor christelijk voortgezet onderwijs en drie scholen voor openbaar onderwijs willen wij ervoor zorgen dat leerlingen gelijke kansen krijgen en gestimuleerd worden hun eigen talenten te ontdekken en te ontwikkelen, en deze te delen met anderen. Wij staan stil bij resultaten, vieren successen, maar blijven kritisch kijken naar wat beter kan en moet.

MISSIE

De Veluwe Onderwijsgroep wil kinderen en jongvolwassenen in Apeldoorn en omgeving met eigentijds en vooruitstrevend onderwijs begeleiden op hun weg naar volwassenheid. Vanuit democratische normen en waarden leveren wij een belangrijke bijdrage aan de persoonlijke groei van onze leerlingen op weg naar een waardevolle en gelukkige toekomst.

VISIE

Wij geloven dat ieder mens het in zich heeft zich te ontwikkelen tot een waardevol lid van onze maatschappij. Wij dragen hieraan bij door leerlingen en medewerkers gelijke kansen te bieden, hen te stimuleren hun eigen talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Wij stimuleren hen kennis en vaardigheden met anderen te delen om op die manier naar vermogen een bijdrage te leveren aan een rechtvaardige, gelukkige en duurzame samenleving.

KERNWAARDEN

De missie, visie en christelijke en katholieke identiteit van onze scholen hebben geleid tot kernwaarden die richtinggevend zijn voor het handelen van alle medewerkers binnen de Veluwe Onderwijsgroep.

Bezieling

Wij werken vanuit bezieling aan de ontwikkeling van onze leerlingen en zijn betrokken bij hun welzijn. Met ons onderwijs inspireren wij leerlingen zich te ontwikkelen en stimuleren wij hen op zoek te gaan naar hun meesterschap.

Ambitie:

Wij stimuleren onze leerlingen en medewerkers lef te tonen en vanuit een open houding nieuwe uitdagingen tegemoet te treden. Onze leerlingen en medewerkers geven wij de ruimte om te blijven werken aan hun eigen talenten en deze in te zetten voor de samenleving.

Verantwoordelijkheid

Wij hebben zorg voor onze wereld en onze medemens. Daarom houden wij rekening met de ander en maken wij duurzame keuzes. Wij staan in verbinding met anderen en bouwen samen aan ons onderwijs en daarmee aan de ontwikkeling van onze leerlingen. Het geven van gelijke kansen aan leerlingen en medewerkers is voor ons vanzelfsprekend.

IDENTITEIT

De Veluwe Onderwijsgroep is een pluriforme onderwijsorganisatie met scholen op openbaar, christelijk en, katholiek onderwijs. De missie, visie en kernwaarden zijn kenmerkend voor de Veluwe Onderwijsgroep en alle bijbehorende scholen.

Aansluitend heeft iedere school passend bij de schoolcultuur zijn eigen identiteit. Op onze scholen wordt vanuit deze eigen (levensbeschouwelijke) identiteit inhoud gegeven aan tradities en aandacht besteed aan burgerschap, rechtvaardigheid en omgangsvormen. Vanuit onze waarden begeleiden wij onze kinderen bij hun socialisering en persoonsvorming.

Bij het zichtbaar vormgeven van de identiteit van de school is de inspiratie en bezieling van onze medewerkers van wezenlijk belang. Van onze medewerkers verwachten wij dat zij de (levensbeschouwelijk) identiteit van de stichting waarbinnen zij werken onderschrijven.

BESTURINGSFILOSOFIE

Wij geloven in de kwaliteiten en inzet van onze medewerkers. Zij vormen, met name in het dagelijks werk in de school en met de leerlingen, de ambassadeurs van de Veluwe Onderwijsgroep. Zij geven met hun professionaliteit onze kernwaarden handen en voeten. Daarbij zetten zij hun persoonlijke kwaliteiten in en mogen ze van onze organisatie de ondersteuning en faciliteiten verwachten die nodig zijn. Onze besturingsfilosofie geeft aan op welke wijze wij leidinggeven. Vanuit verbindend leiderschap en vertrouwen sturen wij op bezieling en inspiratie om zo een levende organisatie te creëren.

RICHTING GEVEN

Wij stimuleren medewerkers om vanuit richtinggevende en inspirerende kaders, bij voorkeur in teams, een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van ons onderwijs. Sturen en gestuurd worden, leidinggeven en leiding nemen zijn vanzelfsprekend op alle niveaus.

RUIMTE BIEDEN

De kaders zijn zo geformuleerd dat leidinggevendenden vanuit een helder geformuleerde verwachting voldoende ruimte ervaren om hun verantwoordelijkheid te kunnen nemen. Scholen en hun medewerkers worden uitgenodigd en uitgedaagd onderwijs en ondersteuning te blijven ontwikkelen. Wij stimuleren mensen initiatief te nemen, te experimenteren en kennis te delen. Verschillen mogen er zijn en fouten mogen worden gemaakt.

VERANTWOORDELIJKHEID NEMEN

Vanuit onze betrokkenheid en maatschappelijke opdracht voelen we ons op alle niveaus verantwoordelijk voor ons onderwijs en de gevolgen van ons eigen gedrag en handelen. Dit reikt verder dan ons eigen organisatieonderdeel; wij zijn ons bewust van onze verantwoordelijkheid voor de gehele Veluwe Onderwijsgroep. Verantwoordelijkheid kan daarbij niet zonder vertrouwen.

VERANTWOORDING AFLEGGEN

Wij zijn nieuwsgierig naar onze resultaten en delen deze met gepaste trots. Intern en extern zijn wij op elk moment aanspreekbaar op de resultaten van ons handelen. Daarom reflecteren wij op onszelf, onze processen en onze resultaten en gaan wij in gesprek met elkaar en onze omgeving. Feedback en onderlinge uitwisseling zijn daarbij vanzelfsprekend.

KERNACTIVITEITEN

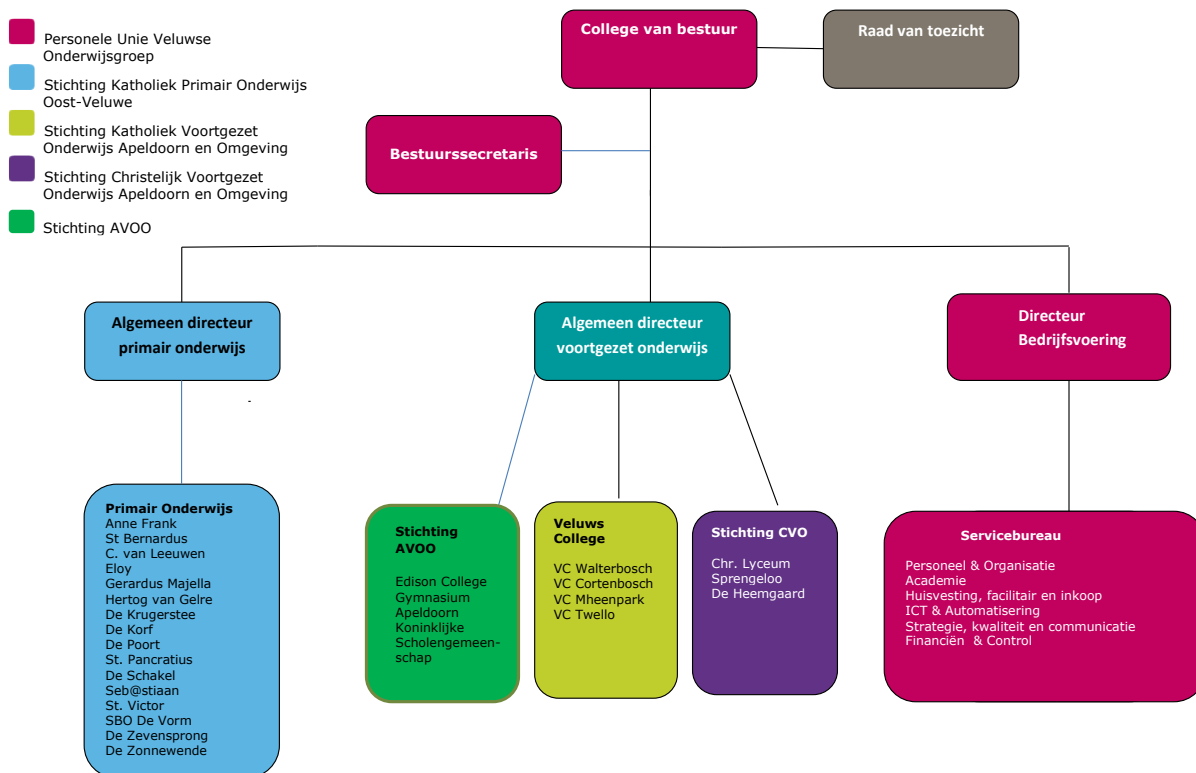
De kernactiviteit van de Veluwe Onderwijsgroep is het verzorgen van katholiek basisonderwijs en katholiek, christelijk en openbaar voortgezet onderwijs voor leerlingen in Apeldoorn en omgeving. Dit onderwijs wordt verzorgd op 26 verschillende scholen. Aanvullend verzorgen we sinds 2015 onderwijs aan minderjarige vreemdelingen op Onze Wereld.

STRATEGIE

De strategische doelstellingen van de Veluwe Onderwijsgroep zijn kaderstellend geformuleerd en geven de scholen ruimte voor een eigen vertaling en invulling. De strategische doelstellingen van de Veluwe Onderwijsgroep zijn in alle ervan afgeleide beleidsplannen en verantwoordingsdocumenten terug te vinden. In de beleidsplannen van het primair en voortgezet onderwijs en daarvan afgeleid van onze scholen, zijn de strategische doelstellingen van de Veluwe Onderwijsgroep steeds verder geconcretiseerd uitgewerkt. Op deze wijze zetten wij strategie om in concreet beleid. Borging hiervan vindt plaats in de kwaliteitscyclus met kwartaalgesprekken waarin ook gerapporteerd wordt over de realisatie van de strategische doelstellingen.

JURIDISCHE STRUCTUUR

De scholen van de Veluwe Onderwijsgroep zijn georganiseerd in vier verschillende onderwijsstichtingen en de ondersteunende diensten zijn ondergebracht in een stichting Veluwe Onderwijsgroep.

De drie christelijke scholen voor voortgezet onderwijs vallen onder de Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs Apeldoorn, statutair gevestigd te gemeente Apeldoorn, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder dossiernummer: 08099770.

De vier katholieke vestigingen van het Veluws College vallen onder de Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Apeldoorn en Omgeving, statutair gevestigd te Apeldoorn, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder dossiernummer: 41040764.

De vijftien katholieke basisscholen, waaronder een SBO-school, vallen onder de Stichting Katholiek Primair Onderwijs Oost-Veluwe, statutair gevestigd te Apeldoorn, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder dossiernummer: 41042145.

De drie openbare scholen voor voortgezet onderwijs en een school voor AMV'ers vallen onder de stichting AVOO, statutair gevestigd te Apeldoorn, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder dossiernummer: 08184378.

De ondersteunende diensten zijn ondergebracht bij het servicebureau en dat valt onder de Stichting Veluwse Onderwijsgroep, statutair gevestigd te Apeldoorn, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder dossiernummer: 08184425.

ORGANISATIESTRUCTUUR

De Veluwe Onderwijsgroep kent een eenhoofdig college van bestuur en een raad van toezicht. Daarnaast kent de organisatie een centraal managementteam (CMT) dat onder voorzitterschap staat van het college van bestuur en van waaruit de algemeen directeuren PO en VO en de directeur bedrijfsvoering leidinggeven aan respectievelijk de stichting SKPOOV, de stichting CVO Apeldoorn, de stichting AVOO, de stichting SKVOAO en het servicebureau. De raad van toezicht, het college van bestuur en het CMT worden in hun werkzaamheden ondersteund door de bestuurssecretaris en het secretariaat.

Onze scholen worden geleid door directeuren en rectoren. In het managementstatuut is de verhouding tussen het college van bestuur, het centraal managementteam (algemeen directeuren PO/VO en de directeur bedrijfsvoering) geregeld en tevens de verhouding tussen de algemeen directeuren PO/VO en hun school-/vestigingsdirecteuren en tussen de directeur bedrijfsvoering en de afdelingsmanagers van het servicebureau. In het mandaatbesluit is deze verhouding verder uitgewerkt in mandaat en volmacht.

De werkzaamheden van het servicebureau zijn ondersteunend en voorwaardenscheppend. Daarbij staat een hoogwaardige dienstverlening aan het college van bestuur, de stichtingen en de scholen centraal. Binnen het servicebureau wordt geborgd dat de organisatie voldoet aan wet- en regelgeving en worden diensten verleend op de verschillende beleidsterreinen van de bedrijfsvoering, zoals financiën, HRM, ICT, facilitair, communicatie en kwaliteit. De diensten zijn gericht op het realiseren van een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering en zijn ondersteunend aan de doorontwikkeling van het onderwijs. De kracht van het servicebureau is dat de verschillende beleidsterreinen vroegtijdig op elkaar worden afgestemd en vraagstukken vanuit een integrale benadering worden opgepakt. Daarnaast leidt tijdige inzet van de expertise van het servicebureau en een goede samenwerking met de scholen tot een betere kwaliteit van ondersteuning en onderwijs.

PERSONELE BEZETTING

De personele bezetting bij de Veluwe Onderwijsgroep bedroeg op peildatum 31 december 2019 1139,27 fte. In 2019 zijn over het hele jaar genomen 1704 mensen werkzaam geweest bij de Veluwe Onderwijsgroep, dit is inclusief invalkrachten en betaalde stagiairs.

PROFIEL COLLEGE VAN BESTUUR

Drs. Wim Hoetmer is jarenlang werkzaam geweest als docent Duits en heeft vervolgens diverse managementfuncties bekleed in het voortgezet onderwijs. Zo was hij afdelingsleider in Lelystad, directeur in Den Bosch, directeur van Veluws College Walterbosch en algemeen directeur voortgezet onderwijs van de Veluwe Onderwijsgroep. Sinds december 2013 is hij bestuurder van de Veluwe Onderwijsgroep. Tevens is hij sinds 2017 lid van de ledenadviesraad van de VO-raad.

PROFIEL CENTRAAL MANAGEMENTTEAM

Jacqueline Versluijs

Jacqueline Versluijs heeft ruime ervaring als manager binnen uiteenlopende organisaties. In 2009 heeft zij de keuze gemaakt voor het onderwijs en werd Onderwijsmanager Pedagogiek. In 2013 is ze bij de Veluwse Onderwijsgroep komen werken als directeur van Veluws College Walterbosch. In januari 2019 is Jacqueline begonnen als algemeen directeur primair onderwijs.

Tjeerd Biesterbosch

Tjeerd Biesterbosch is zijn onderwijscarrière gestart als docent lichamelijke opvoeding. Na afronding van de master strategisch management voor non-profit heeft hij verschillende managementfuncties vervuld in het onderwijs, waaronder die van sectordirecteur vmbo, rector en meerschoolsdirecteur. Vanaf februari 2015 is hij bij de Veluwse Onderwijsgroep werkzaam als algemeen directeur voortgezet onderwijs. Daarnaast is hij bestuurder van de stichting New Techpark en lid van de raad van toezicht van IRIS Kampen.

Dianne Dondertman

Sinds september 2016 is Dianne Dondertman directeur bedrijfsvoering bij de Veluwse Onderwijsgroep. Dianne is hiervoor ruim tien jaar als leidinggevende in meerdere functies, waaronder divisiechef bedrijfsvoering, werkzaam geweest binnen de politieorganisatie. Daarvoor heeft ze tien jaar gewerkt als registeraccountant bij PricewaterhouseCoopers. Daarnaast is Dianne lid van de raad van commissarissen van de woningstichting Ons Huis in Apeldoorn.

SAMENWERKING VELUWSE ONDERWIJSGROEP EN APELDOORNS VOORTGEZET ONDERWIJS (AVOO)

Sinds 1 januari 2019 maakt AVOO deel uit van de Veluwse Onderwijsgroep. Dit bracht een periode van gewenning en afstemming met zich mee. Er is sprake van verschillen in werkwijze en cultuur, onder meer waar het gaat om autonomie van de scholen. Dit was onderwerp van gesprek tussen de betrokken directeuren en de directeur VO. De integratie op het niveau van de directeuren loopt voorspoedig. Binnen het VO, maar ook op een terrein als onderwijslandschap wordt harmonieus samengewerkt.

ACTUELE ONTWIKKELINGEN BINNEN DE VELUWSE ONDERWIJSGROEP

De Veluwse Onderwijsgroep is in beweging. Voortdurend wordt er nagedacht over de best mogelijke wijze waarop wij aan de belangrijke maatschappelijke opdracht die wij te vervullen hebben invulling kunnen geven. De organisatie staat voor verschillende uitdagingen die het noodzakelijk maakten de vraag te stellen of de huidige organisatievorm wel de meest geschikte is om de uitdagingen het hoofd te bieden.

Het college van bestuur heeft in 2019 met bijstand van Van Doorne advocaten verschillende mogelijkheden onderzocht en daaruit is gebleken dat een samenwerkingsbestuur de organisatievorm is die het beste past bij de uitdagingen waar de organisatie zich de komende periode mee zal gaan bezighouden. Na het in kaart brengen van alle voor en nadelen en de gevolgen op korte en lange termijn heeft het college van bestuur van de vijf huidige stichtingen op 7 april 2020 het voorgenomen besluit genomen tot een bestuurlijke fusie. De raden van toezicht van de vijf stichtingen zijn vanaf het begin betrokken geweest en na meerdere besprekingen over het voornemen hebben de raden van toezicht op 14 april 2020 hun goedkeuring aan het voorgenomen besluit verleend.

De huidige structuur is gebaseerd op verdeling van de denominaties. Denominaties spelen een veel minder grote rol bij ouders en leerlingen dan in het verleden. Verder is het zo dat denominaties heel goed georganiseerd kunnen worden op schoolniveau waarmee de scheiding van de stichtingen op die grond geen toegevoegde waarde meer heeft. Van oudsher waren onderwijsstichtingen in veel gevallen brede scholengemeenschappen variërend van VMBO tot en met VWO. We zien ook vanuit het Ministerie dat schoolgemeenschappen een veel mindere rol gaan spelen. Bij de toekenningscriteria van de nieuwe bekostiging zien we dat de school meer een criterium is dan het schooltype binnen een brin-nummer.

De vijf voornoemde stichtingen beogen een bestuurlijke fusie met ingang van 1 januari 2021 om daarmee één stichting te vormen. Momenteel vormen de huidige vijf stichtingen met elkaar een personele unie, waarbij de vijf stichtingen gelijkwaardig naast elkaar bestaan. Binnen de personele unie zijn de personen die het college van bestuur en de raad van toezicht vormen voor alle stichtingen hetzelfde. Het overige personeel is alleen in dienst van de stichting waarbinnen zij zijn aangesteld en is het dus niet zomaar mogelijk om werkzaamheden te verrichten voor een andere stichting. In de praktijk werken de vijf stichtingen intensief samen en hebben daar ook veel voordeel van. Door een bestuurlijke fusie aan te gaan wordt beoogd de juridische structuur beter aan te laten sluiten bij de praktijk van iedere dag.

Daarnaast is het herontwerp vmbo in een volgende fase terechtgekomen. Op dit moment kent de organisatie drie vestigingen waar vmbo wordt aangeboden. Het Edison College (20KQ04) waar alle leerwegen van het vmbo worden aangeboden, Sprengeloo (05SG01) waar alle leerwegen van het vmbo worden aangeboden en Veluws College Cortenbosch (02RA01) waar alle leerwegen van het vmbo worden aangeboden. Ontwikkelingen in samenleving, technologie en arbeidsmarkt vragen om herijking en innovatie van het vmbo. In Apeldoorn en omgeving is daarnaast sprake van demografische krimp, aangevuld met selectieve krimp voor het vmbo: de totale leerlingaantallen vmbo zijn met 20% gedaald in de afgelopen 4-5 jaren. Dat is met name bij de openbare vmbo school (Edison College) merkbaar.

Gebleken is dat het in stand houden van de huidige drie vmbo scholen niet haalbaar is. Om vanuit deze context te komen tot een duurzaam en innovatief vmbo aanbod, is in schooljaar 2018-2019 het project *Versterkt vmbo* van start gegaan. Binnen dat project is uitgewerkt hoe het onderwijs en de inrichting van het toekomstig vmbo het beste georganiseerd kan worden. De uitkomst was dat de beste oplossing is over te gaan naar twee scholen (één confessioneel BRIN en één openbaar subBRIN) voor vmbo-onderwijs waarbij de scholen Sprengeloo en Veluws College Cortenbosch samen de confessionele BRIN vormen.

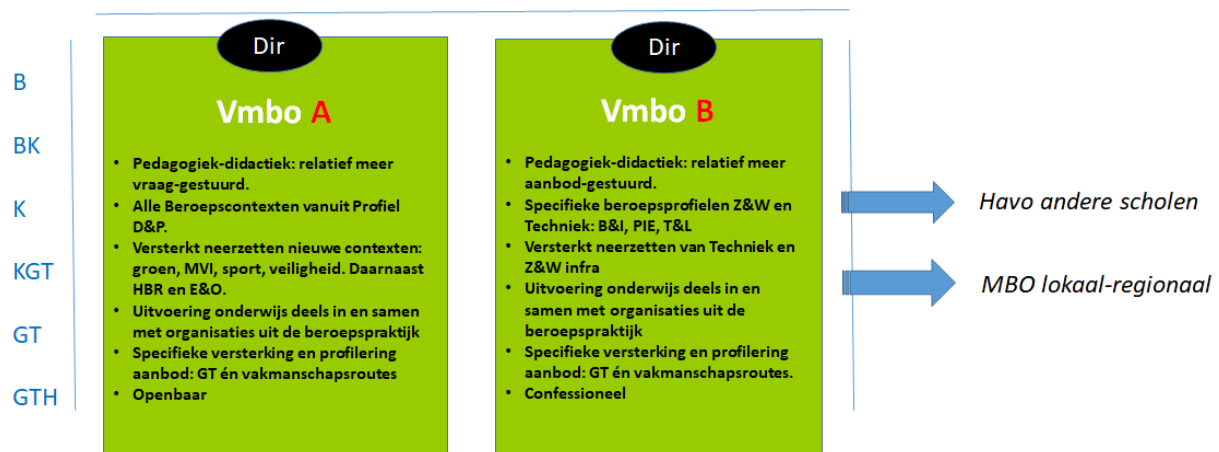
Het toekomst-ontwerp voor versterkt vmbo is gebouwd op veertien *pijlers*. Compact neergezet:

✓ *Onderwijs:*

1. Maatwerk in niveau en tempo voor leerlingen vanuit verschillende onderwijsconcepten.
2. Meer praktijkgericht/ duaal leren, levensecht en handelingsgericht.
3. Leerlingen maken (langer) kennis met alle beroepscontexten, beter verdeeld over scholen.
4. Versterking doorlopende leerwegen, met name met het MBO maar ook met Havo en HBO.
5. Voorbereiding op- en invoering van de 'leerweg' GT (= samensmelting GL en TL).
6. Gericht aanbod op grensvlak vmbo-Havo én voor leerlingen met extra ondersteuningsvragen.

- ✓ *Locaties* (uitgaande van een bandbreedte van 1500-2000 leerlingen voor het Apeldoorns beroepsgericht vmbo als geheel):
 7. Twee samenwerkende (nabije) locaties als beste combi van robuustheid & kleinschaligheid.
- ✓ *Denominatie*:
 8. Behoud keuzevrijheid voor ouders: één confessionele en één openbare vmbo school.
- ✓ *Extern profiel*:
 9. Verschillend pedagogisch-didactisch model, extern profiel en naamgeving beide scholen.
 10. Daarbinnen scherp neerzetten en uitleggen van vernieuwde onderdelen (zie pijlers 1-6).
- ✓ *Inzet personeel*:
 11. Vanaf Fase II worden medewerkers en partners betrokken bij de uitwerking en concretisering.
 12. De onderwijskundige inrichting van de locaties is leidend bij de samenstelling van de teams.
 13. De personele consequenties worden uitgewerkt in een businesscase.
- ✓ *Regie en aansturing*:
 14. Het model van besturing en regie moet de samenwerking tussen de scholen stimuleren.
- ✓ *Herontwerp: voorkeursmodel en alternatieven*:

Een aantal opties voor inrichting is daarna in beeld gebracht. Dit is de beste vertaling van alle pijlers:

Het college van bestuur van zowel Sprengeloo als Veluws College Cortenbosch heeft naar aanleiding van de bevindingen van het project Versterkt VMBO op 7 april 2020 het voorgenomen besluit genomen tot een institutionele fusie tussen Sprengeloo en Veluws College Cortenbosch. De raden van toezicht van de betrokken stichtingen zijn vanaf het begin betrokken geweest en na meerdere besprekingen over het voornemen hebben de raden van toezicht op 14 april 2020 hun goedkeuring aan het voorgenomen besluit verleend. In deze animatie <https://vimeo.com/333308161/bc328ec888> wordt het herontwerp vmbo helder uitgelegd.

STRATEGIE EN BELEID

In het strategisch plan Waarde geef je door heeft de Veluwse Onderwijsgroep beloftes en ambities vastgelegd voor de periode 2014-2018. Het zwaartepunt lag deze periode op verantwoordelijkheid nemen en verantwoording afleggen. Dat heeft onder meer geleid tot een kwaliteitscultuur waarin het gesprek gevoerd wordt over het continu verbeteren van het onderwijs en tot onderscheidende onderwijsconcepten op verschillende scholen. Daarnaast is op alle niveaus in de organisatie aandacht gekomen voor (horizontale) verantwoording.

In het nieuwe strategisch perspectief voor de jaren 2019-2023 *Samen meer waarde maken* trekken we de lijn door van het voorgaande beleidsplan.

We spreken van een strategisch perspectief, omdat de inhoud die we met elkaar ontwikkeld hebben richtinggevend is voor en ruimte geeft aan de scholen en de ondersteuning om een vertaalslag te maken passend bij de ontwikkeling van hun organisatieonderdeel.

Wij geloven daarbij in de kwaliteiten en de inzet van onze medewerkers. Zij zijn de ambassadeurs van de Veluwse Onderwijsgroep en geven met hun professionaliteit onze kernwaarden handen en voeten. Daarbij zetten zij hun persoonlijke kwaliteiten in voor ons onderwijs. Wij zijn nieuwsgierig naar ieders bijdrage aan onze gezamenlijke ambities!

Waar we staan

Er is veel aandacht geweest voor opbrengstgericht werken op alle niveaus en de ontwikkeling van een complementair onderwijsaanbod. Op alle scholen werkt men aan het realiseren van eigentijds onderwijs in de vorm van digitalisering van het onderwijs, meer maatwerk voor leerlingen (vooral nog vooral binnen de lessen) en meer keuzemogelijkheden voor leerlingen. De laatste jaren van de beleidscyclus is vanuit een goede basis het totale onderwijsaanbod versterkt. De VO-scholen hebben hun profielen aangescherpt, de

PO-scholen zijn gestart met het ontwikkelen van onderwijs gericht op de 21e eeuwse vaardigheden en verschillende scholen hebben onderwijsvernieuwingen geïmplementeerd en geborgd. Onze medewerkers zijn bepalend voor de kwaliteit van ons onderwijs aan onze leerlingen. Om die reden is veel geïnvesteerd in ontwikkelingen op alle niveaus. Er is een visie op leiderschap ontwikkeld en invulling gegeven aan een lerende organisatie, met een duidelijke plaats voor leergemeenschappen. Steeds meer leraren en leerkrachten maken gebruik van studieregelingen en mobiliteit om te werken aan hun eigen ontwikkeling. Ook is ruimte gegeven aan onderwijsontwikkeling en meer gestuurd vanuit leiderschap en eigenaarschap.

De financiële resultaten van de verschillende onderdelen van de Veluwse Onderwijsgroep zijn in orde. We hebben een gezonde financiële basis om ook de nieuwe beleidscyclus van 2019-2023 te werken aan eigentijds en vooruitstrevend onderwijs.

Wij zijn een door talent en ambitie gedreven organisatie. Vanuit die drive werken we continu aan de ontwikkeling van ons onderwijs. Voor al onze scholen geldt dat de basis op orde is en dat we het lief hebben om met een open blik naar onderwijs te kijken en ontwikkelingen in gang te zetten.

Wat we willen bereiken

Wij werken samen met ouders en leerlingen aan de ontwikkeling van onze leerlingen tot een waardevol lid van onze maatschappij. Vanuit onze eigen professie zoeken wij samenwerking met collega's binnen en buiten onze school, maatschappelijke partners en het bedrijfsleven. Wij zijn ons bewust van onze verantwoordelijkheid voor ons onderwijs, onze school en de Veluwe Onderwijsgroep als geheel en werken samen aan de ontwikkeling van ons onderwijs en de bijbehorende ondersteuning. Om samenwerking te stimuleren helpt het om te werken vanuit gemeenschappelijke beloftes: inspirerend en uitdagend onderwijs, inspirerende en uitdagende werkomgeving, en voor en in verbinding met de samenleving.

Het nieuwe strategisch perspectief bevat drie beloften. Per belofte is een aantal richtinggevende koersuitspraken geformuleerd waaraan alle scholen passend bij hun cultuur, onderwijsaanbod en teamontwikkeling de komende jaren merkbaar invulling geven. Het servicebureau ondersteunt scholen bij het verzorgen van goed onderwijs en de onderwijsontwikkeling. Daarnaast biedt het servicebureau ondersteuning bij de besturing van de onderwijsorganisatie. Daarbij worden de verschillende beleidsterreinen van de ondersteuning op elkaar afgestemd, zodat een integrale benadering van vraagstukken plaatsvindt.

Belofte: Inspirerend en uitdagend onderwijs

Belofte: Inspirerende en uitdagende werkomgeving

Belofte: In verbinding met de samenleving nu en later

In 2019 is een begin gemaakt met het vertalen van het nieuwe strategische perspectief naar de beleidsplannen PO en VO. Deze beleidsplannen zullen in 2020 gereed zijn.

VOORTGANG STRATEGISCHE PROCESSEN PO

Organisatie ontwikkeling

In 2019 is gewerkt aan een communicatieplan rond de organisatie ontwikkeling binnen de stichting en zijn alle teams geïnformeerd (schriftelijk en via informatie bijeenkomsten op de scholen). Daarnaast is een sociaal plan uitgewerkt in verband met de functie clusterdirecteur die per 1 feb. 2020 zal vervallen en is er overleg met de vakbonden over dat sociaal plan. In januari 2020 zal de selectie plaatsvinden voor de functies stichtingsdirecteur en directiesecretaris.

Nieuw waarderingskader inspectie

Binnen het PO gaat gewerkt worden met een nieuw waarderingskader. In dit kader wordt de score van de eindtoets niet langer vertaald in één norm, maar wordt gekeken naar referentieniveaus op taal en rekenen. Daarbij worden de niveaus beschreven in twee 'kwaliteiten': de fundamentele kwaliteit (F) en de streefkwaliteit (S). Niveau 1F en 1S/2F zijn van toepassing op het einde van het basisonderwijs. Toen de referentieniveaus werden opgesteld landelijk, is ook een ambitieniveau geformuleerd. De ambitie was dat minstens 85 procent van de leerlingen aan het eind van de basisschool referentieniveau 1F haalt voor lezen, taalverzorging én rekenen. Inmiddels is gebleken dat landelijk gemiddeld 90% van de leerlingen die uitstroomt het niveau 1F halen. Scholen wordt nu gevraagd om zelf een ambitie te kiezen, gegeven de leerlingweging van de school. In de ambities wordt dus vastgelegd welk percentage leerlingen op de betreffende school uitstroomt naar 1F of 2F niveau op de 3 genoemde gebieden.

Ontwikkeling schoolplannen en stichtingsbeleid

In het najaar heeft elke school een schoolplan opgesteld dat uitwerking geeft aan de hoofdlijnen van het strategisch perspectief van het VOG en dit voor het eerst ook vastgelegd in Parnassys. Daarbij maken we gebruik van een module die helpt om een compleet schoolplan te hebben maar tevens ook ondersteunt in het beter volgen en vastleggen van de pdca cyclus die vervolgens bij dat schoolplan gaat horen.

Vervolgens hebben we gemeenschappelijke doelen die veel van onze scholen kiezen in hun schoolplan onderdeel gemaakt van stichtingsbeleid zodat we de scholen kunnen ondersteunen in het bereiken van hun doelen. Daarnaast zijn er een aantal "eigen" doelen aan toegevoegd zoals bijvoorbeeld werken aan minder kansengelijkheid. Het stichtingsbeleid zal in het voorjaar verder vorm krijgen en besproken worden in meerdere geledingen.

ICT

Tijdens het maken van de investeringsbegroting 2020 werd opnieuw vastgesteld dat de ICT behoeftes voor nieuwere apparatuur niet in het tempo kunnen worden uitgevoerd dat nodig is. Er staat op diverse scholen nog steeds veel apparatuur die 9 of 10 jaar oud is en dit leidt tot allerlei operationele én serviceproblemen. Als we ons houden aan het investeringsplafond van €700.000 voor de hele stichting gaat het onvoldoende lukken om de achterstand die we op ICT-vlak hebben weg te werken. Inmiddels is een plan beschreven waarin is aangegeven wat nodig is om dat wél te realiseren en is besloten dat we eenmalig extra investeren in ICT middelen in 2020.

Nieuwbouw

We hebben een paar scholen die nieuw of grootschalig gerenoveerd moeten worden deze planperiode. Voor de Krugerstee in Vaassen ligt inmiddels bijna het definitief ontwerp; buurt en onderwijs-betrokkenen en bijvoorbeeld ook de gemeente Epe reageren enthousiast op hoe het pand er uit gaat zien. In start 2020 gaat de aanbesteding plaatsvinden. Er was een tekort qua budget waarvan de gemeente Epe inmiddels gelukkig besloten heeft om extra geld te reserveren voor de bouw van de Krugerstee.

In Apeldoorn loopt het traject rond de Schakel – de Donken vertraging op. Het budget dat de gemeente ter beschikking heeft gesteld is onvoldoende voor de bouw van het (op zich sobere) gebouw dat we voor ogen hadden. Dit komt onder andere doordat de prijs per m2 die de gemeente biedt mogelijk wel past voor een grote school waar tweehoog gebouwd wordt voor meer leerlingen; maar een kleine laagbouwschool zou (ook volgens VNG normen) eigenlijk een andere beschikking hebben moeten krijgen. Met de gemeente en Leerples 055 wiens school op hetzelfde plein ook nieuwbouw behoeft en die hetzelfde probleem hebben, wordt gezocht naar een oplossing.

VOORTGANG STRATEGISCHE PROCESSEN VO

Samen leren voor de toekomst

We hebben in 2019 als gezamenlijke VO-scholen de uitgangspunten van onze beleidsagenda voor de komende vier jaar vastgesteld. Hierin vertalen we onder de titel 'samen leren voor onze toekomst' het strategisch perspectief naar de VO-scholen. We geven in onze beleidsagenda aan dat we vorm en inhoud willen geven aan eigentijds en toekomstgericht onderwijs, waarbij we uitgaan van het perspectief van de leerling. Omdat iedere leerling een uniek mens is, betekent dit dat we steeds meer zullen gaan differentiëren in niveau, tempo en didactische werkvormen: gepersonaliseerd leren. We zien de leerling daarbij als eigenaar van zijn eigen ontwikkeling. Al onze scholen zetten stappen in deze richting, maar krijgen de ruimte om dat te doen op een wijze en in een tempo die passen bij de schoolontwikkeling. De uitgangspunten worden nog voorzien van concrete acties.

Onderwijslandschap

In het traject onderwijslandschap hebben we een intensivering aangebracht. Het doel is om in het voorjaar een houtskoolschets ontwikkeld te hebben, waarin we richtinggevende uitspraken doen over schoolprofielen, gebouwen en samenwerking, en waarin we de consequenties voor bedrijfsvoering, formatie en financiën in beeld brengen. Uitgangspunt is dat er binnen ons complementaire aanbod iets te kiezen moet zijn, zodat er voor iedere leerling een maximaal passende onderwijsplek is. Daarbij proberen we een evenwicht te vinden tussen denominatieve en inhoudelijke verscheidenheid. Het hoeft niet zo te zijn dat alle scholen in hun huidige samenstelling blijven bestaan. De leerlingenstromen zijn een belangrijk gegeven. De hoofdthema's die we onderzoeken zijn: versterkt vmbo, tl, havo, vwo, gymnasium, isk, onderscheidend pedagogisch-didactisch concept en aansluiting vervolgonderwijs.

Herontwerp Vmbo

Het voorbereidingstraject voor het Apeldoornse vmbo van de toekomst is bijna afgerond. Een werkgroep bestaande uit medewerkers van de verschillende locaties, heeft inmiddels een gezamenlijk advies uitgebracht over de onderwijskundige visie in de toekomstige situatie. Er wordt gekozen voor leerlinggericht onderwijs, georganiseerd rond de leerbehoefte van de leerling. Tempo- en niveaudifferentiatie en een lessentabel op maat zijn de standaard. Elke leerling heeft een eigen portfolio, dat zowel de leerling zelf als ouders, docenten en coaches inzicht geeft in de voortgang. De inhoud van het onderwijs is gefundeerd in zeven beroepsprofielen, burgerschapsonderwijs en een sterke LOB. Deze drie samen vormen een samenhangend curriculum. In de loop van februari zal de businesscase worden opgeleverd die is opgesteld voor het voorgestelde scenario van de toekomstige situatie. Indien dit een positief resultaat oplevert zal het herontwerp van het vmbo daarna voor besluitvorming worden voorgelegd aan de betrokken medezeggenschapraden en de raad van toezicht.

Sterk Techniek Onderwijs

In december 2019 hebben we het bericht ontvangen dat we als regio vanuit OCW een subsidie van bijna 6 miljoen euro krijgen voor het project Sterk Techniek Onderwijs. Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met het onderwijs en bedrijfsleven, gemeente Apeldoorn en provincie Gelderland. De kern van de samenwerking wordt gevormd door 5 vmbo scholen (Sprengeloo, Jacobus Fruytier, Edison College, VC Cortenbosch en RSG Epe), het mbo (Aventus en Hoornbeek) en een aantal bedrijven in de regio Apeldoorn. Het doel van het project, dat loopt tot 2024, is om het vmbo-onderwijs met uitdagend en up-to-date techniekonderwijs zo aantrekkelijk te maken, dat meer leerlingen bewust voor techniek gaan kiezen. In vijf projecten worden er vernieuwende leerroutes ontwikkeld waar ook het basisonderwijs nadrukkelijk bij wordt betrokken. Onderdeel van de plannen is om een praktijk- en leerlocatie te creëren op het Zwitsalterrein: het NewTechPark.

Aanbesteding leermiddelen

We zijn begonnen met de voorbereidingen van de aanbesteding voor de inkoop van leermiddelen voor schooljaar 2021-2022 en verder. De feitelijke aanbesteding start rond de zomer 2020. De aanleiding is dat het contract met de huidige leverancier afloopt. Een belangrijk uitgangspunt voor het aanbestedingsproces is dat de nieuwe leermiddelen aansluiten bij onze onderwijsambitie, zoals we die in het strategisch perspectief en in de beleidsagenda VO hebben geformuleerd. Doel is dat de aanbesteding wordt benut om te versnellen op gepersonaliseerd leren. De eerste stap is dat iedere school een leermiddelenbeleid opstelt. Zowel in deze fase als bij de feitelijke aanbesteding laten we ons ondersteunen door een extern bureau, temeer ook daar het in totaal gaat om een bedrag van ruim 3,5 miljoen euro.

Opleidingsschool

We hebben eind september een subsidieaanvraag ingediend voor de ontwikkeling tot opleidingsschool, waarin we met Hogeschool Windesheim en Radboud Universiteit nauw samenwerken om aankomend leraren voor te bereiden op de onderwijspraktijk. Het gaat om een bedrag van ongeveer € 600.000. Eind vorig jaar hebben we van DUO het bericht gekregen dat onze aanvraag is afgewezen. We vinden dit bijzonder teleurstellend, des te meer omdat de beoordelingscommissie niet alleen positief was over de manier waarop we op dit moment inhoud geven aan de begeleiding van stages, maar ook over onze visie en ambitie op het samen opleiden van studenten. Met Windesheim en de Radboud Universiteit hebben we inmiddels afgesproken dat we sowieso verder gaan met onze plannen, ook zonder subsidie, omdat we samen opleiden zien het als belangrijk middel om jonge docenten aan ons te kunnen binden.

Examenorganisatie

Naar aanleiding van de problemen bij de eindexamens van vmbo Maastricht heeft de VO-raad de 'Commissie Van Dam' ingesteld. Deze concludeerde onder andere dat de kwaliteitsborging van de schoolexamens is verslapt tot een administratieve controle. De gang van zaken rond het PTA wordt te weinig gecoördineerd, de inhoud en het afsluitend karakter worden onvoldoende gecontroleerd en er is te weinig oog voor de rol van de examensecretaris. De commissie signaleerde dat overladenheid van een PTA – veel toetsen – kan bijdragen aan een hoge registratielast die kan leiden tot een grotere kans op het maken van fouten. De bevindingen onderstrepen het belang van een goede examenorganisatie op elke school. Wij hebben een werkgroep ingesteld die een VOG-brede visie op examinering en toetsing voorbereidt, een centrale examencommissie op gaat zetten en één VOG-breed examenreglement ontwikkelt.

Uitwerken gevolgen begroting AVOO

We hebben verdere stappen gezet om de integratie van AVOO binnen de Veluwe Onderwijsgroep te bevorderen. Daarbij lopen we wel tegen een aantal problemen aan, zoals de forse begrotingstekorten bij de voormalige AVOO-scholen. De inrichting van een taskforce is bedoeld om de basis versneld op orde te brengen. De verschillen die er bestaan in afspraken rond arbeidsvoorwaarden maken het soms lastig om een eenduidig personeelsbeleid te ontwikkelen. Dit zien we bijvoorbeeld in het taakbeleid, maar ook bij het opstellen van regelingen omtrent verlof. Omdat we nu met meer scholen samenwerken, hebben we de overlegstructuur aangepast. Naast het reguliere overleg met alle directeuren, werken we in drie themaberaden (onderwijs en ondersteuning, goed werkgeverschap en bedrijfsvoering), waarin een groot deel van de beleidsvoorbereiding plaatsvindt.

Kwaliteitsbeleid en cultuur

Het huidige kwaliteitsbeleid op onze scholen wordt door de inspectie als voldoende tot goed beoordeeld. Tussen de scholen zien we een aantal verschillen. Deze krijgen we steeds beter in beeld en met de ontwikkeling van een kwaliteitskaart per school willen we hier verdere stappen in zetten. De inspectie constateert dat er een duidelijke lijn te herkennen is in de manier waarop we leiding geven aan kwaliteitsbeleid. Er is een helder gemeenschappelijk beeld over de inhoud en over ieders rol daarin. De inspectie roemde de sfeer waarin dit gebeurt: elkaar ruimte geven en tegelijkertijd kritisch blijven en ambities realiseren.

In deze toelichting is ook de voortgang van de processen van het servicebureau van AVOO meegenomen. We maken onderscheid tussen de dienstverlening aan de scholen en organisatie en de professionalisering van de ondersteuning.

Dienstverlening aan de scholen en organisatie:

Meerjarenbegroting 2020-2023

Voor alle vijf de stichtingen is de meerjarenbegroting 2020-2023 opgeleverd.

Transitie AVOO-VOG

Het servicebureau heeft veel ondersteuning geleverd bij het opstellen van de businesscase Versterkt VMBO en het integraal huisvestingsplan VO.

Verhuizing Kanaal NRD 350

In de herfstvakantie is het servicebureau verhuisd van de Hoenderparkweg naar Kanaal NRD 350. Het nieuwe pand moest nog volledig ingericht worden en in samenspraak met een werkgroep zijn er verschillende soorten (flex)werkplekken en vergaderfaciliteiten gecreëerd. Er is ontzettend hard gewerkt om een verhuizing in de herfstvakantie mogelijk te maken zodat de scholen en medewerkers van het servicebureau daar zo min mogelijk last van zouden hebben. De maandag na de herfstvakantie zijn alle medewerkers feestelijk ontvangen op hun nieuwe werkplek. De verhuizing heeft ook een bijdrage geleverd aan de integratie van het servicebureau. We werken meer gevarieerd en eigentijds. Dat betekent dat er meer faciliteiten zijn om beter samen te kunnen werken.

Multifunctionals

Alle scholen zijn overgegaan op nieuwe multifunctionals

Verbeteren kwaliteit leerling prognoses en personeelsplanning

Er is geïnvesteerd in het verbeteren van de kwaliteit van de leerling prognoses en personeelsplanning. Hierdoor hebben we nu de beschikking over veel meer en betere prognoses waardoor we veel beter kunnen inspelen op de toekomst.

Professionalisering van de ondersteuning

Integratie ICT netwerk:

Na een intensieve periode van voorbereiden is in oktober het ICT netwerk van AVOO aangesloten bij de andere VO scholen. Een heel intensief project met grote impact voor het gymnasium, Edison, KSG en Onze Wereld. Met deze stap hebben we de randvoorwaarde van een adequaat IT netwerk ingevuld en kunnen we ons verder ontwikkelen om samen meer gebruik te maken van de digitale mogelijkheden om te kunnen communiceren en samen te werken.

Harmonisatie financiële processen en beheer:

Dit betekent concreet de voorbereiding voor het insourcen en harmoniseren van de financiële administratie. Hieronder verstaan we de overgang van het externe administratiekantoor naar onze eigen financiële registratie alsmede het financieel beheer in AFAS. De overgang is per 1 januari 2020. De stelselwijzigingen die hiermee gepaard gaat is ook voorbereid.

In het najaar is het begrotingsproces en het product van AVOO geharmoniseerd met die van andere stichtingen.

Overgang nieuw HR systeem voor vier stichtingen (AVOO januari 2021):

Vanaf 1 januari 2020 maken we ook voor HR de overstap naar AFAS HR. Dit betekent dat voor de HR processen AFAS het ondersteunend systeem is. De laatste vier maanden van 2019 is de conversie van de gegevens voorbereid, zijn koppelingen met andere systemen gebouwd en zijn alle processen opnieuw ingericht. De livegang is 1 januari 2020.

De voorbereidingstijd is tekort om alles voor 1 januari gereed te hebben. De eerste prioriteit ligt op juiste registratie van al het personeel in loondienst en personeel niet in loondienst en de salarisbetalingen in 2020. Dit betekent dat geheel 2020 nodig zal zijn om de HR processen verder te optimaliseren.

De stichting AVOO maakt vanaf 1 januari 2021 de overstap.

PERSONEEL

PRIMAIR ONDERWIJS

Personeel

In 2019 zijn er over het hele jaar genomen 405 medewerkers aan het werk geweest binnen het Primair Onderwijs (dit is inclusief invallers en betaalde stagiaires).

Op 31 december 2019 bedroeg het aantal medewerkers 366. In fulltime equivalenten (fte's) was 262,93. Het totaal aantal medewerkers en fte's is licht gestegen ten opzichte van dezelfde peildatum een jaar eerder (peildatum 31-12-2018).

Het verschil tussen komt voort uit inzet van personeel vanuit werkdrukmiddelen.

Totaal aantal medewerkers 31 december:

	Aantal	fte
2019	366	262,93
2018	332	244,80

De onderverdeling per functiegroep op peildatum 31 december 2019 is als volgt:

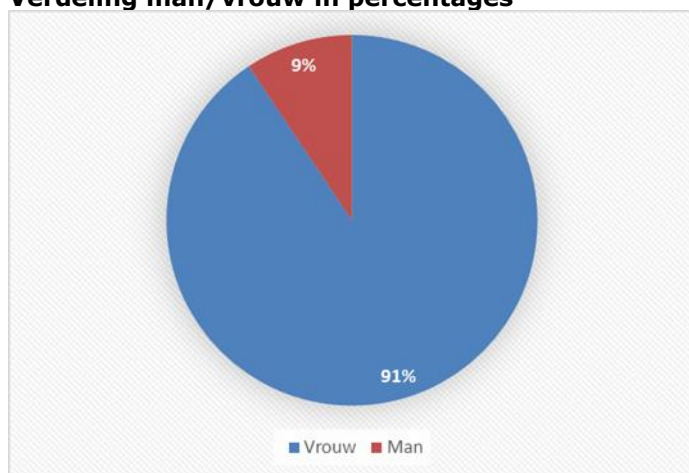
	Aantal	fte
Directie:	23	21,30
OP:	313	226,60
OOP:	30	15,03

Leeftijdsopbouw

De leeftijdsopbouw van de 405 medewerkers die in 2019 bij het primair onderwijs werkzaam zijn geweest, is als volgt:

Leeftijdscategorie	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar	26	0	26
25 tot 35 jaar	141	15	156
35 tot 45 jaar	99	9	108
45 tot 55 jaar	50	7	57
55 tot 65 jaar	46	6	52
65+ jaar	5	1	6
Totaal	367	38	405

Verdeling man/vrouw in percentages

Instroom

Binnen het PO zijn er 79 nieuwe medewerkers aangenomen, dit is *exclusief* 2 invalmedewerkers flexibele schil, inclusief invalmedewerkers vaste schil en stagiaires.

Opbouw nieuwe medewerkers:

	Aantal
Directie:	2
OP:	76
OOP:	1
Betaalde stagiaires:	11 (OP stagiaires)

Personeelsontwikkelingen en doorstroom

Interne mobiliteit:	Aantal
Detacheringen extern	4

Bevoegdheden

Binnen het PO waren er 12 leerkrachten onbevoegd (LIO) in 2019.

Gezondheidsbeleid

De gegevens van het afgelopen jaar zien er qua ziekteverzuim er als volgt uit:

Ziekteverzuimpercentages

	2019	2018
Totaal:	3,96%	4,8%
Directie	0,01%	1,5%
OP	3,06%	5,4%
OOP	4,40%	1,9%

Meldingsfrequentie

	2019	2018
Totaal:	0,93	0,8
Directie	0,05	0,0
OP	1,05	1,0
OOP	0,36	0,3

Uitstroom

In 2019 hebben 42 mensen het primair onderwijs van de Veluwe Onderwijsgroep verlaten

Reden uitstroom	Aantal
Eigen verzoek	16
Pensioen	2
Afloop van het (tijdelijk) contract en overig	24

VOORTGEZET ONDERWIJS

VELUWS COLLEGE

Personeel

In 2019 werkten er in totaal 449 medewerkers bij het Veluws College.

Op 31 december 2019 bedroeg het aantal medewerkers 386. In fulltime equivalenten (fte's) was dit 298,29. Het totale aantal werknemers en fte's is licht gedaald en ten opzichte van dezelfde peildatum een jaar eerder (peildatum 31-12-2018).

In onderstaande overzichten zijn niet de medewerkers meegenomen die in het afgelopen jaar via payroll bureaus of als freelance medewerker ('PNIL-ers') tijdelijk werkzaam waren.

Totaal aantal medewerkers op 31 december:

	Aantal	fte
2019	386	298,29
2018	399	301,28

De onderverdeling per functiegroep op peildatum 31 december 2019 is als volgt:

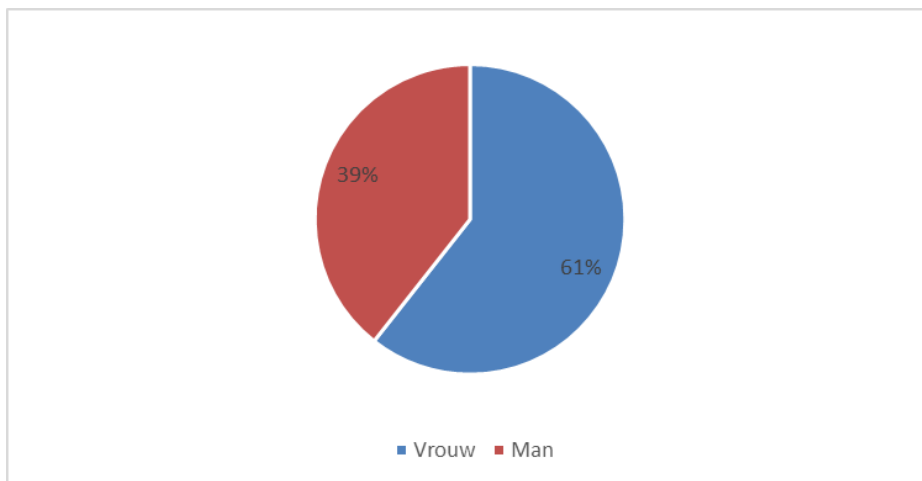
	Aantal	fte
Directie:	15	12,73
OP:	289	227,78
OOP:	82	57,78

Leeftijdsopbouw VC

De leeftijdsopbouw van de 449 medewerkers die in 2019 bij het Veluws College werkzaam zijn geweest, is als volgt:

Leeftijdscategorie	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar	4	6	10
25 tot 35 jaar	63	38	101
35 tot 45 jaar	68	41	109
45 tot 55 jaar	68	39	107
55 tot 65 jaar	67	40	107
65+ jaar	5	10	15
Totaal	275	174	449

Verdeling man/vrouw in percentages

Instroom

Er zijn in totaal 57 nieuwe medewerkers aangenomen. Dit is zowel op reguliere basis alsook voor bijvoorbeeld ziektevervanging.

Opbouw nieuwe medewerkers:

	Aantal
Directie:	1
OP:	53
OOP:	3

Personeelsontwikkelingen en doorstroom

Interne mobiliteit:

Detachering naar Onze Wereld	5
Detachering CVO	7
Detachering AVOO	1
Detachering Extern	2

Bevoegdheden

Op 31 december 2019 waren er binnen het Veluws College 26 medewerkers van het 'onderwijzend personeel' onbevoegd.

Gezondheidsbeleid

Ziekteverzuimpercentages

	2019	2018
Totaal:	5,44%	5,4%
Directie	3,33%	3,4%
OP	5,07%	4,9%
LIO:	1,1%	0,0%
OOP	7,18%	7,3%

Meldingsfrequenties

	2019	2018
Totaal:	1,51	1,5
Directie	0,56	0,5
OP	1,71	1,6
LIO:	2,01	0,0
OOP	1,05	1,2

Uitstroom

In totaal hebben 70 mensen het Veluws College verlaten.

Reden uitstroom	Aantal
Eigen verzoek	22
Pensioen	6
Afloop van het (tijdelijk contract) en overig	42

STICHTING CVO APELDOORN

Personeel

In 2019 werkten er totaal 454 medewerkers bij het CVO.

Op 31 december 2019 bedroeg het aantal medewerkers 407. In fulltime equivalenten (fte's) was dit 322,30. Het totaal aantal werknemers en fte's is licht gestegen ten opzichte van dezelfde peildatum een jaar eerder (peildatum 31-12-2018).

In onderstaande overzichten zijn niet de medewerkers meegenomen die in het afgelopen jaar via payroll bureaus of als freelance medewerker tijdelijk in dienst waren.

Totaal aantal medewerkers op 31 december:

	Aantal	fte
2019	407	322,30
2018	393	316,40

De onderverdeling per functiegroep op peildatum 31 december 2019 is als volgt:

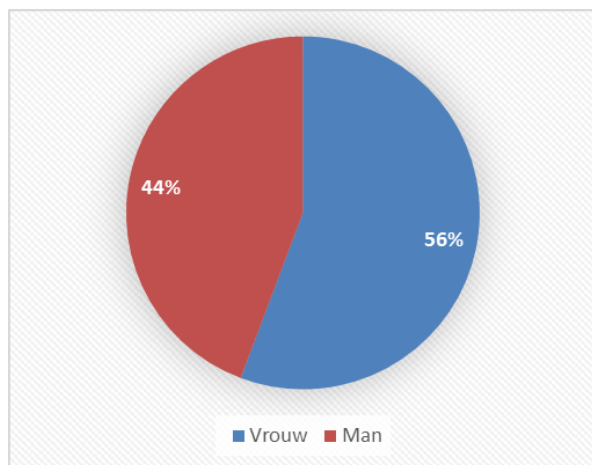
	Aantal	fte
Directie:	12	11,60
OP:	314	255,00
OOP:	81	55,70

Leeftijdsopbouw CVO

De leeftijdsopbouw van de 454 medewerkers die in 2019 bij de CVO scholen werkzaam zijn geweest, is als volgt:

Leeftijdscategorie	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar	7	4	11
25 tot 35 jaar	65	40	105
35 tot 45 jaar	42	40	82
45 tot 55 jaar	71	42	113
55 tot 65 jaar	62	58	120
65+ jaar	6	17	23
Totaal	253	201	454

Verdeling man/vrouw in percentages CVO

Instroom

Er zijn in totaal 70 nieuwe medewerkers aangenomen. Dit is zowel op reguliere basis alsook voor bijvoorbeeld ziektevervanging.

Opbouw nieuwe medewerkers:

	Aantal
OP:	63
OOP:	7

Personeelsontwikkelingen en doorstroom

Interne mobiliteit:

Detachering naar Onze Wereld	1
Detachering VC	5
Detachering AVOO	1

Bevoegdheden

Op 31 december 2019 waren er in het CVO 35 medewerkers van het 'onderwijzend personeel' onbevoegd of onder bevoegd. Al deze medewerkers zijn (nog) in opleiding om bevoegd te raken. Hieronder bevinden zich ook vier PABO-gediplomeerden, die onder bevoegd zijn.

Gezondheidsbeleid

De gegevens van 2019 zien er qua ziekteverzuim als volgt uit:

Ziekteverzuimpercentages

	2019	2018
Totaal:	5,59%	4,9%
Directie	5,59%	0,3%
OP	5,68%	5,0%
LIO:	0,0%	0,0%
OOP	5,21%	5,3%

Meldingsfrequenties

	2019	2018
Totaal:	1,4	1,4
Directie	0,67	0,6
OP	1,59	1,5
LIO:	0,0	0,0
OOP	0,82	0,9

Uitstroom

In totaal hebben 53 medewerkers de CVO scholen het afgelopen jaar verlaten.

Reden uitstroom	Aantal
Eigen verzoek	12
Pensioen	11
Afloop van het (tijdelijke) contract en overig	30

AVOO

Personeel

In 2019 werkten er in totaal 332 medewerkers bij Stichting AVOO

Op 31 december 2019 bedroeg het aantal medewerkers 266. In fulltime equivalenten (fte's) was dit 205,52. Het totale aantal werknemers en fte's is licht gedaald en ten opzichte van dezelfde peildatum een jaar eerder (peildatum 31-12-2018).

In onderstaande overzichten zijn niet de medewerkers meegenomen die in het afgelopen jaar via payroll bureaus of als freelance medewerker ('PNIL-ers') tijdelijk werkzaam waren.

Totaal aantal medewerkers op 31 december:

	Aantal	fte
2019	266	205,52
2018	274	214,56

De onderverdeling per functiegroep op peildatum 31 december 2019 is als volgt:

	Aantal	fte
Directie:	12	11,60
OP:	193	147,29
OOP:	61	46,63

Leeftijdsopbouw stichting AVOO

De leeftijdsopbouw van de 332 medewerkers die in 2019 bij stichting AVOO werkzaam zijn geweest, is als volgt:

Leeftijdscategorie	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar	2	3	5
25 tot 35 jaar	46	26	72
35 tot 45 jaar	36	26	62
45 tot 55 jaar	38	27	65
55 tot 65 jaar	49	55	104
65+ jaar	5	9	14
Totaal	176	146	322

Instroom

Er zijn in totaal 51 nieuwe medewerkers aangenomen. Dit is zowel op reguliere basis alsook voor bijvoorbeeld ziektevervangend.

Opbouw nieuwe medewerkers:

	Aantal
Directie:	0
OP:	39
OOP:	12

Personeelsontwikkelingen en doorstroom

Interne mobiliteit:

Detachering naar SWV2505	2
Detachering naar Veluws College	2
Detachering naar Leerpein055	1
Detachering Extern	5

Bevoegdheden

Op 31 december 2019 waren er binnen stichting AVOO 8 medewerkers van het onderwijzend personeel onbevoegd.

Gezondheidsbeleid

Ziekteverzuimpercentages

	2019	2018
Totaal:	6,07%	5,74%
Directie	9,39%	4,80%
OP	6,68%	6,35%
LIO:	0,37%	0,00%
OOP	9,71%	4,12%

Meldingsfrequenties

	2019	2018
Totaal:	1,33	1,08
Directie	1,03	0,74
OP	1,44	1,13
LIO:	1,02	0,0
OOP	1,06	1,01

Uitstroom

In totaal hebben 63 mensen stichting AVOO verlaten.

Reden uitstroom	Aantal
Eigen verzoek	1
Pensioen	48
Afloop van het (tijdelijk contract) en overig	14

STICHTING VELUWSE ONDERWIJSGROEP

Personeel

In 2019 zijn er 64 medewerkers werkzaam geweest bij de Stichting Veluwe Onderwijsgroep. Dit is inclusief (ICT) stagiaires en het college van bestuur.

Op 31 december 2019 bedroeg het aantal medewerkers 61 (inclusief stagiaires en college van bestuur). In fulltime equivalenten (fte's) was dit 50,23. Het totaal aantal werknemers en fte's is licht gestegen ten opzichte van dezelfde peildatum een jaar eerder (peildatum 31-12-2018).

In onderstaande overzichten zijn niet de medewerkers meegenomen die in het afgelopen jaar via payroll bureaus, detachering of als freelance medewerker tijdelijk in dienst waren ('PNIL-ers').

Totaal aantal medewerkers op 31 december:

	Aantal	fte
2019	61	50,23
2018	59	47,96

De onderverdeling per functiegroep op peildatum 31 december 2019 is als volgt:

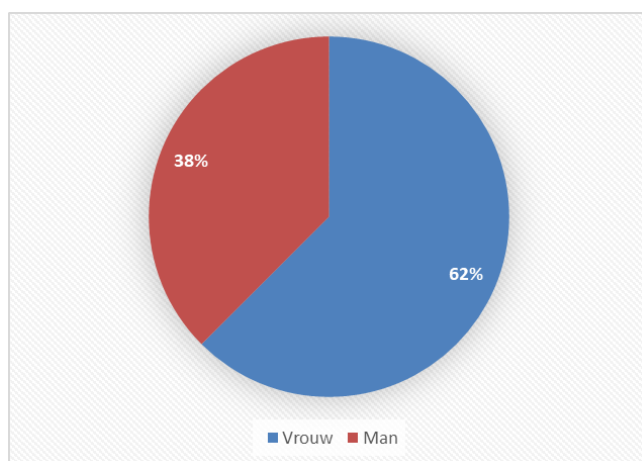
	Aantal	fte
Directie:	5	4,80
OOP:	56	45,43

Leeftijdsopbouw

De leeftijdsopbouw van de 64 medewerkers die in 2019 bij de Stichting Veluwe Onderwijsgroep werkzaam zijn geweest, is als volgt:

Leeftijdscategorie	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar	1	1	2
25 tot 35 jaar	6	3	9
35 tot 45 jaar	10	6	16
45 tot 55 jaar	13	5	18
55 tot 65 jaar	10	7	17
65+ jaar	0	2	2
Totaal	40	24	64

Verdeling man/vrouw in aantallen en percentages

Instroom

Er zijn in totaal 8 nieuwe medewerkers aangenomen in 2019. Dit is exclusief 'personeel niet in loondienst (PNIL)'.

Gezondheidsbeleid

Het ziekteverzuimpercentage ziet er als volgt uit:

	2019	2018
Totaal:	7,62%	2,41%

De verzuimfrequentie ziet er als volgt uit:

	2019	2018
Totaal:	0,56	0,74

Uitstroom

In totaal hebben 3 medewerkers de organisatie verlaten. Dit is exclusief 'personeel niet in loondienst (PNIL)'.

FINANCIËN

Voor het financieel toezicht wordt gebruikgemaakt van toekomstige risico-indicatoren, zodat continuïteitsrisico's en risico's ten aanzien van de doelmatigheid tijdig gesignaleerd kunnen worden. De financiële continuïteit wordt weergegeven aan de hand van de solvabiliteit, rentabiliteit en liquiditeit (uitgedrukt in current ratio). Het weerstandsvermogen geeft inzicht in zowel financiële continuïteit als doelmatigheid. De kapitalisatiefactor geeft inzicht in de financiële doelmatigheid.

	VOG geconsolideerd		
	B2019	R2019	R2018
Rentabiliteit	0,2%	2,1%	2,5%
Current ratio	1,72	2,10	2,04
weerstandsvermogen	32,9%	34,0%	33,2%
Kapitalisatiefactor	36,1%	36,5%	34,6%
Solvabiliteit	65,2%	68,2%	68,5%

	SKPOOV			SKVOAO		
	B2019	R2019	R2018	B2019	R2019	R2018
Rentabiliteit	-0,2%	0,8%	2,7%	0,1%	2,9%	-0,2%
Current ratio	1,6	1,9	1,8	1,4	1,77	1,6
Weerstandsvermogen	22,0%	25,0%	25,9%	35,5%	36,6%	35,8%
Kapitalisatiefactor	26,5%	32,6%	31,5%	29,6%	31,9%	28,0%
Solvabiliteit	65,7%	63,8%	67,7%	67,6%	69,4%	70,3%
	CVO			AVOO		
	B2019	R2019	R2018	B2019	R2019	R2018
Rentabiliteit	1,6%	2,7%	5,0%	-1,5%	-0,3%	2,2%
Current ratio	1,2	1,6	1,5	3,5	3,4	3,3
Weerstandsvermogen	22,2%	24,1%	22,6%	55,6%	52,5%	45,2%
Kapitalisatiefactor	29,8%	25,7%	21,7%	60,3%	48,1%	43,8%
Solvabiliteit	54,1%	64,3%	67,8%	76,6%	75,4%	68,0%

Rentabiliteit: geeft inzicht in hoeverre baten en lasten elkaar in evenwicht houden. De onderwijsstichtingen voldoen aan de norm van OCW, die een positieve rentabiliteit voorschrijft.

Current ratio: geeft een indicatie of de stichting op korte termijn aan de betalingsverplichtingen kan voldoen. Geconsolideerd en voor alle stichtingen afzonderlijk geldt dat de ratio voldoet aan de norm van OCW en boven het niveau ligt van de begroting 2018.

Weerstandsvermogen: geeft een indicatie of men zich een tekort kan permitteren in relatie tot de opgebouwde reserve. Deze ratio ligt voor alle drie de onderwijsstichtingen en geconsolideerd boven de norm die OCW hanteert.

Kapitalisatiefactor: geeft een indicatie of het kapitaal van de organisatie efficiënt wordt benut. De signaleringsgrens van de inspectie is <35%. De drie onderwijsstichtingen binnen de Veluwe Onderwijsgroep voldoen aan deze norm.

Solvabiliteit: geeft een indicatie of aan de betalingsverplichtingen op lange termijn kan worden voldaan. Alle onderwijsstichtingen kennen een ratio die ruim boven de norm ligt.

ONTWIKKELING VAN HET FINANCIËLE RESULTAAT

VELUWSE ONDERWIJSGROEP GECONSOLIDEERD

Bedragen x € 1.000				
	B2019	R2019	R2018	Realisatie Δ'19-'18
<u>Resultaat</u>				
Boekhoudkundig	242	2.373	2.625	-9,6%
<u>Baten</u>				
Rijksbekostiging	102.156	106.780	103.283	3,4%
waarvan personele lumpsum	78.646	82.388	79.022	4,3%
Overige overheidsbijdragen	109	127	130	-2,3%
Overige baten	2.780	3.895	2.918	33,5%
<u>Lasten</u>				
Personele lasten	84.394	86.601	84.041	3,0%
Afschrijvingen	5.161	4.767	5.162	-7,7%
Huisvestingslasten	5.424	5.546	5.141	7,9%
Overige instellingslasten	9.804	11.496	9.341	23,1%
<u>Financiële baten en lasten</u>	19-	18-	21-	-14,3%
<u>Eigen vermogen</u>	1	37.709	35.336	6,7%
<u>Personele kengetallen</u>				
Fte incl. Vervangingen	1.077	1.132	1.124,1	0,7%
Fte excl. Vervangingen	1.077	1.071	1.095,4	-2,3%
Personele lasten/personele lumpsum	107,3%	105,1%	106%	-1,2%
Personele lasten/ totale baten	80%	78%	79%	-1,1%
Salarislasten/fte	73,7	70,5	68,6	2,9%

Het boekhoudkundig resultaat van 2019 op geconsolideerd niveau bedraagt € 2.3 miljoen. Dit resultaat wordt grotendeels positief beïnvloed door de aanvullende bekostiging eind 2019, welke ontvangen is vanuit het ministerie. De aanvullende en additionele baten bedragen totaal € 2.4 miljoen en zijn enerzijds bedoeld ter dekking van de CAO verhoging binnen het PO en anderzijds bestemd voor werkdrukverlichting en de aanpak van lerarentekort in het VO. De organisatie heeft deze bijdrage verwerkt als bestemmingsreserve binnen het eigen vermogen. Deze reserve zal in 2020 vrijvallen, als gevolg van de CAO verhoging binnen het Primair Onderwijs. De reserve binnen het Voortgezet Onderwijs wordt conform regeling aangewend in de schooljaren 2020/2021 en 2021/2022.

Het eigen vermogen per ultimo 2019 bedraagt op consolidatieniveau € 37.5 miljoen, waarvan € 5 mln bestaat uit bestemmingsreserves. De algemene reserve dient ter dekking van risico's. Echter is niet vrij besteedbaar en direct aanwendbaar, aangezien de vaste activa € 26.8 miljoen bedragen. Houden we rekening met deze vastgelegde deel in het vermogen, dan is de reserve voldoende om aanwezige risico's af te dekken. Daarmee is geen sprake van gevaar voor de continuïteit van de organisatie.

PRIMAIR ONDERWIJS

In onderstaande tabel wordt het financieel resultaat van de stichting SKPOOV, het primair onderwijs van de Veluwe Onderwijsgroep, weergegeven.

Bedragen x € 1.000				
SKPOOV	B2019	R2019	R2018 *	Realisatie Δ'19-'18
<u>Resultaat</u>				
Boekhoudkundig	39-	177	562	385-
<u>Baten</u>				
Rijksbekostiging	20.696	21.731	20.203	7,6%
waarvan personele lumpsum	16.209	17.041	15.655	8,9%
Overige overheidsbijdragen	7	-	17	-100,0%
Overige baten	512	590	618	-4,5%
<u>Lasten</u>				
Personele lasten	17.498	18.177	16.714	8,8%
Afschrijvingen	702	679	629	7,9%
Huisvestingslasten	1.191	1.301	1.147	13,4%
Overige instellingslasten	1.854	1.981	1.779	11,4%
<u>Financiële baten en lasten</u>	8-	6-	7-	-14,3%
<u>Eigen vermogen</u>	4.260	5.572	5.395	3,3%
<u>Personele kengetallen</u>				
Fte incl vervangingen	229,5	263,0	244,5	7,6%
Fte excl vervangingen	229,5	217,7	217,7	0,0%
Personele lasten/personele lumpsum	108,0%	106,7%	106,8%	-0,1%
Personele lasten/totale baten	82,5%	81,5%	80,2%	1,5%
Salarislasten/fte	68,3	64,0	61,4	4,2%

Rijksbijdrage OCW

De totale rijksbijdragen stijgen met € 1.528.000 ten opzichte van 2018. De verklaring van deze stijging komt deels door het gestegen aantal leerlingen in het jaar van bekostiging. Per 1 oktober 2017 stonden 3.497 leerlingen ingeschreven (exclusief De Korf) en 1 oktober 2018 waren dat er 3.664 (inclusief 152 van De Korf). Naast het gestegen aantal leerlingen zorgt de jaarlijkse aanpassing van de bekostiging tot een toename van de baten. De bekostiging werkdrukmiddelen, die sinds 1 augustus 2018 deel uit maakt van de bekostiging personeels- en arbeidsmarktbeleid, is gedurende 2019 verhoogd. Deze subsidie bedroeg over 2018-2019 € 155,55 per leerling. In 2019-2020 is deze gestegen naar € 220,08 per leerling, hetgeen betekent dat er ruim € 400.000 meer aan bekostiging is ontvangen in 2019. In december 2019 is de regeling bijzondere en aanvullende bekostiging uitgekeerd, wat voor onze stichting resulteerde in een eenmalige uitkering van € 364.000.

De baten van de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs zijn gestegen met € 109.000 door het beschikbaar stellen van extra middelen en doordat de baten Extra Ondersteuning (EO+) zijn toe genomen.

Overige overheidsbijdragen

In 2019 zijn geen baten overige overheidsbijdragen ontvangen. De post uit 2018 betrof een bijdrage voor taalonderwijs vanuit stichting ProCon voor de Gerardus Majella en de Krugerste

Overige baten

De overige baten zijn gedaald met € 28.000 ten opzichte van 2018.

De opbrengst van de detachering is afgenomen als gevolg van beëindiging van een detachering overeenkomst vanwege pensionering.

In 2018 waren er geen baten vanuit schenkingen en sponsoring. In 2019 is hier € 18.000 op ontvangen.

De baten overige activiteiten zijn gestegen doordat er een extra afrekening in 2019 is gekomen van de Intensieve Taalklas.

Personele lasten

De personeelslasten stijgen in totaliteit met € 1.463.000 ten opzichte van 2018.

De lonen en salarissen stijgen met € 728.000. Het aantal fte's is met 17,27 fte gestegen van 216,82 over 2018 tot 234,09 over 2019. Deze stijging komt hoofdzakelijk voor rekening van de inzet werkdrukmiddelen. De brutoloonkosten per fte stijgen met 5,3 % ten opzichte van 2018. Deze stijging wordt veroorzaakt door de CAO-aanpassingen in 2019.

De stijging in de sociale lasten ad € 52.000 komt hoofdzakelijk door de stijging van het bruto loon. Het percentage sociale lasten bedroeg in 2018 19,84% en in 2019 18,78%.

De stijging in de pensioenpremies ad € 414.000 komt door stijging van de premies ABP in 2019 van 1,33% punt ten opzichte van 2018 en door aanpassing van de premiegrondslag per 1 januari 2019 als gevolg van de eenmalige CAO-uitkering in oktober 2018, waarbij medewerkers in het primair onderwijs € 750 uitbetaald kregen naar rato van hun betrekkingsomvang en waarbij een eenmalige uitkering werd uitbetaald van 42% van het salaris over de maand oktober 2018.

De dotaties personele voorzieningen stijgen met € 358.000. De belangrijkste reden hiervoor is de opname van een reorganisatievoorziening ad € 269.000 wegens de wijziging van de organisatiestructuur binnen de Stichting Katholiek Primair Onderwijs Oost-Veluwe.

De lasten personeel niet in loondienst stijgen door een stijging van de doorbelaste loonkosten vanuit de Stichting VOG ten opzichte van 2018. Ook zien we een stijging bij de externe inhuur vervanging. In 2019 was het lastig voor het primair onderwijs om binnen de eigen formatie het vervangingsvraagstuk volledig op te lossen.

De overige lasten zijn ten opzichte van 2018 afgenomen met € 146.000. Aan scholing werd € 61.000 minder uitgegeven wat wordt veroorzaakt door de lagere inzet van de herfstakkoord-middelen in het kalenderjaar 2019. De post werving personeel daalt met € 36.000. In 2018 werden nog kosten gemaakt voor werving van een nieuwe directeur Primair Onderwijs. De uitkeringen stijgen met € 25.000 doordat er meer medewerkers een zwangerschapsuitkering kregen in 2019 dan in 2018.

Afschrijvingen

Door de investeringen in het boekjaar 2019 van € 764.000 zijn de afschrijvingen naar rato toegenomen. De investeringen lagen hiermee hoger dan in het kalenderjaar 2018 (€ 719.000).

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn in totaal met € 154.000 gestegen ten opzichte van 2018.

De huren zijn gestegen door extra kosten van extra lokalen bij de Eloy en st Victor en door indexatie van de huurprijzen.

De onderhoudskosten zijn met € 83.000 gestegen ten opzichte van 2018. Hier zien we dat er steeds meer planmatig wordt gewerkt in de aanpak van het onderhoud, wat tot uitdrukking komt in de post onderhoudscontracten.

De post energie is gestegen met € 31.000, hetgeen vrijwel volledig te verklaren is door de stijging van de gasprijs.

De schoonmaakkosten liggen met een stijging van 1,18% ten opzichte van 2018 binnen de marge van de inflatiecorrectie.

Overige instellingslasten

De overige lasten zijn in totaliteit met € 202.000 gestegen ten opzichte van 2018.

De kosten van leer-en hulpmiddelen laten de grootste stijging zien (+ € 156.000) met daarna de kosten van administratie en beheer (+ € 83.000). De overige kosten nemen af met € 44.000.

De stijging bij administratie en beheer heeft een aantal oorzaken. De kosten van de accountant zijn gestegen als gevolg van een tariefsverhoging in 2019. De post deskundigenadvies stijgt doordat er meer expertise wordt ingehuurd op bepaalde specialistische terreinen. De kopieer- en reprokosten stijgen met € 23.000 ten opzichte van het vorige kalenderjaar, door meer gebruik-kosten. Bij contributies zien we een stijging doordat er aan meer instanties een bijdrage wordt betaald.

De stijging in de leer- en hulpmiddelen komt hoofdzakelijk door de licenties op verschillende onderwijsmethoden (Snappet). Op den duur zullen de kosten van papieren leermiddelen gaan dalen, maar daar is nu nog geen sprake van. De begeleidingskosten van leerlingen zien we fors stijgen, hetgeen veroorzaakt wordt door het feit dat er steeds meer deskundigheid wordt ingehuurd.

De overige lasten dalen met € 44.000 ten opzichte van vorig kalenderjaar. In 2018 realiseerden we nog een boekverlies op afboeking van activa ten bedrage van € 18.000. De post overig lasten nam ook af met € 28.000.

Financiële baten en lasten

De financiële lasten zijn nauwelijks gewijzigd ten opzichte van 2018. Was de interne rentevoet in 2018 nog 0,02% in 2019 was deze verder gedaald tot 0,01%.

VOORTGEZET ONDERWIJS

Bedragen x € 1.000				
SKVDAO	B2019	R2019	R2018	Realisatie Δ'19-'18
<u>Resultaat</u>				
Boekhoudkundig	28	926	65-	991
<u>Baten</u>				
Rijksbekostiging	28.951	30.120	29.033	3,7%
waarvan personele lumpsum	22.356	23.739	22.334	6,3%
Overige overheidsbijdragen	28	25	31	-19,4%
Overige baten	599	1.433	629	127,8%
<u>Lasten</u>				
Personele lasten	23.772	24.493	24.268	0,9%
Afschrijvingen	1.581	1.441	1.586	-9,1%
Huisvestingslasten	1.265	1.217	1.182	3,0%
Overige instellingslasten	2.926	3.492	2.711	28,8%
<u>Financiële baten en lasten</u>	6-	10-	11-	0,0%
<u>Eigen vermogen</u>	10.503	11.551	10.625	8,7%
<u>Personele kengetallen</u>				
Fte incl vervangingen	282,2	297,4	298,7	-0,4%
Fte excl vervangingen	282,2	288,8	289,6	-0,3%
Personele lasten/personele lumpsum	106,3%	103,2%	108,7%	-5,0%
Personele lasten/ totale baten	80,4%	77,6%	81,8%	-5,1%
Salarislasten/fte	77,0	73,7	71,5	3,0%

Rijksbijdrage OCW

De rijksbijdragen zijn ten opzichte van 2018 met € 1.087.000 toegenomen naar € 30.120.000. Dit heeft betrekking op personele en materiële bekostiging en overige subsidies.

De personele lumpsum is met € 805.000 toegenomen tot € 23.260.000. € 743.000 als gevolg van GPL verhoging van 3,13% en € 62.000 door een andere samenstelling van het aantal leerlingen.

De gratis lesmiddelen en de materiële lumpsum nemen met € 82.000 af. Er zijn minder leerlingen ten opzichte van 2018. Er is € 543.000 bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019 ontvangen. Deze subsidie is bedoeld voor de aanpak van het lerarentekort en werkdrukverlichting. Voor deze extra bekostiging is in 2019 een bestemmingsreserve gevormd, conform de richtlijn van het ministerie van OCW.

De overige subsidies zijn toegenomen met € 241.000. Hierbij is met name de prestatiebox toegenomen met € 100.000. De lerarenbeurs is toegenomen met € 45.000. In 2019 is de subsidie technisch vmbo voor € 85.000 vrijgevallen. Hier staan kosten van het project tegenover. Nieuw in 2019 is de subsidie doorstroom vmbo-mbo. hiervan is € 12.000 in 2019 vrijgevallen.

Overige overheidsbijdragen

De vergoedingen van de gemeente voor de sportvelden worden going concern vergoed. Dit betreft een vergoeding voor de huur van de sportvelden.

Overige baten

De overige baten zijn met € 804.000 toegenomen naar € 1.433.000. Dit wordt veroorzaakt doordat de ontvangsten van reizen en excursies zijn toegenomen met € 646.000. In voorgaande jaren werd de opbrengst gesaldeerd met de kosten. Aangezien de kosten de baten overstegen werd dit saldo

onder de overige leerling activiteiten openomen. Met ingang van 2019 worden de baten en de lasten separaat geadministreerd.

Het positieve resultaat van Onze Wereld bedraagt € 88.000. De detacheringen nemen toe met € 39.000. De vrijwillige ouderbijdragen zijn met € 27.000 gestegen ten opzichte van 2018. Een reden hiervoor kan zijn dat er beter is betaald dan in het voorgaande jaar. Ook zijn er meer leerlingen die de leergang Erasmus volgen waar ouders ook een extra bijdrage voor betalen.

Personele lasten

De totale personele lasten zijn ten opzichte van 2018 gestegen met € 224.000 naar € 24.492.000 in 2019. De totale loonkosten per fte stegen ten opzichte van 2018 met € 2.273 naar € 73.991. De pensioenpremies (2019: 17,43%) lagen in 2019 1,4% (in procenten van de brutolonen) hoger dan in 2018 (2018: 16,03%). De sociale lasten zijn in 2019 (totaal 35,94%) met 0,1% gestegen ten opzichte van 2018 (34,42%). Het gemiddelde aantal fte's (incl vervangingen) daalde t.o.v. 2018 met 0,8 fte tot 297,4 fte in 2019.

De dotaties personele voorzieningen zijn met € 434.000 afgenomen tot € 112.000 in 2019. De grootste afname heeft te maken met een nieuwe berekeningswijze van de voorziening duurzame inzetbaarheid. Het aantal uur neemt nog wel toe (effect -€ 31.000), de aanpassing van het opslagpercentage leidt tot afname van de voorziening met € 176.000 (2018:toename van € 206.000).

Er is € 40.000 meer uitgegeven aan externe inhuur regulier. In 2019 is er een groot deel van het jaar een interim directeur en adjunct directeur ingehuurd. De functie van directeur is sinds medio 2019 weer ingevuld. Voor mobiliteit zijn in 2019 nauwelijks kosten gemaakt in tegenstelling tot 2018 toen werd er een positief bedrag opgenomen ad € 72.000, in verband met vordering op OCW.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten zijn in 2019 afgenomen met € 145.000. Het grootste verschil € 108.000 zit in de afschrijvingslasten ICT. Waar er in 2018 nog heel veel werd afgeschreven is dat in 2019 minder. Enerzijds door de invoering van het laptopproject van de docenten. Die bestaat nu 4 jaar en ICT investeringen worden in 4 jaar afgeschreven. Anderzijds zijn de geplande investeringen ICT 2018 doorgeschoven naar 2019. De afschrijvingskosten afwerkingen nemen met € 56.000 toe ten opzichte van 2018. Dit komt door de realisatie van fase 2 van de binask lokalen van het WB. Deze zijn in 2019 in gebruik genomen.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn toegenomen met € 35.000 vergeleken met het jaar 2018. Hiervan betreft € 21.000 huurkosten. Deze stijging heeft te maken met de huur van de portocabins van Twello en de huurkosten van de sportlocatie. Deze is door een stijging van het aantal leerlingen ook hoger dan in 2018. Er is € 16.000 meer uitgegeven aan onderhoud en € 6.000 aan schoonmaakkosten, dit wordt weer gecompenseerd door minder uitgaven op energie ad € 10.000.

Overige lasten

De overige lasten zijn met € 781.000 toegenomen tot € 3.492.000. De grootste verandering heeft te maken met de kosten van de reizen en excursies die nu, in tegenstelling tot voorgaande jaren, niet gesaldeerd worden geboekt, maar gesplitst in baten en lasten. Deze kosten bedragen in 2019 € 663.000. Er is in 2019 € 98.000 meer uitgegeven aan deskundigenadvies. Deze kosten hebben met name betrekking op inhuur van expertise met betrekking op het vmbo (hier staat de vrijval van vmbo-subsidie tegenover), er is een cultuuronderzoek uitgevoerd, en verder zijn er nog diverse onderzoeken uitgevoerd en juridische expertise ingehuurd.

De kosten van het boekenfonds nemen in 2019 toe met 122.000. Enerzijds doordat er steeds meer licenties worden besteld samen met werkboeken, anderzijds door een verschuiving tussen

huurboeken naar werkboeken. De ICT lasten (licenties en hard- en software kosten) zijn met € 46.000 gestegen. Er is in 2018 € 120.000 kosten gemaakt voor de personele unie, deze kosten bedragen in 2019 minder en zitten nu meer in alle kosten verdeeld.

Financiële baten en lasten

De financiële baten zijn afgenomen met € 1.800. Dit wordt veroorzaakt door de afname van de rentebaten bij de bank.

Bedragen x € 1.000				
CVO	B2019	R2019	R2018	Realisatie Δ'19-'18
<u>Resultaat</u>				
Boekhoudkundig	521	917	1.598	681-
<u>Baten</u>				
Rijksbekostiging	31.237	32.401	31.525	2,8%
waarvan personele lumpsum	23.706	25.165	24.064	4,6%
Overige overheidsbijdragen	26	53	31	71,0%
Overige baten	430	1.142	560	103,9%
<u>Lasten</u>				
Personele lasten	25.384	26.274	24.877	5,6%
Afschrijvingen	1.234	1.208	1.356	-10,9%
Huisvestingslasten	1.241	1.406	1.253	12,2%
Overige instellingslasten	3.306	3.785	3.024	25,2%
<u>Financiële baten en lasten</u>	7-	7-	8-	-12,5%
<u>Eigen vermogen</u>	7.031	8.165	7.248	12,7%
<u>Personele kengetallen</u>				
Fte incl vervangingen	300,0	317,7	312,6	1,6%
Fte excl vervangingen	303,7	306,8	302,9	1,3%
Personele lasten/personele lumpsum	107,1%	104,4%	103,4%	1,0%
Personele lasten/totale baten	80,1%	78,2%	77,5%	1,0%
Salarislastenlasten/fte	76,4	73,1	71,2	2,6%

Rijksbijdrage OCW

De rijksbijdragen zijn ten opzichte van 2018 met € 876.000 toegenomen naar € 32.401.000. Dit heeft betrekking op personele en materiële bekostiging en overige subsidies.

De personele bekostiging is met € 571.000 toegenomen naar € 24.670.000. Dit wordt veroorzaakt door een stijging van het totaal aantal leerlingen (+ € 94.000, een daling van de LWOO leerlingen (- € 295.000) en een GPL verhoging van 3,13% (+ € 772.000). Het totaal aantal bekostigde leerlingen (excl. Nieuwkomers) is met 13 gestegen naar 3.640 leerlingen in 2019, het aantal LWOO leerlingen is met 68 gedaald naar 414 leerlingen in 2019.

De materiële bekostiging daalt licht met € 14.000 door de daling van LWOO leerlingen, de subsidie gratis lesmiddelen stijgt licht (+ € 5.000) door de stijging van het totaal aantal leerlingen.

Eind 2019 is een bijzondere en aanvullende bekostiging van € 564.000 ontvangen voor de aanpak van het lerarentekort.

De overige subsidies zijn toegenomen met € 254.000 naar € 1.882.000. Dit komt door de stijging van de prestatiebox € 107.000 en de inzet van de subsidie Technisch VMBO € 143.000. De overige subsidies zijn gestegen met € 25.000. De eerste opvang nieuwkomers/maatwerkbekostiging is gedaald met € 21.000.

De bijdrage van het Samenwerkingsverband is gedaald met € 173.000.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

De overige overheidsbijdragen zijn met € 22.000 toegenomen naar € 53.000. Deze stijging wordt veroorzaakt door de bijdrage van de Gemeente Apeldoorn (€ 21.000) voor een geplaatste portocabin voor het huisvesten van meer leerlingen op een locatie.

Overige baten

De overige baten zijn met € 582.000 toegenomen naar € 1.142.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de ontvangsten met betrekking tot reizen en excursies zijn toegenomen met € 592.000. In de voorafgaande jaren werd de opbrengst gesaldeerd met de kosten. Aangezien de kosten de baten overstegen werd dit saldo onder de overige leerling activiteiten opgenomen. Met ingang van 2019 worden de baten en de lasten separaat geadministreerd.

De overige baten zijn gestegen met € 42.000. Deze stijging wordt deels veroorzaakt door het aandeel in het resultaat van Onze Wereld (€ 88.000), zij hebben het jaar wederom positief afgesloten.

De inkomsten voor detacheringen zijn toegenomen met € 34.000.

Personele lasten

De personele lasten zijn ten opzichte van 2018 toegenomen met € 1.397.000 naar € 26.274.000 in 2019. Het gemiddelde aantal fte's neemt t.o.v. 2018 toe met 5,6 fte tot 317,73 fte in 2019. De totale loonkosten per fte stegen ten opzichte van 2018 met € 2.307 naar € 74.005.

De pensioenpremies lagen in 2019 0,99% (in procenten van de brutolonen) hoger dan in 2018 en komt daarmee uit op 20,38%. De sociale lasten zijn in 2019 0,25% gestegen ten opzichte van 2018.

De dotaties personele voorzieningen zijn met € 83.000 afgenomen tot € 1.000 in 2019. Dit wordt onder meer veroorzaakt een aanpassing in de berekening van de voorziening duurzame inzetbaarheid. Dit levert een vrijval op van € 166.000. Door het aantal langdurig zieken is de voorziening opgehoogd. Dit levert in totaal een mutatie op van + € 191.000. De inhuur van personeel niet in loondienst is gestegen met € 458.000. De grootste verschillen t.o.v. 2018 betreft externe inhuur (+€ 308.000) en doorbelasting van Stichting VOG + € 136.000.

De overige personele lasten zijn gestegen met € 70.000. De verschillen zitten voornamelijk op scholingskosten.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten zijn in 2019 afgenomen met € 149.000. Dit komt met name door de afschrijvingskosten op afwerking (- € 71.000) en inventaris en apparatuur (- € 95.000).

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn toegenomen met € 153.000 ten opzichte van het jaar 2018. De huren zijn toegenomen met € 73.000. Een deel hiervan is te verklaren door het in gebruik nemen van portocabins. De onderhoudskosten zijn toegenomen met € 12.000. De lasten ten aanzien van energie en water zijn toegenomen met € 14.000. De toename wordt vooral veroorzaakt door de kosten van elektriciteit. De schoonmaakkosten zijn gestegen met € 27.000. De overige huisvestingskosten zijn toegenomen met € 24.000, dit komt voornamelijk door de beveiligingskosten (+ € 21.000).

Overige lasten

De overige lasten zijn met € 761.000 toegenomen naar € 3.785.000 in 2019. De grootste verandering heeft te maken met de kosten van de reizen en excursies die nu, in tegenstelling tot voorgaande jaren, niet gesaldeerd worden geboekt, maar gesplitst in baten en lasten. Deze kosten bedragen in 2019 € 613.000. De advieskosten zijn ten opzichte van 2018 gestegen met € 110.000. Onder deze post zijn kosten verwerkt van versterkt VMBO, hiertegenover staan subsidie opbrengsten technisch VMBO. Verder is een deel van de voorziening SLAR (€ -74.000) vrijgevallen door de herverdeling van de totale post binnen de drie VO Stichtingen, deze is verwerkt ten gunste van de bijzondere lasten. De contributies en abonnementen zijn gestegen met € 14.000 en hard- en software met € 53.000, dit betreft met name de licenties. De kosten voor inventaris en apparatuur zijn met € 23.000 toegenomen en de kosten van het boekenfonds zijn gestegen met € 72.000. Ook de begeleidingskosten voor leerlingen ten aanzien van passend onderwijs zijn met € 50.000 gestegen ten opzichte van 2018.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten zijn met € 1.000 afgenomen tot € 7.000 door lagere bankkosten.

Bedragen x € 1.000				
AVOO	B2019	R2019	R2018	Realisatie Δ'19-'18
<u>Resultaat</u>				
Boekhoudkundig	344-	178	530	352-
<u>Baten</u>				
Rijksbekostiging	21.197	22.524	22.522	0,0%
waarvan personele lumpsum	16.286	16.621	16.623	0,0%
Overige overheidsbijdragen	48	48	51	-5,9%
Overige baten	1.051	736	1.054	-30,2%
<u>Lasten</u>				
Personele lasten	17.740	17.851	18.125	-1,5%
Afschrijvingen	1.332	1.252	1.341	-6,6%
Huisvestingslasten	1.477	1.442	1.367	5,5%
Overige instellingslasten	2.094	2.589	2.270	14,1%
<u>Financiële baten en lasten</u>	4	5	5	0,0%
<u>Eigen vermogen</u>	12.400	12.246	12.068	1,5%
<u>Personele kengetallen</u>				
Fte incl vervangingen	207,6	209,5	227,4	-7,9%
Personele lasten/personele lumpsum	108,9%	1,1	1,1	-1,5%
Personele lasten/ totale baten	79,6%	0,8	0,8	-0,2%
Salarislasten/fte	76,3	73,2	71,8	2,0%

Rijksbijdragen

Ondanks een daling van het leerlingenaantal met ruim 6% is de rijksbijdragen vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van 2018. De daling van de lumpsum als gevolg van de leerling daling bedroeg € 360.000.

De stijging wordt mede veroorzaakt door een extra uitkering van € 383.000 voor bijzondere en aanvullende bekostiging in december 2019, alsmede door de indexatie van de OCW bijdragen. De bijdrage voor de nieuwkomers was € 190.000 hoger dan 2018 door de stijging van het aantal asielzoekers. De bijdrage van het samenwerkingsverband was daarentegen € 120.000 lager dan in 2018.

Overige baten

De overige baten zijn gedaald met € 318.000. Dit betreft grotendeels lagere opbrengsten van de ouderbijdrage. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de leerling daling. Anderzijds is sprake van een andere wijze van boekhouden. De bate worden verdeeld over het boekjaar in plaats van op het moment dan ontvangst van de ouderbijdrage.

Daarnaast heeft Onze Wereld een positief resultaat gemaakt van € 353.000. Conform de afspraken bij oprichting wordt de bate voor 50% toegerekend aan de medeoprichters Stichting CVO en Stichting KVOAO. Dit is als negatieve post verwerkt in de overige baten.

Personele lasten

De personele lasten zijn ten opzichte van 2018 afgenomen met € 265.000 tot € 15.614.000 in 2019.

De loonkosten liggen lager dan in 2018 als gevolg van een krimp van de vaste formatie en een stijging van de lonen met 2,35% in 2019. Het gemiddeld aantal fte (inclusief vervanging) is met 17,87 fte gedaald naar 209,54 fte. Het gemiddeld aantal fte's (exclusief vervangingen) daalde in 2019 en staat nu op 198,48 fte. De totale loonkosten per fte stegen ten opzichte van 2018 met € 3.586 naar € 73.644.

De sociale lasten (in % van de loonkosten exclusief sociale lasten en pensioenpremie) zijn gestegen van 13,3% in 2018 naar 13,6% in 2019. De pensioenlasten (in % van de loonkosten exclusief sociale lasten en pensioenpremie) zijn gestegen van 14,5% naar 16,0%.

De toevoegingen aan de personeelsvoorzieningen bedragen € 174.000 en zijn daarmee € 147.000 hoger dan in 2018. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een schattingswijziging van de personele voorzieningen. Daarnaast zijn nieuwe voorzieningen opgenomen voor langdurig zieken en een claim van ex-werknemers.

De overige personeelslasten en ontvangen uitkeringen zijn ten opzichte van 2018 gestegen met € 2.000 tot € 2.123.000. Er is een wel verschuiving te zien van inhuur regulier (-/- € 138.000) naar inhuur vervanging (+/+ € 120.000). De overige personele lasten zijn met € 20.000 gestegen ten opzichte van 2018. Deze post betreft o.a. projectkosten voor kwaliteitsverbetering bedrijfsvoering. € 79.000 (2018: nihil) en een daling van de post overige personeelslasten met € 20.000.

Afschrijvingen

De daling in de afschrijvingen wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat veel investeringen in hard- en software in 2018 volledig waren afgeschreven. Nieuwe investeringen zijn pas eind 2019 gedaan.

Huisvestingslasten

De huren zijn ten opzichte van 2018 gedaald met € 33.000 door de verhuizing per oktober 2019. De onderhoudslasten zijn gestegen met € 30.000 o.a. door toerekening van de kosten van de eigen onderhoudsman. De overige huisvestingskosten liggen in lijn met 2018.

Overige instellingslasten

De overige lasten zijn met € 319.000 toegenomen ten opzichte van 2018. Belangrijkste oorzaken zijn een stijging van de overige ICT-kosten (onder meer door de ICT-migratie), leer- en hulpmiddelen, telefoonkosten en licenties. Daar tegen over staat een afname van advieskosten en pr en communicatie. Voor de ICT migratie was eind 2018 een bestemmingsreserve gevormd ad € 340.000. Ook is een bijzondere last ad € 41.000 opgenomen in verband met een claim van ex-werknemers (voorziening SLAR)

GOVERNANCE

De statuten van onze stichtingen voldoen aan wettelijke vereisten en aan de Code Goed Onderwijsbestuur VO. Governance wordt binnen de Veluwe Onderwijsgroep beschreven aan hand van vier componenten. Deze worden hieronder toegelicht.

TOEZICHT HOUDEN

De vijf stichtingen hebben elk via een personele unie dezelfde raad van toezicht die periodiek overleg voert met het college van bestuur.

De Wet Goed Onderwijs Goed Bestuur en de branchecode voor het Onderwijs schrijft voor dat er scheiding moet zijn tussen toezicht en bestuur. Uitgangspunt daarbij is dat het bestuur bestuurt en de Raad van Toezicht het interne toezicht houdt. De wijze waarop deze functies onderscheiden en gescheiden worden is voor een groot deel vastgelegd in:

- Statuten van de stichting
- Reglement van de Raad van Toezicht
- Reglementen van commissies
- Bestuursreglement en het managementstatuut

In deze stukken is omschreven en vastgelegd welke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn toegewezen aan de twee organen, op welke wijze verantwoording dient te worden afgelegd, de werkwijze alsmede de samenstelling en wijze van benoeming.

De leden van de RvT dienen onafhankelijk te zijn. Daarbij gelden de volgende bepalingen:

1. De toezichthouder moet in staat zijn onafhankelijk op te treden en een evenwichtige belangenafweging te maken en dienen de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen of te beheersen.
2. Vraagstukken inzake onafhankelijkheid en belangenverstrengeling worden expliciet besproken en gemaakte beheersafspraken worden schriftelijk vastgelegd.

HORIZONTAAL EN VERTICAAL VERANTWOORDEN

Aansluitend bij de Code Goed Onderwijsbestuur VO heeft de Veluwe Onderwijsgroep een notitie Versterking Bestuurskracht opgesteld. Hierin maken wij onderscheid tussen de volgende stakeholders: prioritaire stakeholders (leerlingen en ouders), interne stakeholders (medewerkers) en externe stakeholders (overige groepen of personen die een belang hebben bij ons onderwijs en de doelen die wij gesteld hebben).

Verticaal wordt verantwoording afgelegd aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap door het indienen van het bestuursverslag en het financiële jaarverslag. Daarnaast legt de Veluwe Onderwijsgroep horizontaal verantwoording af aan de omgeving waarbinnen het bestuur en de scholen opereren.

In de medezeggenschapsraad wordt het bestuursverslag gepresenteerd en besproken. Voor leerlingen en ouders is het bestuursverslag te downloaden van de website. Een bijdrage van leerlingen, ouders en personeel in het beleid van de scholen wordt gerealiseerd door gesprekken met de medezeggenschapsraad per school/organisatie-eenheid. De scholen gaan een dialoog aan met de belanghebbenden in hun omgeving. Dit zijn behalve leerlingen, ouders en medewerkers ook gemeenten, werkgevers, toeleverend onderwijs en vervolgonderwijs.

Het college van bestuur, samen met 1 of meer leden van de raad van toezicht, brengt jaarlijks een bezoek aan alle scholen. In een dagdeel wordt gesproken met ouders en collega's en wordt een aantal lessen bezocht.

STUREN

Aan de organisatie wordt sturing gegeven door het college van bestuur. Vanaf 2019 werken we vanuit het nieuwe strategisch perspectief *Samen meer waarde maken* (2019-2023). In dat perspectief gaan we verder op de ingeslagen weg van het vorige perspectief *Waarde geef je door*. We hebben richtinggevende koersuitspraken geformuleerd en begin 2019 is het nieuwe strategisch perspectief voor de komende jaren met de organisatie gedeeld waarna de vertaling naar concrete beleidsplannen van start is gegaan.

BEHEERSEN/PLANNING & CONTROL

In 2019 heeft BDO als controlerend accountant van de Veluwe Onderwijsgroep een controle uitgevoerd waaruit blijkt dat de interne beheersing in 2019 op goed niveau is. De significante processen binnen de groep zijn voldoende tot goed in control.

Er is een zichtbare relatie tussen de strategische doelen van de Veluwe Onderwijsgroep en de kadernota en de begroting.

De controle op IT gebied, inkoop en het verschil van mening met de Onderwijsinspectie over het bepalen van de toepasselijke WNT-klasse zijn de belangrijkste punten van aandacht.

De accountant heeft laten weten dat er weliswaar wat aandachtspunten zijn maar dat in zijn geheel gezien de Veluwe Onderwijsgroep het goed doet en beter dan gemiddeld heeft nagedacht over de strategie en het waarom achter zaken.

ALGEMENE VERORDENING GEGEVENSBESCHERMING (AVG)

In 2019 heeft de Veluwe Onderwijsgroep verder invulling gegeven aan de AVG. Onder begeleiding van een adviseur Privacy & Informatiebeveiliging zijn aanvullende organisatorische en technische maatregelen geïmplementeerd, waaronder encryptie en Multi Factor Authentication (MFA). Verder is er een Functionaris voor Gegevensbescherming (FG) aangesteld met als hoofdtak, toezicht houden op toepassing en naleving van de AVG. De FG rapporteert vier keer per jaar onafhankelijk aan het bestuur van de Veluwe Onderwijsgroep.

MELDINGEN AUTORITEIT PERSOONSgegevens (AP)

In 2019 zijn een tweetal datalekken gemeld bij de AP. In beide gevallen betrof het diefstal van een laptop van een medewerker. Op deze laptop stonden persoonsgegevens van een beperkt aantal leerlingen. Inmiddels worden alle nieuwe laptops voorzien van encryptie waardoor de kans op herhaling sterk is verkleind. Tenslotte is er door één medewerker een klacht ingediend bij de AP. In overleg met de AP is een proceswijziging doorgevoerd waarmee de klacht is afgehandeld.

KLOKKENLUIDERSREGELING: VERTROUWENSPERSOON INTEGRITEIT

Er waren afgelopen jaar 5 meldingen over ongewenst gedrag, te weten seksuele intimidatie, intimidatie, pesten, integriteit en agressie en geweld. . Jaarlijks vindt een gesprek plaats met de vertrouwenspersoon over de klachten van het afgelopen jaar. Op basis van dit gesprek over 2019 is de conclusie getrokken dat de meldingen op zichzelf staan en geen sprake van een onderling verband.

KLACHTENREGELING

De Veluwe Onderwijsgroep beschikt over een klachtenregeling, die voor iedereen toegankelijk is. Uitgangspunt is dat de klacht op schoolniveau wordt opgepakt en er eerst geprobeerd wordt om door middel van een gesprek een oplossing voor de klacht te vinden. Indien het niet lukt er in onderling overleg uit te komen zal de school eerst zelf de klacht in behandeling nemen. Indien klager over de afhandeling van de klacht ontevreden is kan de klacht vervolgens worden ingediend bij de algemeen directeur. Daarna is er nog de mogelijkheid de klacht voor te leggen aan de landelijke geschillencommissie. In 2019 is er 1 klacht aan de landelijke geschillencommissie voorgelegd. Deze klacht is door de commissie in 2020 deels niet-ontvankelijk en deels ongegrond verklaard.

INTERNE CONTROLE EN BEHEERSING

Als onderdeel van het begrotingsproces wordt de risico-inventarisatie, waarin de kans dat een risico zich voordoet en de impact van risico's wordt aangegeven, jaarlijks bijgewerkt. Op basis van deze inventarisatie worden maatregelen ingezet om deze risico's te reduceren danwel te beheersen.

Binnen de stichting worden geen financiële instrumenten gebruikt ter afdekking van risico's in de bedrijfsvoering. Indien de stichting risico's loopt m.b.t. voorgenomen transacties worden deze apart vermeld. De stichting kent wel krediet-, rente- en liquiditeitsrisico's die hierna worden toegelicht.

Kredietrisico

Het kredietrisico op debiteuren wordt periodiek ingeschat. Voor mogelijk niet inbare debiteuren wordt een voorziening gevormd die in mindering wordt gebracht op de uitstaande debiteuren. Gezien de geringe omvang van de debiteurenpositie is de afgelopen jaren geen aanleiding geweest deze voorziening te vormen.

Renterisico

Het renterisico is beperkt omdat de stichting geen leningen heeft of kredietfaciliteiten bij de huisbankier. Er is sprake van een renterisico op tegoeden bij de huisbankier vanwege eventuele negatieve rente. Door spreiding van de tegoeden zal dit risico geminimaliseerd worden.

Liquiditeitsrisico

Risico's met betrekking tot de liquiditeit kunnen ontstaan door het projectmatige karakter van bepaalde activiteiten, waardoor het gebruik van operationele geldmiddelen kan variëren. De kaspositie van de stichting is in basis voldoende groot om schommelingen en incidentele tegenvallers op te kunnen vangen. De stichting beschikt echter niet over kredietfaciliteiten.

BELEID EN UITVOERING TEN AANZIEN VAN BELEGGEN EN BELENEN

De Veluwe Onderwijsgroep kent een treasurystatuut (laatste versie december 2019). Het treasurystatuut is in 2019 herijkt vanwege de aansluiting van AVOO bij de Veluwe Onderwijsgroep. Het treasurybeleid maakt deel uit van het financiële beleid van Veluwe Onderwijsgroep. Het vindt plaats binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938, houdende regels over het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële

De regeling houdt in dat:

- Leningen of beleggingen worden alleen aangetrokken dan wel uitgezet bij financiële ondernemingen als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht en die:
- gevestigd zijn in een lidstaat (Een lidstaat is staat die lid is van de Europese Unie;
- minstens een single A-rating hebben, afgegeven door ten minste twee van de drie ratingsbureaus Moody's, Standard & Poor's en Fitch.
- Beleggingen, leningen met publieke middelen worden alleen aangetrokken in euro's.
- Veluwe Onderwijsgroep verzoekt de financiële instelling zich te laten aanmerken als niet-professionele belegger bij het aantrekken van leningen en het beleggen van tijdelijk overtollige middelen

SOORTEN EN LOOPTIJDEN VAN BELEGGEN EN BELENEN

In het treasurystatuut zijn de randvoorwaarden vastgelegd betreffende de omgang met de liquide middelen. Over het verslagjaar 2019 voldoen de vijf stichtingen aan de regeling Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. In het afgelopen verslagjaar is geen nieuw financieringsproduct aangegaan. In 2019 heeft de Veluwe Onderwijsgroep geen beroep gedaan op de mogelijkheden om leningen af te sluiten. Tevens zijn er geen beleggingen afgesloten.

VERSTERKING BESTUURSKRACHT

Het gekozen governance-model binnen de Veluwe Onderwijsgroep kent een college van bestuur en een raad van toezicht als interne toezichthouder. Het externe toezicht wordt voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs verzorgd door de Inspectie van het Onderwijs.

Voorgenomen besluiten van het college van bestuur die de stichtingen en/of de scholen betreffen, worden eerst ter consultatie aan de directie-overleggen voor het primair en het voortgezet onderwijs voorgelegd. In overleg met de medezeggenschapsraden is het tevens gewoonte de meeste beleidsstukken eerst in concept voor te leggen en met de input van de medezeggenschapsraden een definitief beleidsstuk vorm te geven. Het college van bestuur neemt uiteindelijk een besluit.

In de zomer van 2017 heeft in opdracht van de raad van toezicht een onderzoek plaatsgevonden naar het besturingsmodel van de Veluwe Onderwijsgroep. Het onderzoek is uitgevoerd door een extern management- en adviesbureau. Het onderzoek laat een positief beeld zien van de wijze waarop de Veluwe Onderwijsgroep bestuurd/aangestuurd wordt. Volgens de onderzoeker is de Veluwe Onderwijsgroep op weg van goed naar excellent. De aanbevelingen die het onderzoek heeft opgeleverd zijn opgepakt. In 2020 zal er op verzoek van de raad van toezicht opnieuw bekeken worden of het huidige besturingsmodel nog steeds passend is.

De Veluwe Onderwijsgroep voldoet op dit moment aan alle wettelijke verplichtingen m.b.t. formele medezeggenschap. De drie VO-stichtingen kennen elk een eigen medezeggenschapsraad waarbij voor de christelijke scholen per school ook deelraden zijn ingesteld. De PO-stichting kent per school (met een eigen brin) een medezeggenschapsraad en op stichtingsniveau een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Het servicebureau kent een eigen medezeggenschapsraad. In het algemeen is de medezeggenschap in de Veluwe Onderwijsgroep goed in positie en wordt er constructief met elkaar samengewerkt binnen de daarvoor geldende kaders.

Het uitgangspunt, zoals verwoord in diverse rapporten, dat besturen naast het belang van de eigen instelling ook het publieke belang moeten dienen, wordt door het CMT onderschreven. In dit kader zijn er sinds begin 2014 vaste overlegmomenten waarop de 'grote' schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs in Apeldoorn (en omgeving) gezamenlijk onderwijszaken bespreken en wordt vanuit dit overleg ook regelmatig overleg gevoerd met de gemeente Apeldoorn.

De Veluwe Onderwijsgroep hanteert de Code Goed Onderwijsbestuur VO. In het voor elke medewerker toegankelijke schoolveiligheidsplan van de Veluwe Onderwijsgroep zijn gedragscodes voor elke medewerker opgenomen.

Tevens bestaan voor de gehele organisatie onder andere de volgende beleidsdocumenten en vertrouwenspersonen:

- elektronische informatie- en communicatiemiddelenregeling incl. richtlijnen omgang met en gedragscode voor gebruik van sociale media
- klokkenluidersregeling
- klachtenregeling
- privacyreglement voor personeel en leerlingen
- vertrouwenspersonen
- vertrouwenspersoon integriteit

De leden van het CMT zijn regelmatig op de werkvloer (in de scholen en in de lessen) aanwezig en hebben daar veel contacten met de professionals. Afgelopen jaar heeft een vertegenwoordiging van de raad van toezicht in lijn met de Code Goed Onderwijsbestuur gesproken met vertegenwoordigers van alle medezeggenschapsraden.

Onder alle betrokkenen binnen de Veluwe Onderwijsgroep worden tevredenheidsonderzoeken gehouden en alle directeurs en leden van het CMT nemen in het kader van hun functionerings- en beoordelingsgesprekken eens per drie jaar een 360 graden feedbackscan af.

In navolging van de Code Goed Onderwijsbestuur VO evalueert het college van bestuur jaarlijks het eigen functioneren. Met de raad van toezicht zijn hierover afspraken gemaakt, waaronder functionerings- en beoordelingsgesprekken en een 360 graden feedbackscan.

VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

Jaarverslag raad van toezicht 2019

De raad van toezicht houdt toezicht op het college van bestuur, adviseert het college en treedt op als kritisch sparring-partner. Verder vervult de raad van toezicht de rol van werkgever van het college van bestuur. Het is een orgaan op relatieve afstand van de organisatie, maar neemt wel gedegen kennis van wat er in de scholen speelt. De raad van toezicht ziet toe op het beleid en het beheer van het bestuur, kijkt naar de resultaten, maar ook naar eventuele risico's. Ook controleert de raad van toezicht of de wetten en regels nageleefd worden. Verder let de raad van toezicht op de integriteit van de bestuurder(s) en de identiteit van de school en houdt in de gaten of de school doelmatig en efficiënt werkt.

De raad van toezicht heeft daarnaast ook de bevoegdheid om het bestuur te benoemen en te ontslaan. De taken en bevoegdheden zijn beschreven in de statuten en het bestuursreglement van de in de Veluwe Onderwijsgroep deelnemende stichtingen.

De raad van toezicht kent drie commissies die allen de taak hebben de voltallige raad te adviseren op specifieke onderwerpen:

Financiële commissie

De Financiële commissie adviseert de raad van toezicht over het financiële beleid van de stichtingen. De bevindingen van de commissie worden gerapporteerd aan de raad van toezicht.

Governance commissie

De Governance commissie adviseert de raad van toezicht ten aanzien van de naleving van codes en wet- en regelgeving op het gebied van governance. De commissie fungeert ook als remuneratiecommissie en vervult de werkgeversrol richting het college van bestuur. De commissie voert functionerings- en beoordelingsgesprekken met het college van bestuur van de Veluwse Onderwijsgroep. De bevindingen van de commissie worden gerapporteerd aan de raad van toezicht.

Commissie Onderwijskwaliteit en Veiligheid

De Commissie Onderwijskwaliteit en Veiligheid adviseert de raad van toezicht bij het toezicht houden op de opzet en werking van het risicomanagement van de kwaliteit en veiligheid van het onderwijs.

SAMENSTELLING

De raad bestaat vanaf het moment van de toetreding van AVOO tot de personele unie (1 januari 2019) uit zeven leden en is zodanig samengesteld dat verschillende expertises aanwezig zijn, zodat met een brede blik en vanuit verschillende invalshoeken het realiseren van de doelstellingen van de Veluwse Onderwijsgroep kan worden beoordeeld.

Er is bewust gekozen voor een zodanige samenstelling dat er leden zijn die vertrouwd zijn met het eigen van een onderwijsorganisatie en personen die met een eigen expertise vanuit andere sectoren en het bedrijfsleven naar een onderwijsorganisatie kijken. Bij alle leden bestaat grote affiniteit met het onderwijs, de mensen die er werken en de ouders en leerlingen die voor onze scholen hebben gekozen.

ROOSTER VAN AFTREDEN EN NEVENFUNCTIES

In onderstaand schema staat voor alle leden van de raad van toezicht wat de datum is van aftreden is, of een lid herbenoembaar is, wat de hoofdbetrekking is van het betreffende lid en wat de nevenfuncties zijn.

Naam	Vastgestelde datum om af te treden	Herbenoembaarheid	Hoofdbetrekking	Nevenfuncties
Mw. Anna Bakker	1 januari 2022	Niet meer herbenoembaar	Gepensioneerd	Vicevoorzitter raad van toezicht Veluwe Onderwijsgroep (op bindende voordracht van de medezeggenschap) Lid Raad van toezicht Conrisq groep (vicevoorzitter) Voorzitter raad van toezicht opleidingsbedrijf InstallatieWerk Midden
Dhr. Peter van Dongen	1 juni 2022	Niet meer herbenoembaar	Voorzitter college van bestuur Hogeschool Van Hall Larenstein	Voorzitter raad van toezicht Veluwe Onderwijsgroep Voorzitter raad van toezicht DeBasisFluvius (PO) in Arnhem Lid bestuur (penningmeester) Stichting Steun Bosbouw en Cultuurtechnisch Onderwijs (BCO) Lid Economic Board Arnhem Nijmegen
Mw. Barbara Lemstra	1 oktober 2023	Niet meer herbenoembaar	Zelfstandig ondernemer	Lid raad van toezicht Veluwe Onderwijsgroep Voorzitter Coöperatieraad van de Apeldoornse lokale energie-maatschappij en beweging De A Lid van raad van commissarissen van Huisartsen Organisatie Oost Nederland Lid van raad van commissarissen van regionale ontwikkelingsmaatschappij Oost NL Lid van raad van commissarissen Topfonds Gelderland

				Lid van raad van commissarissen Theater & Congrescentrum Orpheus
Mw. Everien Slijkhuis	1 oktober 2023	Niet meer herbenoembaar	CFO Hydratec Industries N.V.	Lid raad van toezicht Veluwe Onderwijsgroep Lid raad van toezicht Deventer ziekenhuis
Dhr. Sytse Kloosterman	1 januari 2021	1 keer herbenoembaar	CIO Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat	Lid raad van toezicht Veluwe Onderwijsgroep
Mw. Joke van Saane	1 januari 2024	Niet meer herbenoembaar	Rector Magnificus en voorzitter CVB Universiteit voor Humanistiek	Lid raad van toezicht Veluwe Onderwijsgroep
Dhr Jaco Rogier	1 juni 2021	1 keer herbenoembaar	Zelfstandig ondernemer Manager Vakgroep Heelkunde Gelre Ziekenhuizen	Lid raad van toezicht Veluwe Onderwijsgroep Vicevoorzitter raad van toezicht Riwis Zorg en Welzijn

INFORMATIE UITWISSELING

Door middel van periodieke schriftelijke en mondelinge informatie-uitwisseling met het college van bestuur blijft de raad van toezicht nauw betrokken bij de beleids- en beheersprocessen van de Veluwe Onderwijsgroep.

Daarnaast ontvangt de raad van toezicht informatie vanuit de overleggen met de accountant, tijdens contacten met de bovenschoolse medezeggenschapsraad en directeurs en bij werkbezoeken van individuele leden aan scholen.

VERGADERINGEN EN VERRICHTE WERKZAAMHEDEN

De raad van toezicht is in 2019 vijf keer bijeengekomen tijdens de reguliere vergaderingen. De raad vergadert altijd met het college van bestuur. Tijdens de vergaderingen zijn onder meer de volgende onderwerpen aan de orde gekomen, zowel in meningsvormende als besluitvormende zin:

- Jaarrekeningen 2018 van de vijf stichtingen
- Managementletter 2018 van de accountant
- Accountantsverslag 2018
- Drie voortgangsrapportages over tussentijdse resultaten 2019
- Bestuursverslag 2018
- Kadernota 2020
- Begroting 2020 van de vijf stichtingen
- Project versterkt vmbo Apeldoorn
- Integratie AVOO in de personele unie Veluwe Onderwijsgroep

Aanvullend op de reguliere vergaderingen zijn er twee informele bijeenkomsten geweest, genaamd 'Benen Op Tafel'. Een van beide overleggen is gebruikt om de raad van toezicht te informeren over het project Versterkt vmbo en het andere overleg stond in het teken van de cultuur van de organisatie, met in het bijzonder aandacht voor de cultuurverschillen tussen de diverse stichtingen.

De Financiële commissie (mevr. Slijkhuis (vz.) en dhr. Rogier) vergaderde in het afgelopen jaar zeven keer met de voorzitter college van bestuur, het hoofd financiën en de directeur bedrijfsvoering.

Naast de jaarstukken als begrotingen en jaarrekeningen heeft de Financiële commissie zich beziggehouden met de voortgangsrapportages, de financiële kadernota, de managementletter en de benoeming van de accountant.

De Governance commissie (dhr. Kloosterman (vz), mevr. Lemstra en dhr. Van Dongen) bestaat uit de voorzitter en een lid van de raad van toezicht. Het afgelopen jaar is o.a. gesproken over de omvang en samenstelling raad van toezicht, organisatie-inrichting, de WNT. Twee leden van de Governance commissie vormen de Remuneratie commissie: dhr. Kloosterman (vz) en dhr. Van Dongen. In een startgesprek worden doelen en ambities voor het komend jaar afgesproken, tussentijds wordt de voortgang besproken en tegen het einde van het jaar vindt een beoordelingsgesprek plaats. De Governance commissie kwam twee keer bij elkaar. De Remuneratie commissie kwam ook twee keer bij elkaar en voerde daarnaast genoemde gesprekken met de voorzitter college van bestuur

De commissie Onderwijskwaliteit en Veiligheid (mevr. Bakker (vz) , dhr Kloosterman en mevr. Van Saane) beoogt meer diepgang en aandacht te geven aan kwaliteit en veiligheid. Zij ondersteunt de raad van toezicht met inachtneming van de belangen van de relevante stakeholders bij het uitvoeren van de verantwoordelijkheden op het terrein van toezicht op kwaliteit en veiligheid van onderwijs. De commissie kwam twee keer bij elkaar.

SCHOOLBEZOEKEN EN OVERIGE BIJEENKOMSTEN

Een wisselende afvaardiging van de raad van toezicht heeft het college van bestuur vergezeld bij een aantal van de jaarlijkse schoolbezoeken. Daarnaast was de raad van toezicht aanwezig bij de kick-off van het nieuwe schooljaar, bij het avondprogramma van de tweedaagse voor alle leidinggevend en de lustrumviering van de Veluwe Onderwijsgroep.

WERKGEVERSCHAP

De raad van toezicht is de formele werkgever van het college van bestuur. De raad benoemt, schorst en ontslaat de leden van het college van bestuur en bepaalt tevens uit hoeveel leden het college van bestuur bestaat. In het afgelopen jaar is er geen wijziging gekomen in de samenstelling of rechtspositie van het college van bestuur.

De raad van toezicht stelt het honorarium en de vergoeding van de bestuurder vast. In het systeem van functioneringsgesprekken bespreekt de remuneratiecommissie het functioneren van het college van bestuur, in casu het enige lid en tevens voorzitter van het college van bestuur, Wim Hoetmer. De raad van toezicht heeft in 2019 de vergoeding van de voorzitter college van bestuur getoetst aan de WNT en akkoord bevonden.

De voorzitter van de raad van toezicht heeft maandelijks werkoverleg met de voorzitter college van bestuur. Naast bespreking van aan de orde zijnde actuele onderwerpen is dit tevens agenda-overleg voor de vergaderingen van de raad van toezicht. Aldus ook aan de orde in 2019.

EVALUATIE RAAD VAN TOEZICHT

De raad van toezicht evalueert ieder jaar het eigen functioneren. In november 2019 heeft de raad van toezicht deze zelfevaluatie uitgevoerd. Eerst heeft de voltallige raad het eigen functioneren en het functioneren van de commissies besproken. De voorzitter college van bestuur is in het tweede deel van de bijeenkomst aanwezig geweest en heeft reflectie gepleegd op de evaluatieresultaten. De uitkomsten zijn vastgelegd in een verslag en er zijn afspraken gemaakt inzake verdere ontwikkeling van de raad van toezicht.

Daarnaast heeft de raad van toezicht in 2019 een studiebijeenkomst gewijd aan de aanwezige en gewenste competenties binnen de raad van toezicht. De opbrengsten hiervan zijn vastgelegd in een document. Ook hier zijn ontwikkelafspraken over gemaakt.

VERGOEDINGEN

De leden van de raad van toezicht ontvingen in 2018 gezamenlijk een vergoeding van € 64.125,--. Deze vergoeding is getoetst aan het aan de orde zijnde WNT-kader. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar het WNT-model in de paragraaf Personeelslasten.

MEDEZEGGENSCHAP

Elke stichting heeft zijn eigen medezeggenschapsorgaan. Deze raden zijn een belangrijke gesprekspartner. Zij overleggen met het bevoegd gezag volgens de vigerende reglementen. Formeel geeft de medezeggenschapsraad advies of instemming m.b.t. voorgenomen besluiten van het bevoegd gezag. Daarnaast is afgesproken om de medezeggenschap meer actief te betrekken bij het ontwikkelen van beleid. Sinds 2014 overleggen vertegenwoordigers van de afzonderlijke medezeggenschapsorganen jaarlijks met de raad van toezicht.

GMR SKPOOV

In 2019 heeft de GMR van SKPOOV op basis van een vijftal geplande vergaderingen gesproken met het bevoegd gezag en op de wettelijke thema's op een goede manier kunnen adviseren of zijn instemmingsrecht uit kunnen oefenen.

Het bestuur van SKPOOV heeft met betrekking tot samenwerking met andere onderwijsstichtingen, de eigen financiële kaders en exploitatie, de eigen personele strategie en uitvoering, de kwaliteit van onderwijs en organisatie, de uitvoering van passend onderwijs en de inrichting van de eigen management structuur steeds de GMR betrokken bij de werkwijzen. Hierdoor heeft de GMR in alle rust en op basis van goede informatie de medezeggenschap uit kunnen oefenen.

Op initiatief van de GMR zijn ook de thema's Toekomstbestendig Onderwijs, ICT, Afstemming PO-VO en het Lerarentekort geagendeerd geweest.

In de GMR zijn de oudergeledingen en personeelsgeledingen van alle MR-en van de scholen van SKPOOV steeds door middel van één persoon per geleding vertegenwoordigd geweest.

MR SKVOAO

De MR van het Veluws College bestond begin 2019 uit 17 leden, waarvan acht personeelsleden, zes ouders en drie leerlingen. De voltallige MR heeft drie keer vergaderd met het bevoegd gezag. Daarnaast heeft de PMR zes keer vergaderd met de directeur VO. Binnen goede verhoudingen is gesproken over diverse onderwerpen, waaronder de samenwerking in de deelraden per vestiging en de ontwikkelingen in het vmbo. Daarnaast was taakbeleid een groot onderdeel van gesprek. Per schooljaar 2017-2018 zijn de vier deelraden gestart op de vestigingen. De deelraden bestaan uit twee of drie personeelsleden, twee ouders en twee leerlingen. In de deelraden worden onderwerpen besproken die alleen betrekking hebben om de eigen vestiging, waaronder de invoering van een nieuw keuze vak, de overgangsnormen en een vernieuwende onderwijsstroom.

MR STICHTING CVO APELDOORN

De medezeggenschapsraad CVO bestond in 2019 uit 12 leden, verdeeld over 6 zetels in de raad voor personeel en 6 zetels voor ouders en leerlingen. Elke school, Sprengeloo, Christelijk Lyceum en de Heemgaard, heeft de mogelijkheid om 2 personeelsleden en 2 ouders/leerlingen af te vaardigen. De personeelsgeleding van de MR was dit jaar geheel gevuld. In de ouder/leerlinggeleding

Dit jaar is de MR CVO gestart met een nieuwe voorzitter, mevrouw Vermeulen. De heer Bakker nam de functie van secretaris op zich. Voor het maken van de notulen kon ook dit jaar dankbaar gebruik gemaakt worden van de diensten van mevrouw C. Kinket.

In totaal kwam de raad verspreid over het jaar zeven keer in vergadering bijeen. Zoals te doen gebruikelijk werden de vergaderingen afwisselend op de drie locaties van CVO gehouden. Bij deze vergaderingen was namens het bestuur de directeur VO, dhr Biesterbosch aanwezig. Twee maal nam ook het college van bestuur, dhr. Hoetmer deel aan de vergadering. Van het recht op het bijwonen van een MR vergadering op de publieke tribune werd dit jaar geen gebruik gemaakt.

Naast de reguliere vergaderingen kent het werk van de MR CVO vele tussentijdse overlegmomenten, trainings- en scholingsbijeenkomsten en nemen MR-leden zitting in een aantal werkgroepen. Dit jaar waren met name de herstructurering van de het VMBO en het taakbeleid de grote thema's. Helaas is er ondanks inspanningen van alle betrokkenen geen tastbaar resultaat geboekt aangaande het taakbeleid. De herstructurering van het VMBO heeft grote gevolgen voor het onderwijslandschap in Apeldoorn. In de komende jaren zal dit nog vaak op de agenda staan. Ook werden onderwerpen als de begrotingen, vakantierooster, functiemix, financiële kadernota, jaarverslagen, ARBO-beleid en ICT beleid behandeld. Deze onderwerpen werden eerst met het CvB besproken en vervolgens maakte de raad t.a.v deze onderwerpen gebruik van zijn advies- dan wel instemmingsbevoegdheid. De personeelsgeleding kwam tussen de vergaderingen door enkele keren afzonderlijk bijeen om te spreken over o.a. personele aangelegenheden en met de herstructurering van het VMBO.

De collectieve scholing van de MR CVO stond o.a. in het teken het omgaan met financiële beleidsstukken en een bezoek aan de landelijke WMS dag in Ede.

De MR CVO kijkt terug op een bewogen jaar waarin verreweg de meeste situaties in goede sfeer met het bevoegd gezag is overlegd. De eerder genoemde plannen rond de herstructurering van het VMBO, de voorgenomen fusie en de uitdagingen voor het onderwijs in Corona-tijd zullen het huidige jaar met name de agenda bepalen.

De MR CVO wil samen met het bestuur en de achterban ook in de toekomst mede zorg dragen voor scholen waar leerlingen, ouders en personeel zich thuis voelen.

MR STICHTING VELUWSE ONDERWIJSGROEP

De MR heeft in 2019 haar werk in ongewijzigde samenstelling verricht.

De MR heeft het in afgelopen jaar gewerkt aan de communicatie met het personeel van het servicebureau, MT en het CMT. De uitkomsten met de in april gehouden enquête zijn met de genoemde personen op een positieve en constructieve manier gedeeld. De toegenomen werkdruk is regelmatig genoemd en besproken. De resultaten hiervan zullen in het jaar 2020 zijn uitwerking krijgen.

Voor scholing van het personeel wordt een professionaliseringsplan opgesteld. Tevens wordt er gewerkt aan nieuw functiebouwwerk voor het servicebureau en de scholen. Ook dit jaar zijn het formatieplan en de begroting met de MR besproken. De MR heeft aangegeven meer inzicht te willen hebben in de totstandkoming van de begroting.

De website van de MR wordt actief benut. De verslagen van de MR vergaderingen en overige beleidsstukken zijn hierop terug te vinden. De MR heeft naast regelmatig overleg met de bestuurder ook tweemaal met de Raad van Toezicht vergaderd.

Verder stond het jaar 2019 in het teken van de verhuizing in oktober van het servicebureau naar het nieuwe pand aan Kanaal Noord 350.

CONTINUITEITSPARAGRAAF

De stichtingen binnen de Veluwe Onderwijsgroep zijn financieel gezond. De financiële kengetallen van de onderwijsstichtingen vallen binnen de kaders zoals deze door het ministerie van OCW zijn opgesteld. De Veluwe Onderwijsgroep heeft wel te maken met middellange termijnontwikkelingen die druk zetten op een gezonde exploitatie.

We verwachten in het primair onderwijs een stabilisatie van het aantal leerlingen en op een aantal plekken een lichte groei. In het voortgezet onderwijs verwachten we dat de ingezette krimp nog een aantal jaren door zal gaan en dat die het meest zichtbaar en merkbaar zal zijn in het VMBO. We zien dat de ontwikkelingen van het voortgezet onderwijs in nabij gelegen gemeenten (Deventer, Zutphen, Epe) ook van invloed zijn op de leerlingaantallen bij ons.

Interne ontwikkelingen betreffen het vormgeven van de huisvesting op scholen. Daar zien we verschillende bewegingen. Aan de ene kant kennen we scholen waar nog ruimte is voor meer leerlingen. Aan de andere kant kennen we scholen die vol zijn gelopen de afgelopen jaren. Het onderhoud van de gebouwen trekt, vanwege de ouderdom van de panden een financiële wissel op de exploitatie.

Op huisvestingsterrein zijn er de komende jaren de volgende ontwikkelingen.

Voor de PO-scholen Eloy, de Schakel Donken en de Krugerstee zijn met de gemeentes afspraken gemaakt over herhuisvesting. De realisatie van deze bouwplannen ligt binnen de openomen planperiode. In de bekostiging van de gemeente voor deze nieuwbouw wordt een eigen bijdrage van de stichting verwacht van 10% verwacht in de nieuwbouwkosten. De kosten voor inrichting van de nieuwbouw zijn voor rekening van de stichting zelf.

De kwaliteit van de schoolgebouwen van het VO staat onder druk. Met name de monumentale panden, maar ook de gebouwen van Mheenpark vragen om renovatie. Voor het versterkt VMBO zullen de 2 schoolgebouwen geschikt gemaakt worden voor de toekomstbestendige onderwijsprofielen. Tezamen met de gemeente Apeldoorn is in 2019 een start gemaakt met het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan voor het Voortgezet Onderwijs om hier invulling aan te kunnen geven. Naar verwachting is bij deze renovaties naast de bijdrage van de gemeente een eigen bijdrage noodzakelijk om dit mogelijk te maken. Deze eigen bijdrage wordt gefinancierd vanuit eigen middelen.

Door de introductie van kwaliteit binnen de PDCA-cyclus is er een additionele, structurele sturingsmogelijkheid ontstaan, zodat er niet alleen vroegtijdig kan worden bijgestuurd maar vooral ook beleid aan de voorkant kan worden gemaakt. In financiële zin zullen de begrotingen op schoolniveau de komende jaren worden gekoppeld aan de jaarplannen die op hun beurt weer aansluiten op de beleidsplannen voor het VO en PO, die een vertaling zijn van het strategisch beleidsplan van de Veluwe Onderwijsgroep.

Het servicebureau zal zich de komende jaren daarbij ontwikkelen tot een efficiënte beheerorganisatie van de beschikbare middelen én een organisatie die meehelpt om de scholen naar het gewenste niveau te krijgen op alle vlakken van de bedrijfsvoering.

Voor vooraanstaand onderwijs is het belangrijk dat we ons blijven ontwikkelen. We maken onderscheid tussen ontwikkelingen die ontstaan als gevolg van externe invloeden en ontwikkelingen die we vanuit intern beleid van de Veluwe Onderwijsgroep willen realiseren. We streven ernaar vroegtijdig te anticiperen op ontwikkelingen die vanuit de omgeving op ons afkomen. Aanvullend investeren we in onderwijsontwikkeling die voortkomt uit intern beleid binnen de Veluwe Onderwijsgroep. We willen ook ruimte houden om te experimenteren. We geven scholen de ruimte om ontwikkelings- en innovatievoorstellen gekoppeld aan de strategische doelstellingen van VO en PO in te dienen bij het college van bestuur.

LEERLINGAANTALLEN

PRIMAIR ONDERWIJS

	R2019	B2020	B2021	B2022
Leerlingen op teldatum	3.660	3.659	3.667	3.697

Het leerlingaantal in het primair onderwijs laat een stabiele lijn zien in de komende jaren.

Uit recente cijfers blijkt dat we nog steeds marktaandeel winnen binnen de gemeente Apeldoorn, waar de meeste van onze scholen zijn gehuisvest. In de gemeente Epe en Brummen is sprake van stabilisering van het marktaandeel.

Met de andere besturen wordt pro-actief overlegd over de mate waarin en de wijze waarop onderwijsvoorzieningen in stand kunnen worden gehouden. Samenwerking in plaats van stevige concurrentie is daarbij een uitgangspunt.

VOORTGEZET ONDERWIJS

SKVOAO	R2019	B2020	B2021	B2022
Leerlingen op teldatum	3.511	3.490	3.492	3.489

- Exclusief VAVO

CVO	R2019	B2020	B2021	B2022
Leerlingen op teldatum	3.641	3.620	3.593	3.582

- Exclusief VAVO

AVOO	R2019	B2020	B2021	B2022
Leerlingen op teldatum	2.344	2.234	2.127	2.050

Het leerlingaantal bij SKVOAO en CVO blijft vrij stabiel in de komende planperiode. Bij AVOO is een daling zichtbaar. In de komende planperiode wordt onderzocht hoe te sturen op de leerling stromen binnen het voortgezet onderwijs. Verder zal in de planperiode invulling gegeven worden aan versterkt VMBO, waarbij het aantal VMBO locaties van 3 terug naar 2 gaat.

PERSONELE BEZETTING

Voor het formatieproces is een goede inschatting van de ontwikkeling van het aantal leerlingen onontbeerlijk.

Intern gebruiken de scholen Foleta als planningsprogramma. Binnen zowel het primair onderwijs als het voortgezet onderwijs wordt de formatie getoetst aan het aantal leerlingen. Er gelden ratio's voor het aantal leerlingen per fte per functiecategorie. Afhankelijk van het type onderwijs is sprake van differentiatie. Hierbij is een directe relatie te leggen met de wijze van financiering.

PRIMAIR ONDERWIJS

KENGETAL	R 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Personele bezetting in FTE				
- Management / Directie	22,14	21,50	20,80	20,80
- Onderwijzend Personeel	199,60	198,70	193,60	192,80
- Overige medewerkers	13,27	11,40	10,60	10,40

Naast de reguliere inzet is in het PO ook een samenwerking met de Lucrato-groep voor de facilitaire ondersteuning op alle scholen. Hieronder valt schoonmaak maar ook (beperkte) ondersteuning in de rol van conciërges. Deze samenwerking is gestart in mei 2015 en heeft geleid tot een grote mate van tevredenheid van de schoonmaak van de scholen. Met de inzet van deze groep medewerkers voldoet de stichting ruimschoots aan de gestelde doelen van de participatiewet.

VOORTGEZET ONDERWIJS

SKVOAO

KENGETAL	R2019	B2020	B2021	B2022
Personele bezetting in FTE				
- Management / Directie	11,02	9,80	9,40	8,80
- Onderwijzend Personeel	219,27	222,50	220,40	217,70
- Overige medewerkers	58,51	58,10	57,80	57,50

Stichting CVO Apeldoorn

KENGETAL	R2019	B2020	B2021	B2022
Personele bezetting in FTE				
- Management / Directie	11,60	12,00	11,60	11,00
- Onderwijzend Personeel	250,49	241,50	232,80	230,60
- Overige medewerkers	55,64	50,70	50,10	49,90

Stichting AVOO

KENGETAL	R2019	B2020	B2021	B2022
Personele bezetting in FTE				
- Management / Directie	14,00	12,80	12,70	12,70
- Onderwijzend Personeel	150,54	131,10	125,40	118,60
- Overige medewerkers	45,00	42,70	41,40	40,50

STICHTING VOG

KENGETAL	R 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Personele bezetting in FTE				
- Management / Directie *	2,00	2,00	2,00	2,00
- Onderwijzend Personeel	0,00	0,00	0,00	0,00
- Overige medewerkers	43,78	48,40	48,40	48,40

De bezetting van de stichting Veluwe Onderwijsgroep bestaat formatief uit het servicebureau en het college van bestuur. De inzet vanuit het servicebureau wordt doorbelast naar de scholen op basis van het aantal fte's van de onderwijsstichtingen.

MEERJARENBEGROTING: BALANS

De onderwijsstichtingen binnen de Veluwe Onderwijsgroep zijn gezonde stichtingen. Dat blijkt uit de kengetallen in het jaarverslag, zoals weerstandsvermogen, solvabiliteit en liquiditeit. De komende jaren zal gestuurd worden op een geconsolideerde liquiditeitsratio van 1.3 en een weerstandsvermogen en solvabiliteit die overeenkomen met het risicoprofiel en de geïnventariseerde risico's van de individuele stichtingen.

PRIMAIR ONDERWIJS

Meerjarenbegroting Balans (x EUR 1.000)				
	Ultimo R 2019	Ultimo B 2020	Ultimo B 2021	Ultimo B 2022
Vaste activa:				
Materiële vaste activa	3.685	3.925	4.385	4.514
Totaal vaste activa:	3.685	3.925	4.385	4.514
Vlottende activa:	5.044	4.034	3.667	3.702
Totaal activa	8.729	7.959	8.052	8.216
Eigen Vermogen:				
Algemene reserve	4.305	4.981	5.090	5.198
Bestemmingsreserve publiek	1.173	193	123	123
Bestemmingsreserve privaat	94	54	54	54
	5.572	5.228	5.267	5.375
Voorzieningen:	473	273	328	383
Kortlopende Schulden:	2.684	2.457	2.457	2.457
Totaal passiva	8.729	7.958	8.052	8.215

In vergelijking met de VO-stichtingen zijn de beschikbare middelen in het PO beperkt. De ambities zijn echter onverminderd sterk. Zo zal de komende jaren op diverse terreinen worden geïnvesteerd. Dit zal onder andere zichtbaar worden in de toename van de investeringen op ICT-gebied. Dit betreft niet alleen het technische gebied, maar met name ook investeringen in lesmethodes.

Meerjarenbegroting Balans (x EUR 1.000) SKVOAO				
	Ultimo R2019	Ultimo B2020	Ultimo B2021	Ultimo B2022
Vaste activa:				
Materiële vaste activa	9.807	10.091	9.543	8.949
Totaal vaste activa:	9.807	10.091	9.543	8.949
Vlottende activa:	6.830	7.481	8.180	8.862
Totaal activa	16.637	17.572	17.723	17.811
Eigen Vermogen:				
Algemene reserve	9.991	10.549	10.665	10.623
Bestemmingsreserve publiek	1.358	170	38	-
Bestemmingsreserve privaat	202	202	202	202
	11.551	10.921	10.905	10.825
Voorzieningen:	1.223	1.306	1.473	1.640
Kortlopende Schulden:	3.863	5.346	5.346	5.346
Totaal passiva	16.637	17.573	17.724	17.811

De komende jaren moet, gezien de ontwikkeling van de leerlingenaantallen, het investeringsniveau aangepast worden zodat het afschrijvingsniveau niet tot structureel onaanvaardbare lasten leidt. Het resultaat van deze beleidskeuze is dat de materiele vaste activa in de komende jaren zullen dalen.

De bestemmingsreserves zullen aangewend worden om onderwijsontwikkelingen te financieren.

Meerjarenbegroting Balans (x EUR 1.000) CVO				
	Ultimo R2019	Ultimo B2020	Ultimo B2021	Ultimo B2022
Vaste activa:				
Materiële vaste activa	7.295	7.367	7.373	7.357
Totaal vaste activa:	7.295	7.367	7.373	7.357
Vlottende activa:	6.326	6.866	7.425	7.872
Totaal activa	13.621	14.233	14.798	15.229
Eigen Vermogen:				
Algemene reserve	6.794	7.281	7.845	8.109
Bestemmingsreserve publiek	1.371	127	-	-
Bestemmingsreserve privaat		-	-	-
	8.165	7.408	7.845	8.109
Voorzieningen:	1.486	3.212	3.339	3.506
Kortlopende Schulden:	3.970	3.613	3.613	3.613
Totaal passiva	13.621	14.233	14.797	15.228

De komende jaren zullen de reserves bij CVO aangewend worden om onderwijsontwikkelingen te stimuleren. Ook hier zal het investeringsniveau getemporeerd worden om de betaalbaarheid te waarborgen richting de toekomst.

Meerjarenbegroting Balans (x EUR 1.000) AVOO				
	Ultimo R2019	Ultimo B2020	Ultimo B2021	Ultimo B2022
Vaste activa:				
Materiële vaste activa	5.026	6.880	6.854	6.629
Totaal vaste activa:	5.026	6.880	6.854	6.629
Vlottende activa:	11.222	6.031	4.428	3.547
Totaal activa	16.248	12.911	11.282	10.176
Eigen Vermogen:				
Algemene reserve	11.404	9.926	8.296	7.191
Bestemmingsreserve publiek	648	-	-	-
Bestemmingsreserve privaat	101	122	122	122
Bestemmingsfonds privaat	93	91	91	91
	12.246	10.139	8.509	7.404
Voorzieningen:	720	432	432	432
Kortlopende Schulden:	3.282	2.340	2.341	2.340
Totaal passiva	16.248	12.911	11.282	10.176

De komende jaren zal de algemene reserve van AVOO sterk dalen en de materiële vaste activa stijgen. Dit is het gevolg van de stelselwijziging per 2019, waarbij de onderhoudsreserve is vrijgevallen en is toegevoegd aan de algemene reserve.

Meerjarenbegroting Balans (x EUR 1.000)				
	Ultimo R 2019	Ultimo B 2020	Ultimo B 2021	Ultimo B 2022
Vaste activa:				
Immateriële vaste activa	150			
Materiële vaste activa	861	1.168	1.113	867
Totaal vaste activa:	1.011	1.168	1.113	867
Vlottende activa:	736	320-	265-	19-
Totaal activa	1.747	848	848	848
Eigen Vermogen:				
Algemene reserve		-	-	-
Bestemmingsreserve publiek		-	-	-
Bestemmingsreserve privaat		-	-	-
	-	-	-	-
Voorzieningen:	262	754	754	754
Kortlopende Schulden:	1.485	94	94	94
Totaal passiva	1.747	848	848	848

De stichting Veluwse Onderwijsgroep wordt gefinancierd door de onderwijsstichtingen. Omdat risico's worden afgedekt door de onderwijsstichtingen wordt er geen eigen vermogen opgebouwd. De vlottende activa is in de planperiode negatief, als gevolg VOG brede investeringen. Deze investeringen staan ten dienste van de onderwijsstichtingen en zullen bij realisatie gefinancierd worden door de onderwijsstichtingen.

MEERJARENBEGROTING: BATEN EN LASTEN

In de meerjarenbegrotingen van de stichtingen wordt uitgegaan van het macrokader zoals deze worden bekendgemaakt door de VO-raad en PO raad. Een aparte positie nemen de middelen uit het herfstakkoord uit 2013 in. Deze middelen zijn toegevoegd aan een bestemmingsreserve die in de komende jaren wordt benut door de geplande bestedingen die zijn opgenomen in de begrotingen of via een tussentijdse business case zijn ingediend en voorgelegd aan de raad van toezicht. Wel wordt hierbij een verband gelegd met de liquiditeitspositie van de stichtingen. Het benutten van deze gemarkeerde middelen moet immers geen financiële risico's inhouden. Het incidentele karakter van deze middelen betekent ook dat deze alleen incidenteel kunnen worden ingezet.

Meerjarenbegroting Staat van Baten en Lasten (kalenderjaar) (x EUR 1.000)				
	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Rijksbijdrage	21.731	20.664	20.810	21.131
Overige overheidsbijdragen en subsidies	-	666	580	580
Overige baten	590	403	294	294
Totaal baten	22.321	21.733	21.684	22.005
Lasten				
Personeelslasten	18.177	17.924	17.560	17.797
Afschrijvingen	679	717	812	832
Huisvestingslasten	1.301	1.358	1.365	1.354
Overige materiële lasten	1.981	1.986	1.909	1.914
Totaal lasten	22.138	21.985	21.646	21.897
Saldo baten en lasten	183	252-	38	108
Saldo financiële bedrijfsvoering	6-	-	-	-
Saldo buitengewone baten en lasten	-	-	-	-
Totaal Resultaat	177	252-	38	108

De meerjarenbegroting laat een stabiele basis zien voor de ontwikkeling van ons primair onderwijs, waarbij ruimte is voor vernieuwing en innovatie van het onderwijs.

VOORTGEZET ONDERWIJS

Meerjarenbegroting Staat van Baten en Lasten (kalenderjaar) (x EUR 1.000) SKVOAO				
	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Rijksbijdragen	30.120	28.859	28.893	28.734
Overige overheidsbijdragen en subsidies	25	922	884	948
Overige baten	1.433	879	872	879
Totaal baten	31.578	30.660	30.649	30.561
Lasten				
Personeelslasten	24.492	25.067	25.046	25.066
Afschrijvingen	1.441	1.526	1.560	1.598
Huisvestingslasten	1.217	1.300	1.254	1.213
Overige materiële lasten	3.492	2.878	2.807	2.763
Totaal lasten	30.642	30.771	30.667	30.640
Saldo baten en lasten	936	111-	18-	79-
Saldo financiële bedrijfsvoering	10-	-	-	-
Saldo buitengewone baten en lasten	-	-	-	-
Totaal Resultaat	926	111-	18-	79-

De resultaten zijn in de planperiode licht negatief, opdat de bestemmingsreserve publiek licht afgebouwd wordt. Deze reserves worden aangewend voor innovatie van het onderwijs.

Meerjarenbegroting Staat van Baten en Lasten (kalenderjaar) (x EUR 1.000) CVO				
	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Rijksbijdrage	32.401	29.982	30.230	30.068
Overige overheidsbijdragen en subsidies	53	1.052	986	1.002
Overige baten	1.142	705	707	742
Totaal baten	33.596	31.739	31.923	31.812
Lasten				
Personeelslasten	26.274	26.141	25.608	25.657
Afschrijvingen	1.208	1.343	1.369	1.378
Huisvestingslasten	1.406	1.389	1.380	1.382
Overige materiële lasten	3.785	3.149	3.129	3.131
Totaal lasten	32.673	32.022	31.486	31.548
Saldo baten en lasten	923	283-	437	264
Saldo financiële bedrijfsvoering	7-	-	-	-
Saldo buitengewone baten en lasten	-	-	-	-
Totaal Resultaat	916	283-	437	264

Het resultaat laat met uitzondering van 2018 een consistent beeld zien. In 2018 zijn de ambities ten aanzien van innovatie niet gerealiseerd, waardoor het resultaat hoger is dan beoogd.

Meerjarenbegroting Staat van Baten en Lasten (kalenderjaar) (x EUR 1.000) AVOO				
	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Rijksbijdrage	22.524	19.337	18.732	17.898
Overige overheidsbijdragen en subsidies	48	744	669	677
Overige baten	736	976	888	866
Totaal baten	23.308	21.057	20.289	19.441
Lasten				
Personeelslasten	17.851	17.597	16.884	15.975
Afschrijvingen	1.252	1.361	1.347	1.336
Huisvestingslasten	1.442	1.379	1.379	1.379
Overige materiële lasten	2.589	2.683	2.310	1.856
Totaal lasten	23.135	23.020	21.920	20.546
Saldo baten en lasten	173	1.963-	1.631-	1.105-
Saldo financiële bedrijfsvoering	5	-	-	-
Saldo buitengewone baten en lasten	-	-	-	-
Totaal Resultaat	178	1.963-	1.631-	1.105-

Meerjarenbegroting Staat van Baten en Lasten (kalenderjaar) (x EUR 1.000)				
	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Rijksbijdrage	-	-	-	-
Overige overheidsbijdragen en subsidies	-	-	-	-
Overige baten	5.362	7.373	6.972	6.738
Totaal baten	5.362	7.373	6.972	6.738
Lasten				
Personeelslasten	4.250	5.124	4.862	4.823
Afschrijvingen	186	278	330	321
Huisvestingslasten	181	252	256	261
Overige materiële lasten	745	1.719	1.524	1.333
Totaal lasten	5.362	7.373	6.972	6.738
Saldo baten en lasten	-	-	-	-
Saldo financiële bedrijfsvoering	-	-	-	-
Saldo buitengewone baten en lasten	-	-	-	-
Totaal Resultaat	-	-	-	-

De lasten van de stichting Veluwe Onderwijsgroep stijgen als gevolg van de aansluiting van AVOO. In de meerjarenbegroting zijn de kosten van het servicebureau AVOO ondergebracht bij de stichting VOG

De afschrijvingskosten stijgen enerzijds als gevolg van investeringen in beveiliging en software. Anderzijds door investeringen in nieuwe huisvesting vanaf 2019.

AANWEZIGHEID EN WERKING VAN HET INTERNE RISICOBEBEERSINGS- EN CONTROLESYSTEEM

De afgelopen periode is er stevig geïnvesteerd in de inbedding van kwaliteit. Dit zal de komende jaren verder vormgegeven worden. De gesprekscyclus tussen schooldirecties en algemeen directeuren, en tussen de algemeen directeuren en directeur bedrijfsvoering en het college van bestuur is opgezet volgens een vastgelegd stramien. Belangrijke onderwerpen uit de vigerende beleidsplannen komen structureel op tafel om aan de voorkant te kunnen sturen.

Met ingang van 2019 is door de raad van toezicht gekozen om voor 2 jaar een nieuw contract aan te gaan met DO, na een meervoudig onderhandse aanbesteding. BDO heeft als, evenals voorgaande periode, de opdracht een interim controle uit te voeren, waarin wordt aangegeven wat de kwaliteit is van onze ao/ic (administratieve organisatie/interne controles) in de management letter. Deze wordt ook besproken met de raad van toezicht.

GEBEURTENIS NA BALANSDATUM

In dit hoofdstuk zijn de risico's in kaart gebracht. In onderstaande tabel is per risico aangegeven welke stichting het raakt, hoe groot de kans is dat het probleem zich zal voordoen en wat de impact hiervan op de stichting is. Ten slotte geven we in de laatste kolom aan welke beheersmaatregelen we inzetten.

In het eerste kwartaal van 2020 heeft het coronavirus zich wereldwijd verspreid. De impact van de verspreiding op de volksgezondheid is groot. Ook de maatschappelijke en economische gevolgen zijn aanzienlijk.

Aanpak in Nederland

De essentie van de aanpak in Nederland is: het virus maximaal controleren. Dat leidt tot een beheerste verspreiding, onder groepen die het minste risico lopen. Het doel is om de verpleeghuizen, de thuiszorg, de ziekenhuizen -en vooral de intensive-careafdelingen van de ziekenhuizen niet over te belasten. Zo blijft er steeds voldoende capaciteit om de mensen te helpen die het meest kwetsbaar zijn.

Impact op de Veluwe Onderwijsgroep

Alle adviezen en maatregelen in Nederland zijn gericht op het 'maximaal controleren' van het virus. Hiervoor is een aantal maatregelen genomen die impact hebben op het onderwijs en dus ook op de Veluwe Onderwijsgroep. De Veluwe Onderwijsgroep volgt de richtlijnen van het RIVM. De maatregelen die al zijn genomen en impact hebben op de Veluwe Onderwijsgroep:

- Scholen zijn voorlopig dicht voor het reguliere onderwijs. Docenten organiseren onderwijs op afstand voor kinderen die thuis zijn. Voor kinderen van ouders in vitale beroepsgroepen (bijvoorbeeld: de zorg, politie, openbaar vervoer en brandweer) is opvang op school georganiseerd, zodat hun ouders kunnen blijven werken.
- Centrale eindexamens zijn afgelast. De resultaten van de schoolexamens vormen de basis voor (het behalen van) het diploma dit schooljaar.

De situatie verandert regelmatig. Daarmee veranderen ook de adviezen en richtlijnen, de geboden en verboden en de gevolgen daarvan voor de Veluwe Onderwijsgroep. De Veluwe Onderwijsgroep probeert een en ander zo goed mogelijk te beheersen.

Beheersing korte termijn en financiële impact

De Veluwe Onderwijsgroep heeft een crisisteam ingesteld. Dit team bestaat uit beide bestuurders, de directeur Communicatie, de senior medewerker Communicatie en de bestuurssecretaris. Waar nodig wordt aanvullende expertise georganiseerd. Dit team monitort en beoordeelt actualiteit, en ontwikkelt beleid. Daarnaast is het crisisteam verantwoordelijk voor de communicatie richting scholen, medewerkers, ouders en leerlingen.

De Veluwe Onderwijsgroep verwacht in het bijzonder negatieve financiële effecten op de bedrijfsvoering door:

1. Het annuleren van schoolreizen en excursies. Het annuleren van reizen en excursies heeft financieel effect op het resultaat van 2020. Momenteel is onduidelijk of en welke bedragen worden terugontvangen van reisorganisaties.
2. Ziekteverzuim. Deze financiële impact wordt in beeld gebracht zodra hierover meer duidelijkheid is. De Veluwe Onderwijsgroep is financieel gezond, heeft voldoende buffers en liquiditeit. De bekostiging van de overheid voor het onderwijs loopt door. De verwachting is dan ook dat sprake is van continuïteit van de onderwijsactiviteiten.

Vooralsnog wordt de financiële impact voor 2020 ingeschat tussen de €200.000 en maximaal €500.000 voor de gehele personele unie.

Beheersing in de toekomst en financiële impact

Het is op dit moment onbekend hoe de situatie in Nederland en specifiek voor het onderwijs zal uitpakken. De Veluwe Onderwijsgroep ontwikkelt hiervoor in 2020 scenario's, inclusief de financiële impact. Zo houden wij er rekening mee dat de huidige ontwikkelingen zullen leiden tot een recessie met, op haar beurt, negatieve gevolgen voor de financiële ruimte in de publieke sector.

De coronapandemie zorgt, samengevat, voor onzekerheden en risico's die op dit moment nog niet volledig in beeld zijn. De Veluwe Onderwijsgroep verwacht gezien haar financiële situatie evenwel geen continuïteitsproblemen, anticipeert op mogelijke scenario's en probeert de risico's zo goed mogelijk te beheersen.

Evenwel stellen we óók vast dat de coronacrisis leidt tot kansen en positieve ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van het leren op afstand.

BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

In dit hoofdstuk zijn de risico's in kaart gebracht. In onderstaande tabel is per risico aangegeven welke stichting het raakt, hoe groot de kans is dat het probleem zich zal voordoen en wat de impact hiervan op de stichting is. Ten slotte geven we in de laatste kolom aan welke beheersmaatregelen we inzetten.

Risico	Sector	Kans	Impact	Beheersmaatregel
Corona – mogelijk op lange termijn minder middelen beschikbaar voor onderwijs en onderwijsinnovatie	PO en VO	Groot	Groot	Extern risico. Onbekend welke maatregelen door de regering worden genomen. Van belang om hier veerkrachtig op in te springen
Krimp in leerlingenaantal	PO en VO	groot	groot	Voorkomen krimp: • profielen van onze scholen verscherpen • voorbereiden communicatie op mogelijke incidenten die de goede naam van de school snel kunnen aantasten • zorgen voor onderwijsaanbod dat aansluit bij de behoefte • goed kwaliteitssysteem op monitoring van huidig onderwijskwaliteit

				Vroegtijdig kunnen reageren op krimp: • analyseren leerlingenstromen en signaleren bijzondere tendensen • meerjarenformatieplan • instellen flexibele laag • formatie inzetten over stichtingen heen (VO) • kosten stichting Veluwe Onderwijsgroep flexibiliseren
OOP en materiële lasten bewegen te weinig mee met krimp leerlingen	VO en PO	groot	middel	• ontwikkeling formatie OOP tijdig aanpassen aan OP • strategisch huisvestingsplan actualiseren • bedrijfsvoeringsprocessen op effectiviteit en efficiency beoordelen en waar nodig herzien.
Onvoldoende middelen (bijv investering en onderhoud gebouwen, ICT en leermiddelen) om aan te kunnen sluiten bij de gevolgen van de onderwijsvernieuwing	PO en VO	middel	groot	• visie op onderwijsvernieuwing en vervolgens strategie en beleidsontwikkeling op VOG-niveau waarbij vroegtijdig (voor de besluitvorming) de gevolgen voor de bedrijfsvoering zijn meegenomen • meer sturing vanuit bestuur op strategie onderwijsvernieuwing • financiële middelen benoemen die gereserveerd worden voor onderwijsvernieuwing • opstellen strategisch huisvestingsplan en in het verlengde daarvan meerjarenonderhoudsplan. • visie op ICT formuleren waarin de ontwikkelingen als gevolg van onderwijsvernieuwing zijn meegenomen
Vereenvoudiging bekostiging	VO en PO	groot	laag	Anticiperen op herverdelingseffecten. Voorstellen zijn doorgerekend en leiden niet tot grote effecten

Stijging pensioenen of sociale premies	VO PO en St. VOG	middel	middel	Tijdig stijgingen signaleren en inzicht verkrijgen in welke mate de overheid dit compenseert. Daar waar geen compensatie ontvangen wordt tijdig maatregelen treffen om op andere kosten bij te sturen.
Gevolgen eigen risicodrager en vangnet	VO PO en St. VOG	middel	middel	Na één jaar evalueren en in beeld brengen wat de toekomstige risico's zijn.
Rechtmatigheid bestedingen	VO PO en St. VOG	middel	middel	Opstellen inkoopkalender en doorontwikkelen inkoop- en contractmanagement.
Wet privacy en datalekken	PO, VO en St. VOG	middel	middel	Investeren in bewustwording bij en kennis van medewerkers.

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

(na resultaatbestemming)

		2019		2018	
		EUR	EUR	EUR	EUR
	Vaste activa				
1.1	Materiële vaste activa	7.294.563		6.765.772	
			7.294.563		6.765.772
	Viottende activa				
1.2	Voorraden	43.811		41.687	
1.2	Vorderingen	947.566		1.309.779	
			991.377		1.351.466
1.2	Liquide middelen		5.334.903		4.507.341
			13.620.843		12.624.579
2.1	Eigen Vermogen		8.165.194		7.248.481
2.3	Voorzieningen		1.485.968		1.561.237
2.4	Kortlopende schulden		3.969.681		3.814.861
			13.620.843		12.624.579

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2019		Begroting 2019		2018	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Baten						
3.1 Rijksbijdragen	32.400.993		31.237.215		31.524.835	
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	53.340		26.000		31.172	
3.5 Overige baten	<u>1.142.259</u>		<u>430.467</u>		<u>560.378</u>	
Totaal baten		33.596.592		31.693.682		32.116.385
Lasten						
4.1 Personeelslasten	26.273.758		25.384.375		24.877.416	
4.2 Afschrijvingslasten	1.208.534		1.234.150		1.356.472	
4.3 Huisvestingslasten	1.405.544		1.241.313		1.253.315	
4.4 Overige lasten	<u>3.785.045</u>		<u>3.306.270</u>		<u>3.023.905</u>	
Totaal lasten		<u>32.672.882</u>		<u>31.166.108</u>		<u>30.511.108</u>
Saldo baten en lasten		923.711		527.574		1.605.277
6 Financiële baten en lasten	<u>6.998-</u>		<u>7.000-</u>		<u>7.670-</u>	
		<u>6.998-</u>		<u>7.000-</u>		<u>7.670-</u>
Resultaat		<u><u>916.713</u></u>		<u><u>520.574</u></u>		<u><u>1.597.607</u></u>

Per 1/1/2019 wordt de XBRL indeling van het ministerie gevolgd. Dit leidt tot enkele verschuivingen in de presentatie. De vergelijkende cijfers van de begroting 2019 en de jaarrekening 2018 zijn hierop aangepast.

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

	2019		2018	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		923.711		1.597.106
Aanpassing voor : Afschrijvingen	1.208.534		1.356.472	
Desinvesteringen afschrijvingen	-		-	
Mutaties voorzieningen	75.269-		83.635	
		1.133.265		1.440.107
Veranderingen in vlottende middelen				
Voorraden	2.124-		14.008-	
Vorderingen	362.213		774.392-	
Schulden	154.820		252.716	
		514.909		535.684-
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		2.571.885		2.501.529
Ontvangen interest	310		500	
Betaalde interest	7.308-			
		6.998-		500
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		2.564.887		2.502.029
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	1.737.325-		1.225.678-	
Desinvesteringen aanschafwaarde	-		6.660	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		1.737.325-		1.219.018-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-		-
Mutatie liquide middelen		827.561		1.283.011
Liquide middelen 1 januari kalenderjaar		4.507.342		3.224.531
Liquide middelen 31 december kalenderjaar		5.334.903		4.507.542
Mutatie liquide middelen		827.561		1.283.011

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Activa en Passiva

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten en lasten

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. De verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden meegenomen indien zij bekend zijn bij het opstellen van de jaarrekening

Valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming, afronding vindt plaats op gehele getallen.

WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten bij CVO overige vorderingen, geldmiddelen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: overige vorderingen en geldmiddelen, overige financiële verplichtingen. Financiële instrumenten worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

CVO maakt geen gebruik van afgeleide instrumenten (derivaten) en houdt ook geen handelsportefeuille aan.

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde. Overheidssubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. De activa worden afgeschreven vanaf eerste maand volgend op ingebruikname.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Groep	Onderdeel	jaren	afschr %
Componentenmethoden	Casco	40	2,5%
	Renovatie	20	5,0%
	Afwerkingen	7	14,3%
	Installaties	15	6,7%
	Vaste terreininrichting	15	6,7%
Overige investeringsgroepen	Gereedschappen en machines	15	6,7%
	Schoolmeubilair	15	6,7%
	Inventaris en apparatuur	10	10,0%
	Leermethoden	9	11,1%
	Audiovisuele middelen	5	20,0%
	ICT	4	25,0%
	Vervoersmiddelen	5	20,0%
	Overige inventaris	5	20,0%
	Boeken	4	25,0%

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroom genererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Voorraden

Gebruiksgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen en effecten

Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 van de (Gewijzigde) Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs" (kenmerk: WJZ-2005/54063802 en kenmerk VO/F-2006/1769) toegestaan een vordering op te nemen op de Ministerie van OCW. Hiervan is geen gebruik gemaakt. Volstaan wordt met vermelding onder de "niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen".

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de stichting is aangebracht dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Voorts wordt er indien van toepassing binnen het eigen vermogen een onderscheid gemaakt naar publieke en private middelen.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen gepresenteerd. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Een voorziening in verband met verplichtingen als bedoeld in artikel 2:374 lid 1, eerste volzin BW, wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk);
- het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is; en
- er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Kredietrisico

Het kredietrisico op debiteuren wordt periodiek ingeschat.

Voor mogelijk niet inbare debiteuren wordt een voorziening gevormd die in mindering wordt gebracht op de uitstaande debiteuren.

Renterisico

Het renterisico is beperkt omdat de stichting geen leningen heeft of kredietfaciliteiten bij de huisbankier. Over de aangehouden obligaties loopt de stichting een renterisico vanwege veranderingen in de marktwaarde. Het effectief rendement van de obligaties wordt periodiek getoetst.

Liquiditeitsrisico

Risico's met betrekking tot de liquiditeit kunnen ontstaan door het projectmatige karakter van bepaalde activiteiten, waardoor het gebruik van operationele geldmiddelen kan variëren. De kaspositie van de stichting is in basis voldoende groot om schommelingen en incidentele tegenvallers op te kunnen vangen. De stichting beschikt echter niet over kredietfaciliteiten.

Personeelsbeloningen/pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling

van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE JAARREKENING

ALGEMEEN

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs in Apeldoorn en Omgeving is gevestigd in Apeldoorn. De organisatie is een onderwijsstichting; de voornaamste activiteiten van de stichting bestaan uit het verzorgen van onderwijs van vmbo t/m vwo. De stichting heeft ten doel de oprichting en instandhouding van een of meer christelijke scholen voor voortgezet onderwijs.

Zij tracht dit doel te verwerkelijken door het zoeken van samenwerking in alles wat tot de plaatselijke en algemene belangen van het christelijk onderwijs behoort, door hierover vergaderingen te beleggen en voorts door alle andere wettige middelen, welke tot het gestelde doel dienstig zijn. Zij beoogt niet het maken van winst.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De cijfers over 2018 zijn geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2019 mogelijk te maken. Het rekeningschema is aangepast aan de thans geldende indeling van de XBRL.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Uit de toelichting bij 'gebeurtenissen na balansdatum' blijkt dat de uitbraak van het Coronavirus in 2020 een feit is. De inschatting van de organisatie is dat sprake is van continuïteit van de onderwijsactiviteiten. CVO is financieel gezond en heeft voldoende buffers en liquiditeit. De bekostiging van de overheid voor het onderwijs loopt door.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoordeelde OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clause) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening clause heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva. Geoordeelde OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

1 MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.2.3 Andere vaste bedrijfs- middelen	1.2.4 Nog niet in gebruik genomen activa EUR	Totaal
	EUR	EUR	EUR		EUR
Stand per 1 januari 2019:					
Aanschafprijs	6.409.766	6.200.758	2.012.946	33.937	14.657.407
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	2.691.113-	3.871.393-	1.329.130-	-	7.891.635-
Boekwaarde	<u>3.718.653</u>	<u>2.329.365</u>	<u>683.816</u>	<u>33.937</u>	<u>6.765.772</u>
Mutaties in de boekwaarde:					
Investerings	653.441	892.956	219.783		1.766.180
In gebruik genomen activa			-	28.855-	28.855-
Aanschafwaarde buitengebruikgestelde activa	1.241.226-	2.078.952-	3.403-		3.323.581-
Desinvesteringen aanschafwaarde	-	-			-
Afschrijfwaarde buitengebruikgestelde activa	1.241.226	2.078.952	3.403		3.323.581
Desinvesteringen afschrijvingen	-	-	-		-
Afschrijvingen	<u>391.543-</u>	<u>535.779-</u>	<u>281.212-</u>		<u>1.208.534-</u>
Saldo mutaties	261.899	357.177	61.429-	28.855-	528.791
Stand per 31 december 2019:					
Aanschafprijs	5.821.981	5.014.762	2.229.326	5.082	13.071.151
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	1.841.429-	2.328.220-	1.606.939-	-	5.776.588-
Boekwaarde	<u>3.980.552</u>	<u>2.686.542</u>	<u>622.387</u>	<u>5.082</u>	<u>7.294.563</u>

Bij de overgang van het nieuwe administratieve systeem is er kritisch naar de aanwezige activa gekeken. Activa welke al vervangen is of niet meer aanwezig hebben we buitengebruik gesteld. Per 1 januari 2019 is activa buitengebruik gesteld met een aanschafwaarde van € 3.324.000 en een boekwaarde van € 0. Dit is separaat in het verloopoverzicht opgenomen.

De totale WOZ-waarde van de gebouwen en terreinen is EUR 28.301.000 (peildatum 01-01-2019). Het economisch eigendom inzake de gebouwen ligt bij de Gemeente.

2 VOORRADEN

	2019		2018	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Verrijingsprijs Gebruiksgoederen	43.811		41.687	
1.2.1.1 Gebruiksgoederen		<u>43.811</u>		<u>41.687</u>

3 VORDERINGEN

	2019	2018
	EUR	EUR
1.2.2.1 Debiteuren algemeen	25.052	31.608
1.2.2.2 Vorderingen op OCW/EZ	-	-
1.2.2.3 Vorderingen op gemeenten en GR's Nog te ontvangen bedragen Gemeente inzake vandalismeschades + BSO	-	-
Nog te ontvangen bedragen Gemeente inzake (verbouwings)projecten	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
1.2.2.4 Vorderingen op groepsmaatschappijen	382.817	247.969
1.2.2.7 Vorderingen II/studenten	41.401	13.957
1.2.2.10 Overige vorderingen	397.752	855.364
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	39.196	160.681
1.2.2.13 Verstrekte voorschotten	-	-
1.2.2.15 Overlopende activa overige	61.348	200
	<u>947.566</u>	<u>1.309.779</u>

Debiteuren

De debiteuren hebben allen een looptijd korter dan 1 jaar. Er is geen voorziening wegens oninbaarheid gevormd.

Overige vorderingen

De overige vorderingen hebben allen een looptijd korter dan 1 jaar.

4 LIQUIDE MIDDELEN

	2019	2018
	EUR	EUR
1.2.4. Kasmiddelen	9.072	13.730
1.2.4. Tegoeden op Bankrekeningen	5.325.831	4.493.611
	<u>5.334.903</u>	<u>4.507.341</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

5 EIGEN VERMOGEN

	Stand per 1 januari 2019		Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31 december 2019	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
2.1.1.1 Algemene reserve: Stichtingskapitaal Algemene reserve	-				-	
	6.592.652		201.498		6.794.150	
		6.592.652				6.794.150
2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek						
Reserve Onderwijskwaliteit	405.704		157.700-		248.004	
Reserve Impulsgebieden Passend Onderwijs	250.125		63.325		313.450	
Reserve bijzondere en aanvullende bekostiging			563.590		563.590	
Reserve aanvullende rijksbijdrage t.b.v. CAO			246.000		246.000	
		655.829				1.371.044
2.1.1.3 Bestemmingsreserve privaat Ouderbijdragen	0				0	
	7.248.481		916.713	-	8.165.194	

Aanwending algemene reserve, risicoanalyse en –management

De algemene reserve dient ter dekking van risico's. Jaarlijks vindt actualisatie van de risico's plaats zodat de beheersing van risico's een integraal onderdeel wordt van de beleid & control cyclus.

De algemene reserve is voldoende voor de dekking van de aanwezige risico's.

Bestemmingsreserve (publiek)

Reserve Onderwijskwaliteit

Deze reserve is gevormd door de extra middelen uit het Herfstakkoord van 2013 en worden projectmatig ingezet voor de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

Reserve Impulsgelden Passend onderwijs

In 2017 gevormde reserve die in volgende jaren zal worden ingezet, voor de verbetering van de onderwijskwaliteit gefinancierd uit gelden van het Samenwerkingsverband.

Reserve bijzondere en aanvullende bekostiging

Deze reserve is gevormd in 2019. Eind 2019 heeft het ministerie van OCW de "regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019" gepubliceerd. Via een bedrag per leerling wordt er voor zowel het primair onderwijs als het voortgezet onderwijs circa € 150 mln beschikbaar gesteld. De besteding van het geld heeft in het VO onderwijs als doel voor de komende 2 jaren verlichting te realiseren van het lerarentekort en de werkdruk.

Reserve aanvullende rijksbijdrage t.b.v. CAO

Deze reserve is gevormd in 2019. In 2019 is de bekostiging van het VO verhoogd met 3,13%. Hiervan is 2,35% onderbouwd. De resterende 0,8% is voor de dekking van de salarisstijgingen die in de nieuwe CAO worden opgenomen. De CAO is op 9 april 2020 vastgesteld en heeft deels betrekking op 2019.

6 VOORZIENINGEN

Het verloop van de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

	2.2.1.2 Personeels-voorziening: Spaarverlof	2.2.1.4 Personeels-voorziening: Jubileumvoorziening	2.2.1.6 Personeels-voorziening Langdurig zieken	2.2.1.7 Personeels-voorziening Overige personele voorzieningen	Totaal
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Stand per 1 januari 2019	264.394	352.503	95.352	848.988	1.561.237
Dotaties		18.755	286.307	-	305.062
Onttrekkingen				112.800-	112.800-
Vrijval	32.730-		95.352-	139.449-	267.531-
Stand 31 december 2019	231.664	371.258	286.307	596.739	1.485.968
Kortlopend deel < 1 jaar		28.913	286.307	58.001	373.221
Middellang deel > 1 jaar < 5 jaar	231.664	106.760	-	538.738	877.162
Langlopend deel > 5 jaar		235.585	-	-	235.585

Jubileumvoorziening

Op basis van richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaglegging is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. Per medewerker wordt bekeken wat de voorziening behoort te zijn op basis van diens leeftijd, blijf kans en de te hanteren rentevoet.

Spaarverlof

De voorziening spaarverlof is gevormd voor personeelsleden die gedurende 4 of meer schooljaren 60 klokuren hebben gespaard en dit in een aaneengesloten periode gaan opnemen. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Duurzame inzetbaarheid

De CAO VO kent aan iedere werknemer een basisbudget toe van 50 klokuren per fulltime dienstverband. Deze klokuren kunnen voor verschillende aanwendingsmogelijkheden worden ingezet afhankelijk van de levensfase en de persoonlijke keuze van de werknemer. Bij bepaling van de voorziening wordt uitgegaan van het uurloon inclusief een opslag voor sociale lasten 15,64% (2018: 49,75%), een opnamekans van 95% (2018: 95%) en een disconteringsvoet van 0% (2018: 0%). In overleg met de VO-raad is gebleken dat de pensioenpremies, vakantiegeld en eindejaarsuitkering niet in de waardering van de LPB-uren meegenomen hoeven te worden.

Langdurig zieken

Deze voorziening is gevormd op basis van de loondoorbetalingen en transitievergoedingen voor medewerkers die 100% ziek zijn en dit al langer dan 1 jaar zijn en waarvan de herstelkans 0-25% is.

SLAR

Deze voorziening is gevormd in verband met de afwikkeling van de SLAR.

7 KORTLOPENDE SCHULDEN

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

	2019		2018	
	EUR	EUR	EUR	EUR
2.4.1.1 Schulden aan groepsmaatschappijen		194.008		199.651
2.4.8.1 Crediteuren		433.131		374.830
2.4.9.1 Belastingen en premies sociale verzekeringen:				
Loonheffing, sociale verzekeringen	1.092.706		1.070.943	
Omzetbelasting	20.221		2.661	
		1.112.927		1.073.604
2.4.10.1 Pensioenen		331.311		307.222
2.4.12.1 Overige kortlopende schulden:				
Lonen en salarissen	10.263		20.718	
Nog te betalen bedragen	45.781		341.079	
Overig	25.366		33.700	
		81.410		395.497
2.4.14.1 Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ		492.578		240.050
2.4.15.1 Vooruitontvangen investeringssubsidies		-		12.272
2.4.16.1 Vooruitontvangen bedragen		339.729		250.714
2.4.17.1 Vakantiegeld en vakantiedagen		901.360		875.991
2.4.19.1 Overige overlopende passiva		83.227		85.029
		<u>3.969.681</u>		<u>3.814.861</u>

8 OVERZICHT GEOORMERKTE DOELSUBSIDIES

G1.Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing €	Ontvangen t/m 2019 €	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking		
	Kenmerk	Datum			geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond	
Lerarenbeurs/Verlofsubsidie	929876-1	2018-2019	57.047	57.047	☒	☐	
Lerarenbeurs/Verlofsubsidie	940934-1	2018-2019	343	343	☒	☐	
Lerarenbeurs/Verlofsubsidie	1007495-1	23-8-2019	53.018	53.018	☐	☒	
Lerarenbeurs/Verlofsubsidie	1019972-1	13-11-2019	10.286-	10.286-	☒	☐	
Lerarenbeurs/Verlofsubsidie	1012321-1	15-10-2019	8.358-	8.358-	☒	☐	
Zij-instroom	770854-1	21-3-2016	20.000	20.000	☐	☒	
Zij-instroom	1013519-1	23-10-2019	20.000	20.000	☐	☒	
Technisch VMBO	923566-2	19-12-2018	172.870	172.870	☐	☒	
Technisch VMBO	963819-2	15-10-2019	371.794	371.794	☐	☒	
			676.427	676.427			

G2a.Aflop ultimo 2019

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van toewijzing €	Ontvangen t/m 2019 €	Totale lasten €	Te verrekenen ultimo 2019 €
			-	-	-	-

G2b.Doorlopend tot in een volgend boekjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag van toewijzing	Saldo 1-1-2019	Ontvangen in 2019	Lasten in 2019	Totale lasten 31-12-2019	Nog te besteden ultimo 2019

9 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN OCW

De vordering op het Ministerie van OCW uit hoofde van de tot en met december 2006 opgebouwde vakantieaanspraken en sociale lasten over de maand december ad € 1.477.000 is in 2006 voorzien. De vordering kan alleen worden geëffectueerd indien de school op een ander moment dan 1 augustus van enig kalenderjaar wordt opgeheven zonder dat er sprake is van een samenvoeging. De op het moment van opheffing daadwerkelijk bestaande schuld aan het personeel bepaalt de hoogte van de verrekening, maar bedraagt ten hoogste 7,5% van de personele bekostiging. De vordering is voorzien en als last in mindering gebracht op de normvergoeding personeel in 2006.

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan ter zake van huur, energie, schoonmaak en kopieerapparatuur.

De stichting heeft langlopende verplichtingen met de firma Accres te Apeldoorn voor de huur van drie sporthallen voor een bedrag van € 242.000 (kosten 2019).

Voor de huur van kopieer- en printapparatuur is eind 2019 een nieuw contract afgesloten met Canon Nederland NV die loopt van 1-12-2019 tot en met 30-11-2024 voor € 31.000 per jaar.

In 2017 is een nieuw contract afgesloten voor de schoonmaak met de firma Gom voor een looptijd van 3 jaar € 333.000 per jaar. Voor de locatie Sprengeloo is per 1 mei 2019 een nieuw contract afgesloten met Van Tongeren Schoonmaak. Dit contract heeft een looptijd van een jaar (tot 1 mei 2020) en heeft een verplichting van € 155.000.

In 2014 zijn nieuwe contracten voor levering, transport en meting voor gas en elektra afgesloten ingaande op 1-1-2015 en lopend tot 1-1-2021. De jaarlijkse verplichting voor energie bedraagt € 381.000 (kosten 2019)

De prognose voor de uitkeringskosten WW van het UWV is voor 2020 € 54.000 en van KPMG voor 2020 € 62.000. De prognose voor 2021 voor UWV is € 10.000 en KPMG € 62.000 en voor 2022 UWV € 0 en KPMG € 59.000. Gebaseerd op nu bekende gegevens.

Van de uitkeringskosten valt 75% onder de collectieve bijdrage van de sector en 25% wordt rechtstreeks bij de stichting in rekening gebracht.

De verplichting ten aanzien van de instandhouding van de Stichting Veluwe Onderwijsgroep bedraagt in 2019 € 1.963.038.

Gebeurtenissen na balansdatum

De uitbraak van het coronavirus in het voorjaar 2020 heeft zijn weerslag op de organisatie. De gevolgen van deze uitbraak raken het onderwijs en de bedrijfsvoering, maar zal het de continuïteit van de organisatie niet raken. De bekostiging vanuit het ministerie loopt door, waardoor er geen sprake is van teruggang in baten. Als gevolg van deze uitbraak zullen in 2020 tijdelijk meer kosten gemaakt worden, echter dit is niet materieel.

10 RIJKSBIJDRAGEN

	2019		Begroting 2019		2018	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW		29.229.073		28.384.513		28.433.520
Geoordeelde OCW-subsidies	58.906		34.675		99.458	
Niet geoordeelde OCW-subsidies	<u>1.822.764</u>		<u>1.690.610</u>		<u>1.528.604</u>	
3.1.2.1 Overige subsidies		1.881.670		1.725.285		1.628.062
3.1.3.1 Inkomensoverdracht van Rijksbijdragen		1.290.250		1.127.417		1.463.253
		<u>32.400.993</u>		<u>31.237.215</u>		<u>31.524.835</u>

11 OVERIGE OVERHEIDSBIDDRAGEN EN SUBSIDIES

	2019	Begroting	2018
	EUR	2019	EUR
		EUR	
3.2.2.2 Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en	53.340	26.000	31.172
3.2.2.3 Overige overheden	<u>53.340</u>	<u>26.000</u>	<u>31.172</u>

12 OVERIGE BATEN

	2019		Begroting 2019		2018	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.5.1.1 Opbrengst verhuur		46.593		55.000		43.898
3.5.2.1 Detachering personeel		164.517		141.267		130.498
3.5.3.1 Schenkingen		-		-		-
3.5.4.1 Sponsoring		-		-		1.125
3.5.5.1 Ouderbijdragen (PO/VO)		732.074		207.200		227.542
3.5.10.:Overige:						
Opbrengsten kantine	5.640		8.500		5.556	
Overige	193.435		18.500		151.759	
		199.075		27.000		157.315
		<u>1.142.259</u>		<u>430.467</u>		<u>560.378</u>

13 PERSONELE LASTEN

	2019		Begroting 2019		2018	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Bruto lonen en salarissen	18.077.313		17.881.942		17.541.857	
Sociale lasten	2.455.687		2.275.718		2.320.679	
Pensioenpremies	2.836.773		2.766.166		2.572.114	
4.1.1 Lonen en salarissen		23.369.773		22.923.826		22.434.650
Dotatie personele voorzieningen	863-		17.779		83.635	
Personeel niet in loondienst	2.191.541		1.667.570		1.725.993	
Overige	872.572		775.200		802.858	
4.1.2 Overige personele lasten		3.063.250		2.460.549		2.612.486
4.1.3 AF: uitkeringen		159.264-		-		169.720-
		<u>26.273.758</u>		<u>25.384.375</u>		<u>24.877.416</u>

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het boekjaar 2019 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de organisatie 317,73 fte (2018: 312,14 fte).

WNT-MODEL

In het kader van de Wet Normering Topinkomens geven wij hieronder de beloningen weer over 2019 inzake onze topfunctionarissen.

WNT-VERANTWOORDING 2019 DE VELUWSE ONDERWIJSGROEP

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op De Veluwe Onderwijsgroep. Het voor De Veluwe Onderwijsgroep toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 177.000 en is gebaseerd op het WNT-maximum voor het onderwijs, klasse F en complexiteitspunten per criterium totaal 17.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

bedragen x € 1		W.D. Hoetmer		
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur			
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12			
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,299			
Dienstbetrekking?	ja			
Bezoldiging				
Beloning plus belaste onkostenvergoeding	42.714			
Beloningen betaalbaar op termijn	6.105			
Subtotaal	48.819			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	52.923			
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen	n.v.t.			
Bezoldiging	48.819			
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Overgangsrecht			
toelichting op vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt			
Gegevens 2018				
functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur			
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12			
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,374			
Dienstbetrekking?	ja			
Bezoldiging				
Beloning plus belaste onkostenvergoeding	53.440			
Beloningen betaalbaar op termijn	7.072			
Subtotaal	60.512			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	59.092			
Bezoldiging	60.512			

De bezoldigingsafspraken met dhr. W.D. Hoetmer zijn gemaakt voor de inwerkingtreding van de sectorale maxima per 1 januari 2016 en deze is lager dan de in 2019 geldende norm, en ook lager dan de norm die in 2013, 2014, 2015 en 2016 gold. Zoals voorgeschreven zullen de bezoldigingsafspraken tot en met 2019 worden gerespecteerd en daarna in drie jaar worden afgebouwd. De bezoldiging is vanaf 1 januari 2023 onder de norm.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Geen sprake van leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen							
bedragen x € 1	P.C.A. van Dongen	A.J.M. Bakker	B.G.M. Lemstra	E.H. Slijkhuys	J.H. Rogier	S.H. Kloosterman	J.W. van Saane
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging							
Bezoldiging	3.928	2.650	2.650	2.650	2.653	2.650	2.650
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	7.938	5.292	5.292	5.292	5.292	5.292	5.292
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-	-	-	-
Bezoldiging	3.928	2.650	2.650	2.650	2.653	2.650	2.650
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018							
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	n.v.t.	n.v.t.
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	n.v.t.	n.v.t.
bezoldiging	4.061	2.606	2.606	2.606	2.613	-	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	8.864	5.909	5.909	5.909	5.909	-	-

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Geen sprake van uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen in 2019.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2019 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

14 AFSCHRIJVINGEN OP MATERIËLE VASTE ACTIVA

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
Gebouwen en terreinen	391.543	429.210	443.340
Inventaris en apparatuur	535.779	503.139	643.078
Andere vaste bedrijfsmiddelen	281.212	301.801	270.054
4.2.2 Materiële vaste activa	1.208.534	1.234.150	1.356.472

15 HUISVESTINGSLASTEN

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.3.1.1 Huurlasten	318.889	233.000	245.870
4.3.2.1 Verzekeringslasten	-	-	-
4.3.3.1 Onderhoudslasten (klein onderhoud)	222.244	182.013	210.338
4.3.4.1 Energie en water	381.384	415.000	366.933
4.3.5.1 Schoonmaakkosten	428.394	382.800	401.504
4.3.6.1 Belastingen en heffingen ter zake van huisv	30.760	28.500	28.670
4.3.8.1 Overige huisvestingslasten	23.873	-	-
	<u>1.405.544</u>	<u>1.241.313</u>	<u>1.253.315</u>

16 OVERIGE LASTEN

	2019 EUR	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2019 EUR	2018 EUR	2018 EUR
4.4.1.Administratie- en beheerskosten:						
Administratie en advies	229.964		85.000		111.592	
Telefoon- en faxkosten	41.290		51.827		42.401	
Contributie en abonnementen	165.259		141.750		151.324	
Kleine aanschaffingen hard- en software	389.033		381.865		336.598	
PR, communicatie en representatie	162.564		201.250		166.326	
Reprokosten	71.697		103.000		68.965	
Overig	<u>432.490</u>		<u>464.541</u>		<u>391.199</u>	
		1.492.297		1.429.233		1.268.405
4.4.2.Inventaris en apparatuur:						
Inventaris en apparatuur		108.546		106.000		84.846
4.4.3.Leer- en hulpmiddelen		2.216.855		1.399.787		1.471.488
4.4.5.Overige:						
Medezeggenschap	9.821		9.000		10.005	
Ouderraad	1.996		4.750		5.345	
Overige	<u>44.470</u>		<u>357.500</u>		<u>183.816</u>	
		32.653-		371.250		199.166
		<u>3.785.045</u>		<u>3.306.270</u>		<u>3.023.905</u>

17 FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	310	-	500
6.1.3. Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten			-
6.2.1. Rentelasten en soortgelijke lasten	7.308-	7.000-	8.170-
	6.998-	7.000-	7.670-

18 VERBONDEN PARTIJEN

Naam	Juridische vorm	Statutaire Zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen	Resultaat	Art 2:403 BW	Deelname	Consolidatie
				31-12-2019 EUR	jaar 2019 EUR	Ja/Nee nvt	% nvt	% nvt
Stichting Veluwe Onderwijsgroep	Stichting	Apeldoorn	4	-	-	nvt	nvt	nvt
Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Apeldoorn-Epe-Voorst	Coöperatie U.A.	Apeldoorn	4	-	-	nvt	nvt	nvt
Apeldoorns Voortgezet openbaar onderwijs	Stichting	Apeldoorn	4	-	-	nvt	nvt	nvt
Stichting Katholiek Primair Onderwijs Oost Veluwe	Stichting	Apeldoorn	4	-	-	nvt	nvt	nvt
Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Apeldoorn en omstreken	Stichting	Apeldoorn	4	-	-	nvt	nvt	nvt

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Samenwerkingsverbanden VO-BVE en overige instellingen

Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs in Apeldoorn en Omgeving heeft samenwerkingsverbanden met andere onderwijsinstellingen in de regio. In overeenstemming met het Besluit samenwerking VO-BVE wordt hierover gerapporteerd. Per peildatum volgen de volgende aantallen leerlingen per brinnummer elders onderwijs:

Brinnr. Schoolnaam	1-10-2019 Aantal leerlingen	1-10-2018 Aantal leerlingen	Volgt onderwijs bij
08SG Stichting Christelijk VO Apeldoorn en omgeving	14	15	ROC Aventus, Apeldoorn
	14	15	

19 HONORARIA ACCOUNTANT

De volgende honoraria van accountants zijn ten laste gebracht van de organisatie, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

	BDO Audit & Assurance B.V	Andere BDO-firma's en accountants- kantoren	Totaal
	2019 EUR	2019 EUR	2019 EUR
Controle van de jaarrekening	18.755		18.755
Andere controleopdrachten	8.716		8.716
Adviesdiensten op fiscaal terrein			
Andere niet-controle diensten			-
	<u>27.471</u>	<u>-</u>	<u>27.471</u>
	BDO Audit & Assurance B.V	Andere BDO-firma's en accountants- kantoren	Totaal
	2018 EUR	2018 EUR	2018 EUR
Controle van de jaarrekening	18.137	-	18.137
Andere controleopdrachten	1.863	-	1.863
Adviesdiensten op fiscaal terrein			-
Andere niet-controle diensten	-	30.877	30.877
	<u>20.000</u>	<u>30.877</u>	<u>50.877</u>

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE BEPALINGEN INZAKE RESULTAATBESTEMMING

Als gevolg van de wet op het voortgezet onderwijs wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserve van de instelling.

Resultaatbestemming	2019
Onttrekking aan reserve Onderwijskwaliteit	-157.700
Onttrekking aan reserve Impulsgebieden Passend Onderwijs	-23.925
Toevoeging aan reserve aanvullende rijksbijdrage t.b.v. CAO	246.000
Toevoeging aan reserve bijzondere en aanvullende bekostiging	563.590
Toevoeging aan reserve Impulsgebieden Passend Onderwijs	87.250
Toevoeging aan Algemene reserve	201.498
	916.713

GOEDKEURING EN VASTSTELLING

Deze jaarrekening is goedgekeurd door de raad van toezicht en vastgesteld door het college van bestuur.

Apeldoorn, 23 juni 2020

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT